

Gabriella Chmet je literarna ustvarjalka, ki živi in dela v Trstu, vanj pa se je preselila iz Istre

13

Centru Gradina grozi krčenje prispevkov

15

Zgodovinar Guido Crainz v svoji najnovejši publikaciji razkriva korenine današnje Italije

12

Tržaška finančna straža prišla na sled razpečevalcem hašča

911202

911202

911202

911202

SREDA, 2. DECEMBRA 2009

št. 285 (19.684) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK, pr. 26. novembra 1943 v vasi Zátrž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecci 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredzino v abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Sestanek brez odvečnih slepomišenj

SANDOR TENCE

Sinočni sestanek zastopnikov slovenske manjšine z deželnim odbornikom Molinarom je bil zelo konkreten in obenem odkrit. Vsi udeleženci imajo za seboj določeno politično »kilometrično« in vsi dobro poznajo obravnavana vprašanja. V takšni družbi bi slepomišenja izpadla kot odvečna in smešna.

Pavšič in Štoka sta prišla na srečanje s seznamom štirih vprašanj: dodatni milijon evrov za manjšino, razdelitev prispevkov za leto 2010, sklad FJK za Slovence in negotova usoda čezmejnega projekta Jezik-Lingua. Na tri vprašanja sta voditelja SKGZ in SSO dobila kolikor toliko zadovoljive odgovore, na eno pa ne.

Molinaro se je obvezal, da bo predsednik Dežele Tondo vendarle uradno opozoril Berlusconijevo vlado na finančno stisko manjšine. Dežela je pripravljena spreminiti porazdelitev državnih prispevkov za prihodnje leto, ki je bila izdelana upoštevajoč krizo SSG in posledično »na koži« preostalih ustanov. In končno Molinaro zagotavlja, da projekt Jezik-Lingua, ki od blizu zanima tudi Benečijo, ne bo propadel. Negativni odgovor zadeva Sklad FJK za Slovence, ki bo vsaj polovico prihodnjega leta obstajal le na papirju in torej brez proračunskega kritja.

Uspех sestanka, kot pravilno ugotavljata deželna svetnika Gabrovec in Kocijančič, je odvisen od pričakovane udeleženosti. Spričo velikih problemov na temi so bila pričakovana tokrat precej skromna, zato lahko srečanje ocenimo za tvorno.

TRST - Srečanje Slovencev z odbornikom Molinarom

Dežela napoveduje korake za dodatni milijon manjšini

Na obzoru nova porazdelitev prispevkov za leto 2010

TRST - Včeraj seja paritetnega odbora za slovensko manjšino

Spoštovati 21. člen zaščitnega zakona Raziskava o slovenščini v javni upravi

EU - Van Rompuy včeraj v Sloveniji in Italiji Z Lizbonsko pogodbo se začenja novo obdobje

STOCKHOLM - Predsedujoči EU, švedski premier Fredrik Reinfeldt je včeraj ob uveljavitvi Lizbonske pogodbe poudaril, da se v EU s tem "začenja novo obdobje". Na spletni strani švedskega predsedstva je še zapisal, da je z novo pogodbo "EU opremljena za nove izzive". Z uveljavitvijo Lizbonske pogodbe pa je Herman Van Rompuy tudi formalno prevzel položaj prvega stalnega predsednika Evropskega sveta. Van Rompuy je prvi dan svoje predsedovanja med drugim obiskal Slovenijo, kjer se je srečal s premierjem Božumom Pahorjem (na sliki), in Italijo.

Na 2. in 18. strani

ITALIJA - Politika Berlusconi in Fini pred obračunom?

MILAN - »Berlusconi zamenjuje ljudsko podporo, ki jo gotovo ima in ki ga legitimira, da vlada, z nekakšno imuniteto v odnosih do katere koli druge nadzorne ali jamstvene oblasti.« Tako je povedal predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini javnemu tožilcu iz Pescare Nicoli Trifogliu, ko se je z njim pogovarjal minulega 6. novembra med podeljevanjem Nagrade Borsellino v Pescari. Ob nevednosti sogovornikov je njune besede nekdo posnel, zvočni zapis pa je včeraj objavil dnevnik La Repubblica. Finijeve trditve so seveda izvzvale kopico političnih komentarjev. Vodstvo Ljudstva svobode je zahvalovalo od njega »pojasnila«.

Na 6. strani

ZDA - Predstavitev Obamova strategija za Afganistan

NEW YORK - Ameriški predsednik Barack Obama je to noč ob 2. uri po srednjeevropskem času Američanom in zaveznikom predstavil svojo afganistsko strategijo, ki ne predvideva le povečanja števila vojakov, ampak tudi vizijo umika iz Afganistana in konec sedaj že osemletne vojne, v kateri je umrlo okoli 900 ameriških in 600 zavezniških vojakov. Obama je imel govor v vojaški akademiji West Point v državi New York, o njem pa po sili razmer poročamo le na osnovi anticipacij.

Na 18. strani

MARINIGHE MARINIGHI confezioni
Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
tel in fax 0481 791066
nasproti območja za peče, v bližini večnadstropnega parkirišča

TRST - Paritetni odbor za vprašanja slovenske manjšine bo opozoril krajevne uprave

Spoštovati 21. člen zaščite

Člen določa predstavništvo manjšine v posvetovalnih telesih - Raziskava o rabi slovenščine v odnosu z javno upravo

Pozitivno mnenje o porazdelitvi sredstev krajevinim upravam in ustanovam - Januarja nadaljevanje avdicij o vidni dvojezičnosti

Člani paritetnega
odbora so bili
soglasni pri skoraj
vseh točkah
dnevnega reda

KROMA

TRST - Institucionalni paritetni odbor za vprašanja slovenske manjšine bo vseh 32 občin, ki se nahajajo na seznamu uprav, kjer naj veljajo določila zaščitnega zakona št. 38 iz leta 2001, poleg tega pa še pokrajine Trst, Gorica in Videm ter deželo Furlanijo-Julijsko krajino opozoril na potrebo po spoštovanju 21. člena zaščitnega zakona, kjer je govor o družbenih, gospodarskih in okoljevarstvenih vprašanjih in ki med drugim določa, da mora biti sporazumno s paritetnim odborom v pristojnih posvetovalnih organih zagotovljeno ustrezno predstavništvo slovenske manjšine. Tako je odbor soglasno sklenil na včerajšnji opoldanski seji, ki je tako kot prejšnje potekala na sedežu deželne vlade FJK v Trstu.

Po besedah predsednika Bojana Breziga je odbor samoiniciativno sprožil to vprašanje. Minili sta namreč že dve leti od podpisa odloka predsednika republike Giorgia Napolitana, ki je uzakonil seznam 32 občin oz. delov občin, kjer naj se izvaja zaščitni zakon, doslej pa nobena krajevna uprava (niti »slovenske« občine) ni vprašala odbora za soglasje glede predstavnosti v posvetovalnih organih. Od tod sklep o pisnem opozorilu v tem smislu, saj je zakon zelo jasen in ga je treba spoštovati.

Pri tem bo paritetni odbor dal tudi okvirno navodilo, v katerem bo omjenene uprave opozoril, da deželnik zakon za Slovenske št. 26 iz leta 2007 določa, katere so reprezentativne organizacije slovenske manjšine. V 23. členu je tudi prehodno določilo,

ki predvideva, da dokler se ne izpolnijo določeni pogoji, sta reprezentativni krovni organizaciji SKGZ in SSO. Odbor želi preveriti reprezentativnost ostalih organizacij, čeprav, kot je dejal Brezigar, ne bo izbiral imen.

Na včerajšnji seji, na kateri so člani odbora dosegli soglasje pri skoraj vseh točkah dnevnega reda (razen pri eni, ko je predstavnik desnice Adriano Ritossa glasoval proti), pa predmet obravnave ni bil samo 21., ampak tudi 8. člen zaščitnega zakona, kjer je govor o rabi slovenščine v javni upravi oz. o pravici pripadnikov manjšine, da se v odnosih z javno upravo poslužujejo slovenskega jezika. Odbor je sklenil izdati razpis za izvedbo raziskave o izvajanju tega člena s strani krajevnih uprav. Razpis bi moral biti pripravljen v kratkem, potem bo objavljen v deželnem uradnem vestniku, od dneva objave dalje pa bodo imeli zainteresirani trideset dni časa, da se prijavijo. Vedno glede izvajanja 8. člena je paritetni odbor dal pozitivno mnenje o sklepu deželne vlade za porazdelitev državnih sredstev - gre za 2.169.573,08 evrov - krajevnim upravam in ustanovam.

Odbor se bo prihodnjič sestal predvidoma januarja, ko bo nadaljeval z avdicijami o izvajanju vidne dvojezičnosti. Potem ko jih je svojcas opravil s predstavniki krajevnih uprav, bo odbor tokrat prisluhnil predstavnikom javnih ustanov oz. podjetij, ki delujejo na področju prevozov, pošte in prometa.

Ivan Žerjal

LJUBLJANA - Herman Van Rompuy pri Pahorju in Türk

Predsednik EU v Ljubljani

Pot je nadaljeval v Milan, kjer se je srečal s predsednikom italijanske vlade Berlusconijem

LJUBLJANA - Premier Borut Pahor je včeraj po pogovoru s predsednikom EU Hermanom Van Rompuyem poudaril, da je danes, ko v veljavo stopa Lizbonska pogodba, pomemben dan v zgodovini Evrope. Van Rompuy, za katerega je bil včeraj prvi delovni dan, čeprav bo položaj uradno nastopil 1.

januarja, pa je dejal, da ga bodo pri delu vodila načela »dialog, enotnost in akcija«. To ni običajen dan, je zdodovinski dan, »je na novinarski konferenci ob obisku prvega stalnega predsednika Evropskega sveta poudaril Pahor. Ob tem je izrazil prepričanje, da bo Van Rompuy »absolutno kos« nalogi in da bo znal počasi počasi izgraditi novo evropsko institucijo. Zdi se mu tudi pomembno, da je na vrhu Evropskega sveta nekdo, ki ima občutek za socialni dialog in socialna vprašanja.

Pahor je pojasnil, da sta se na pogovorih skušala dogovoriti o vseh stvareh, ki so pomembne tako za njegovo kot tudi za delo predsednika Evropskega sveta. Razložil mu je, kje je Slovenija pripravljena.

Pahor je še pojasnil, da je kot kandidata za predsednika Evropskega sveta najprej podprt nekdanjega britanskega premierja Tonyja Blaira, ker se mu je zdalo pomembno, da ima Evropa na vrhu močno osebnost, ki bo dala moč položaju, ki ga zaseda. Ko se je izkazalo, da ima tedanj predsednik belgijske vlade Van Rompuy največjo podporo evropskih voditeljev, ga je podprt tudi sam.

Novoimenovanega predsednika Evropskega sveta je zatem sprejel še predsednik republike Danilo Türk, ki mu je čestital ob imenovanju. Kot so sporočili iz urada predsednika republike, sta sogovornika izmenjala mnenja o nekatereh temeljnih vprašanjih prihodnosti EU, ki bo do zahtevala čim bolj usklajeno delovanje vseh evropskih institucij in čim bolj vključujuči politični proces ob upoštevanju potreb vseh držav članic.

Iz Ljubljane je Van Rompuy odšel in Milan, kjer se je srečal še s predsednikom italijanske vlade Silvijem Berlusconijem. (STA)

PORTOROŽ - Slovenski zunanji minister spregovoril o odnosih s sosedami

Žbogar: Z Italijo preveč odprtih vprašanj

Kar zadeva Hrvaško, je arbitražni sporazum po njegovem edina možnost za rešitev mejnega spora - Problem izvajanja ADP - Minister tudi o Dimitriju Ruplu

PORTOROŽ - Slovenski minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar je na pogovoru z ministrom za promet Patrickom Vlačičem v ponedeljek zvečer v Portorožu spregovoril o odnosih Slovenije s sosednimi. Po Žbogarjevih besedah bi si morala Slovenija bolj prizadovati za sodelovanje in partnerske projekte s sosedskimi državami, kar bi morda olajšalo tudi reševanje ostalih odprtih vprašanj.

Žbogar je vnovič poudaril, da je arbitražni sporazum med Slovenijo in Hrvaško v tem trenutku edina možnost za rešitev spora glede meje. Slovenija in Hrvaška sta po njegovih besedah v 18 letih namreč poskusili praktično vse možne rešitve razen arbitraže. Državi spora trenutno ne moreta rešiti z dvostranskim dogovorom, je poudaril minister. Edina rešitev je po njegovih besedah, da o vprašanju meje odloča tretja stran. Pač pa Žbogar ni izključil možnosti, da bi do dvostranskega dogovora lahko prišlo v prihodnosti, »če se bo vzdružje med državama popravilo«.

»Mislim, da je sporazum dobro napisan in da smo lahko zadovoljni,« je dejal Žbogar, ki se je dotaknil tudi ozadja reševanja vprašanja meje. Kot je dejal, je imela Slovenija v preteklosti v odnosih do Hrvaške navado, da je »velikokrat grozila in se potem umaknila«, na kar so bili navajeni tudi v EU. Ravno dejstvo, da je Slovenija decembra lani vztrajala pri rešitvi problema

bel, glede česar Slovenija še čaka na predlog avstrijske vlade.

Slovenska diplomacija se premalo ukvarja tudi s sosednjino Madžarsko, čeprav prestavlja za nas gospodarsko pomemben trg, je poudaril Žbogar. Kot možno obliko sodelovanja je predlagal odpiranje skupnih ambasad tam, kjer bi to koristilo gospodarstvu, kar bi za obe državi pomenilo nižje stroške.

Slovenija lahko po Žbogarjevih besedah marsikaj stori tudi v zvezi z vključevanjem balkanskih držav, predvsem Bosne in Hercegovine, v zvezo Nato in EU. Slovenija bi si morala prizadovati za vključitev BiH v mednarodne organizacije, saj po 15 letih, odkar se je v BiH končala vojna, v EU ni entuziazma, da bi se z njo še ukvarjali, je poudaril.

Žbogar je obenem okrcal delo Dimitrija Rupla na zunanjem ministru. Kot je dejal, je »takemu človeku težko najti ustrezno delo v zunanjem ministervu, posebej, če se tako ceni«. Na ministrstvu po njegovih besedah tudi še vedno čakajo na oceno predsedovanja Slovenije EU, ki naj bi jo pripravil Rupel. Kot je ob tem še poudaril, sam ni konfliktna oseba in se konfliktom poskuša izogibati, vendar na ministrstvu ne bodo dopustili, da bi se podobni dogodki, kot je bila Ruplova nedavna novinarska konferenca, »ponavljali v nedogled«. (STA)

Samuel Žbogar

TRST - Deželni odbornik Roberto Molinaro s predstavniki Slovencev

Dežela bo v Rimu posegla za manjšino Na obzorju nova porazdelitev prispevkov

Trenutno malo možnosti za financiranje sklada FJK za Slovence - Podpora čezmejnemu projektu Jezik-Lingua

TRST - Dežela bo posegla pri rimski vladi naj, podobno kot lani, v začetku prihodnjega leta nameni slovenski manjšini dodatni milijon evrov prispevkov. Pristojno odborništvo je v zvezi s porazdelitvijo prispevkov za leto 2010 (brez morebitnega dodatnega milijona evrov) pripravljeno sprememiti razpredelnico, ki jo je poslalo v presojo posvetovalni komisiji za Slovence. To sta očitljiva rezultata sinočnjega srečanja deželnega odbornika Roberta Molinara (pristojen je tudi za narodne manjšine) s predsednikoma SKGZ in SSO Rudjem Pavšičem in Dragom Štoko ter z deželima svetnikoma Igorjem Kocijančičem in Igorjem Gabrovcem. Slednja sta bila organizatorja sestanka, ki bi se ga moral udeležiti tudi predsednik Dežeze Renzo Tondo, a ga zaradi drugih obveznosti ni bilo. »Vse obvezne, ki jih bo sprejel Molinaro, so tudi moje obvezne,« je pred srečanjem dal vedeti predsednik.

Deželna vlada bo posegla v Rimu

Molinaro je obljudil, da bo Tondo uradno opozoril osrednjo vlado na finančno stisko slovenske manjšine. V igri so tudi odnosi med Italijo in Slovenijo, je podčrtal odbornik. Očitno ni pozabil na vlogo zunanjega ministra Franca Frattinija, ki je na priporočilo Ljubljane v začetku tega leta najbrž odločilno pripomogel, da je Rim »vrnil« manjšini manjkajoči milijon evrov. Dežela računa, da se bo ta scenarij ponovil tudi letos, čeprav o tem ni nobenih zagotovil.

SSG najbrž 500 in ne 700 tisoč evrov

Odbornik je zadovoljen s potekom dogajanja v Slovenskem stalnem gledališču. Sprejeto rešitev za teater je označil kot uspeh sodelovanja med slovensko manjšino in tremi lokalnimi ustanovami (Dežela, Občina in Pokrajina Trst). Nakazana finančna rešitev za SSG bo najbrž omogočila drugačno porazdelitev državnih prispevkov 2010, ki je povzročila precej negodovanja med manjšinskimi ustanovami.

Namesto napovednih 700 tisoč evrov naj bi gledališče dobilo 500 evrov iz proračuna zaščitnega zakona. Nakazuje se torej nova porazdelitev državnih prispevkov (brez morebitnega milijona evrov). Molinaro je Pavšiču in Štoku dal razumeti, da Dežela pričakuje od manjšine predlog za novo notranjo organiziranost in torej za posledično bolj smotrno razdelitev prispevkov. To ni prvič, da deželna uprava to izpostavi.

Trenutno malo možnosti za financiranje sklada

Molinaro ni dal veliko upanju za Sklad FJK za Slovence, ki bo vsaj s finančnim zakonom 2010 ostal brez denarja. Ni pa izključil možnosti za njegovo financiranje, odvisno od proračunske situacije, ki je danes zelo slaba. Dežela je vsekakor v prejšnjih tednih dejansko »sprostila« vsa razpoložljiva državna in deželna sredstva za manjšino iz prejšnjih let, je ugotovil odbornik.

Podpora čezmejnemu projektu v Benečiji

Pavšič je izrazil bojazen, da Dežela ne bo odobrila evropskega projekta Jezik-Lingua, ki je sad sodelovanja slovenske in italijanske manjšine. V ta projekt sodi tudi multimedijski center v sklopu beneškega Inštituta za

slovensko kulturo, ki ima sedež v Špetru. Čezmejni načrt finančno ne obremenjuje deželnih blagajn.

Molinaro je zagotovil, da uprava FJK ne zavira tega pomembnega projekta, temveč ga podpira. Odbornik se bo osebno pozanimal kje in zakaj so se stvari zataknile. Torej nobenih političnih vetov na projekt Jezik-Lingua.

Ocena sinočnjega srečanja

Molinaro je zadovoljen s sestankom in s »tvornimi odnosi« med slovensko manjšino in Deželo. Gabrovec je izpostavljal tvorno vzdušje na srečanju, Kocijančič pa je prepričan, da je sestanek presegel pričakovanja, »ki so bila majhna, saj je problemov na tapeti precej in vsi so zelo resni«. Štoka in Pavšič, ki sta uradno zaprosili za sestanek, menita, da je odbornik pokazal dobro voljo za reševanje težav manjšine, končno merilo za oceno politike FJK pa bodo dejanja.

S.T.

Udeleženci
sinočnjega
srečanja na
deželnem
odborništvu za
kulturno, šolstvo in
jezikovne
skupnosti v Trstu

KROMA

RIM - Zunanji minister Franco Frattini

»Italija močno podpira arbitražni sporazum med Slovenijo in Hrvaško«

RIM - Italija močno podpira arbitražni sporazum o meji, ki sta ga sklenili vladi Slovenije in Hrvaške, je na včerajšnji novinarski konferenci za tuje dopisnike v Rimu dejal italijanski zunanjji minister Franco Frattini. Kot je še dejal, se je odločitev EU, da se spor glede meje med državama ne internacionalizira, izkazala za pravilno. Dodal je, da sta slovenski premier Borut Pahor in njegova hrvaška kolegica Jadranka Kosor spreljala razumno, predvsem po daljnovidno odločitev, da je ustanovitev nepristranskega mednarodnega arbitra najboljša pot za rešitev perečega vprašanja slovensko-hrvaške meje.

Po besedah vodje italijanske diplomacije je sicer Slovenija zgleden primer države z območja bi-

Minister Franco Frattini ANSA

vše Jugoslavije, kako postati uspešna članica Evropske unije. »Prav dobra izkušnja s Slovenijo nam

lahko pomaga prepričati vse tiste evropske voditelje, ki niso posebej naklonjeni začetku pristopnih pogajanj z novimi kandidatkami za vstop v EU,« je še menil Frattini.

Italijanski zunanjji minister veliko pričakuje tudi od konference na visoki ravni o Zahodnem Balkanu, ki naj bi potekala med španskim predsedovanjem EU v prvi polovici prihodnjega leta. »S slovenskim kolegom Samuelom Žbogarjem sva se strinjala, da bi Slovenija pri organizaciji srečanja kot dobra poznavalka tega območja lahko igrala pomembno vlogo,« je še povedal.

Frattini je sicer na novinarski konferenci orisal tudi aktivnosti italijanske diplomacije v letošnjem letu. (STA)

V deželnem proračunu 500.000 evrov za obnovo paštnov na tržaški obali

TRST - Deželni odbor je z amandmajem k finančnemu zakonu vključil 500.000 evrov izrednega prispevka za financiranje obnove paštnov v kmetijske oz. vinogradniške namene. To gre oceniti kot pozitiven in konkreten znak pozornosti deželne uprave do vprašanj kmetijstva na Tržaškem, v tiskovnem sporočilu ugotavlja deželni svetnik Igor Gabrovec. Postavko gre po njegovem oceni razumeti tudi kot prvi odgovor na zahteve Kmečke zveze in tržaških konzorcijev, ki so na odprtih vprašanjih kmetijstva in na neizpolnjenih obljube oblasti odgovorili s privizom na DUS Lacijs proti priznanju zaščitenega porekla »Prosecco Doc«.

»Razloge za nezadovoljstvo sem večkrat izpostavljal tako v avli deželnega sveta kot v odnosih z deželnim odborom. Namenska finančna dotacija je prvi konkreten znak dober volje, saj višina sredstev še zdaleč ne zadostuje potrebam in pričakovanjem primarnega sektorja. Kljub vsemu pa je pol milijonska postavka pomembna, zlasti če upoštevamo okvire letošnjega deželnega finančnega zakona, ki je vse prej kot radodaren. Pridobitev gre oceniti tudi kot rezultat sinergičnega nastopa številnih dejavnikov, od Kmečke zveze in konzorcijev, do tržaških deželnih svetnikov in vse do osebnega prizadevanja odbornika Claudia Violina«, navaja v tiskovnem sporočilu Igor Gabrovec.

KOPER - Kriminalisti ovadili 32-letno Kitajko

Zasegli več kot pol milijona ponarejenih italijanskih srečk

vrednostnih bonov v skupni vrednosti 655.000 evrov. Vse ponarejene srečke so bile brez dobitka in s ponavljajočo se serijsko številko.

Kriminalisti so si ogledali kraj kaznivega dejanja v koprskem pristanišču, zbrali obvestila in dokaze, ponarejene italijanske loterijske srečke in

vrednostne kupone pa zasegli in jih na podlagi odredbe koprskega okrožnega sodišča iz Kopra izročili italijanskim varnostnim oziroma pravosodnim organom.

Za to kaznivo dejanje je predpisana zaporna kazen od enega do 10 let. (STA)

Odstranili zemeljski usad in spet odprli karnijsko cesto

TRST - Včeraj so ponovno odprli za promet državno cesto št. 52, tako imenovano karnijsko cesto med krajevoma Forni di Sotto in Forni di Sopra, ki je bila dan prej prekinjena zaradi zemeljskega usada. Prav tako so ponovno vzpostavili promet na do prejšnjih dni poplavljene regionalne cesti 251 v dolini Valcellina. Vest je sporočil deželni odbornik za promet Riccardo Riccardi, ki spremja razvoj slabega vremena zadnjih dni. Obilno deževje je prizadelo predvsem hribovita območja, tako da so bile včeraj ves dan na terenu ekipe civilne zaščite, ki jih koordinira deželni koordinacijski center v Palmanovi.

LADJEDELNIŠTVO - Naročilo ameriške skupine Carnival Corporation & PLC

V Tržiču bodo gradili še tretjo ladjo serije Dream

Koncern Fincantieri je od leta 1990 za Carnival zgradil že 50 ladij za križarjenje

TRST - Ladjedelniški koncern Fincantieri je z ameriško skupino Carnival Corporation & PLC sklenil sporazum za izgradnjo ladje za križarjenje bruto nosilnosti 130 tisoč ton. Ladja je namenjena hčerinski družbi ameriške skupine Carnival Cruise Lines in bo lahko sprejela na krov 3690 potnikov. V tržički ladjedelnici bodo z novim naročilom nadgradili septembra letos dograjeno ladjo Carnival Dream, rok za predajo nove ladje pa je pomlad leta 2012.

S tem najnovejšim naročilom so pri Fincantieriju dobili potrditev o vrednosti projekta Carnival Dream, katere dvojčico, Carnival Magic, v tem času izdelujejo v tržički ladjedelnici. Novonaročena ladja bo tako tretja iz serije in bo imela enako inovativno zunanjost obliko in opremo, vključno s sprehajalno potjo vzdolž celotnega zunanjega loka ladje. Plovna enota bo opremljena s široko ponudbo za zabavo, kot je npr. vodni park s štirimi tobogani na najvišjem ladijskem mostu. Številne bodo tudi kabine najvišjega debla razreda, nekatere med njimi pa bodo družinske z petimi ležišči.

Predsednik in pooblaščeni upravitieli družbe Carnival Cruise Lines, Gerry Cahill, je novo naročilo takole komentiral: »Naročilo za tretjo ladjo razreda Dream je konkreten dokaz našega zaupanja v trajen uspeh te serije. Po komaj dveh mesecih službe namreč Carnival Dream, ki predstavlja evolucijo naše blagovne znamke, še naprej prejema navdušujoče odzive tako med gosti kot med operaterji sektorja.«

Pooblaščeni upravitelj družbe Fincantieri, Giuseppe Bono, pa je ob podpisu pogodbe povedal: »To je prvi pomemben signal s trga, ki je še vedno v občutljivi fazi krize. Sektor sicer drži, vendar je čas njegove popolne oživitve še vedno težko napovedovati. Pri tem nam je v utehu dejstvo, da skupina Carnival s tem, da nam je obnovila zaupanje, verjame v naše sposobnosti gradnje lepih in visoko tehnoloških ladij.«

Od leta 1990 do danes je Fincantieri, sicer vodilni v svetu pri gradnji ladij za križarjenje, zgradil že 50 tovrstnih ladij, od tega 47 za skupino Carnival. Do leta 2012 bodo v tržičkih koncerna zgradili še 13 ladij. Skupina Carnival Corporation & PLC, v kateri je šest družb za križarjenje (Costa Crociere, Holland America Line, Princess Cruises, P&O Cruises, Cunard, Carnival Cruise Lines), ki uporabljajo ladje, zgrajene v tržičkih Fincantieri, ima floto 93 ladij, do leta 2012 pa se bo njihovo število povzpelo na 106.

Ladja Carnival Dream, ki so jo v Tržiču predali naročniku 18. septembra letos

BUMBACA

PRISTANIŠČA - Računi Luke Koper V zadnjih mesecih se pretovor izboljšuje

KOPER - V Luki Koper so opravili obračun poslovanja družbe v prvih devetih mesecih. Pretovor je v primerjavi z enakim obdobjem lani upadel za petino, prihodki so se zmanjšali za 15 odstotkov na 87,9 milijona evrov, čisti dobiček pa za 77 odstotkov na 4,2 milijona evrov. Poslovanje Luke Koper sta zaznamovala globalna finančna kriza in njeni učinki na realno gospodarstvo, sta uprava in nadzorni svet družbe zapisala v sporocilu za javnost.

Za pet odstotkov nižji stroški poslovanja, ki so v prvih devetih mesecih znašali 78 milijonov evrov, so predvsem posledica reorganizacije in izkorisčanja notranjih rezerv. V strukturi stroškov se je v primerjavi z enakim obdobjem lani sicer povečal delež stroškov dela in odpis vrednosti. Stroški dela so se v primerjavi z enakim obdobjem lani povečali za 10 odstotkov, predvsem zaradi podpisa kolektivne pogodbe.

Za 12 odstotkov so se v primerjavi z enakim obdobjem lani povečali

stroški amortizacije, ki so po mnenju uprave in nadzornega sveta predvsem posledica intenzivnih vlaganj. Dodatnih 1,8 milijona evrov je morala Luka Koper odšteti še za koncesijsko dajatev, ki je nadomestila plačevanje na jemnine obale države.

Luka Koper je v prvih devetih mesecih tako zabeležila 9,5 milijona evrov dobička iz poslovanja, kar je 54 odstotkov manj kot v enakem obdobju lani. V družbi pripisujejo upad nižjemu obsegu poslovnih prihodkov zaradi padca pretovora in neugodnemu gibanju stroškov dela in stroškov amortizacije.

Uspešnost osnovne dejavnosti se v zadnjih mesecih vidno izboljšuje pri domala vseh blagovnih skupinah, podprtih uprava in nadzorni svet. Ob koncu leta naj bi pretvorili več kot 13 milijonov ton tovora, kar je »nad pričakovanjem«. Letošnji prihodki Luke Koper bodo predvidoma 12 odstotkov nižji kot lani, dobiček iz poslovanja pa naj bi presegel 11,5 milijona evrov.

Vino za praznični čas

TRST - Lokalni Slow Food prireja v nedeljo od 15.30 do 20.30 na tržaški Pomorski postaji degustacijo avtohtonih vin pod naslovom Assaggio DiVino. Predstavitev vin domačih proizvajalcev s Krasa in vzhodnih furlanskih gricov bo zaočkila pokusja kakovostnih gastronomskih izdelkov. Pokrovitelja dogodka sta Občina in Pokrajina Trst, finančno pa ga je podprla Banca di Cividale.

Štirideset vinarških podjetij iz vse dežele pa bo 12. in 13. decembra sodelovalo pri pobudi Natale in cantina (Božič v kleti), ki jo organizira gibanje Movimento Turismo del Vino FVG. Pobuda bo trajala ves december, ko bo si bo mogoče ogledati vinske kleti in se seznaniti z najboljšimi vini in proizvajalcji v FJK.

Stekla misija v Srbiji

TRST - Delegacija 28 podjetij, ki jo vodi podpredsednik nacionalne zveze trgovinskih zbornic Unioncamere Antonio Paoletti, je včeraj odpotovala na tridnevno misijo v Srbijo, kjer bo imela vrsto institucionalnih in podjetniških srečanj.

Pobudniki pozdravljajo udeležence Okusov Krasa

KROMA

EVRO

1,5074 \$

+0,3

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

1. decembra 2009

evro (povprečni tečaj)

valute	1.12.	30.11.
ameriški dolar	1,5074	1,5023
japonski jen	131,02	129,77
kitaški juan	10,2895	10,2564
ruski rubel	43,9200	43,9800
indijska rupija	69,7550	69,7590
danska krona	7,4422	7,4424
britanski funt	0,9098	0,9115
švedska krona	10,4185	10,4533
norveška krona	8,4805	8,5125
češka korona	25,9500	26,135
švicarski frank	1,5079	1,5071
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	271,86	273,88
poljski zlot	4,1098	4,1441
kanadski dolar	1,5761	1,5882
avstralski dolar	1,6355	1,6452
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2550	4,2706
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7082	0,7088
brazilski real	2,6136	2,6251
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,2662	2,2980
hrvaška kuna	7,3140	7,3160

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

1. decembra 2009

1 meseč 3 meseč 6 mesečev 12 mesecev

	1 meseč	3 meseč	6 mesečev	12 mesecev
LIBOR (USD)	-	-	-	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	-	-	-	-
EURIBOR (EUR)	0,476	0,72	0,997	1,236

ZLATO

(99,99 %) za kg

25.473,34 € +370,51

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

1. decembra 2009

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	13,38	-0,89
INTEREUROPA	6,14	-1,44
KRKA	67,45	-0,06
LUKA KOPER	25,47	+1,72
MERCATOR	163,77	-0,42
PETROL	324,48	+1,01
TELEKOM SLOVENIJE	138,11	+1,51

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA	zaključni tečaj v €	spr. v %
AERODROM LJUBLJANA	35,76	+0,85
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	6,60	-
NOVA KRE BANKA MARIBOR	12,50	-1,81
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	26,00	+1,36
POZAVAROVALNICA SAVA	14,96	+1,84
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	219,55	+1,70
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	26,99	+0,33

MILANSKI BORZNI TRG

1. decembra 2009

FTSE MIB:

+2,86

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,327	+2,31
ALLIANZ	84,6	+2,48
ATLANTIA	17,64	+2,56
BANCO POPOLARE	5,65	+3,48
BCA MPS	1,318	+2,89
BCA POP MILANO	5,29	+2,42
EDISON	1,03	+1,37
ENEL	16,98	+2,91
FIAT	10,35	+5,29
FINMECCANICA	11,11	+0,73
GENERALI	17,7	+2,85
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,95	+2,34
LOTTOMATIC	13,73	

OGLEDALO

Gospodarstvo in kreativnost

ACE MERMOLJA

Ameriški ekonomist Thomas L. Friedman je povezal ameriško finančno in gospodarsko krizo z zastarelom in neučinkovitim šolskim sistemom. Njegova teza je v bistvu enostavna in prepričljiva, čeprav ima takoimenuvanja »meritokratska« selekcija mnogo sivih con.

Finančni balon je počil, ko imetniki posojil na hiše subprime, niso zmogli več plačevati dolgov. Večina teh je bila nizko ali slabo zaposlenih in obenem izobraženih delavcev. Friedman trdi, da ameriško šolstvo že dolga leta ne usposablja primerno izobraženih kadrov. Ob globalizaciji, novi tehnologiji in novim načinom dela je ameriška šola ostala ista, kot je bila pred kakim desetletjem. To pomeni, da je ameriški delavec na mednarodnem tržišču povprečen delavec, ki ga dohajajo kolegi v drugih državah, npr. na Kitajskem. Svojo šibkost in neproduktivnost in torej nižje dohodke je ta ameriški delavec skušal nadoknaditi z jemanjem posojil in kreditov. Nižjo plačo, slabše delavno mesto in slabo mobilnost je nadomeščal z dolgo. Dokler je mogel, je na kredit obdržal nekdanji standard, nato pa je dejansko faliral in vse izgubil. Skratka, zato, da bi ohranil nekdanjo življensko raven, ko je bil še »kompetitiven«, je ameriški delavec pričel prekomerno uporabljati kreditne kartice in v omamnizkih obrestnih mer najemal pretirano visoka posojila za hiše. Sistem je zajel milijone Američanov. Mesta in življenjski standard so ohranili podjetni, iznajdljivi in tehnično izobraženi delavci, drugi so pogostokrat zaradi zadolženosti doživeli družinski bankrot.

Friedman navaja konkretnne primere. V odvetniških pisarnah so se uveljavili mladi odvetniki, ki niso poznali le zakonov na izust, ampak tudi spremnost, kako izpostaviti dobre odnose s klienti, pridobivati nove in širiti svoj delokrog. Odpadli so tisti, ki so sicer obvladali zakone, niso pa bili inicijativni in kreativni. V zidarstvu so najprej izgubili delo tisti zidarji, ki so bili vajeni delati le pod gospodarjem oziroma pod nadzorom arhitekta. Ni pa stal brez dela zidar, ki zna prirediti kuhanjo brez pomoci arhitekta. S primeri bi lahko nadaljevali. Bistvo Friedmanove ugotovitve je, da danes ne zadostuje šola, ki uči le pravilno pisanje in računati. Potrebujemo šolo, ki vzpodbuja in uči mlade inicijativnosti, samostojnosti in kreativnosti. Take šole ni v Ameriki in je ni v Italiji.

Podobno tezo sem prebral tudi v slovenskem tedniku Mladina. Pozabil sem ime pisca, ne pa njegovih trditev. V bistvu je v sovočju s Friedmanom. Teza pravi: Slovenija je podrevala od Jugoslavije velik del industrijskega aparata in obenem tudi šolski sistem. Jugoslavija je izobrazila delavce za delo v tovarnah fordovskega tipa, ne pa za delo v visokotehnološki in spremenjajoči se proizvodnji. Tipičen tak slovenski primer je tekstilna tovarna Mura. Nastala je v gospodarsko zapostavljenem Prekmurju. Zaposlila je nizko izobražene delavce in izdelovala solidne in estetsko neprivlačne izdelke. Sam sem ljubil Murine srajce, ki pa niso odgovarjale modi. Izdelki Mure so tako povsem zaostali, niso se prilagodili novim modnim trendom. V delu delavcev in vodij ni bilo fantazije, Mura je na odprttem tržišču popolnoma izgubila tekmo. Podobno se je zgodilo z marsikatero drugo slovensko tovarno. Uspeva pa npr. tovarna zdravil Krka, kjer ima večina zaposlenih vsaj fakulteto.

Šolski sistem, kultura, ustvarjalnost in samoiniciativnost so vrline, brez katerih je danes nemogoče uspeti. Nekdaj sloviti furlanski izdelovalci stolic in pohištva so klečnili pred Ikeo. Ko grem mimo njenega prepolnega parkirišča za kupce, mi nehote pada na misel delovni in trdoživi Furlani. Imeli so kup dobrih lastnosti, razen izjem, pa jim učenje ni šlo od rok. Uspeli so inovatorji: gigant Danieli ali mali proizvajalci elitnega žganja Nonino.

Ni potreben dodatnih dokazov za to, da razumemo, kako je šola bistvena za ljudi in neko gospodarstvo. Znanje ni odvečna kategorija, toliko bolje, če ga spremljata ustvarjalnost in sposobnost samostojnega dela in iniciative. Danes je v tem ključ uspeha.

Žal pa se mnoge države tega ne zavedajo. Med njimi Italija prednjači. Te drža-

ve ne vlagajo v šolstvo, v kulturo, v ustvarjalnost in umetnost. Ikea je lahko (ponovno) zgleden primer. Za sorazmerno nizko ceno nudi dovolj kvalitetno in obenem dizajnersko všečno pohištvo. Podjetje Illy se ni zaustavilo le pri kavi. V družini je brat z izrazitim umetniškim talentom. Stari podjetnik bi mu odpri atelje in mu dodelil rento, samo, da bi ne tečnaril po tovarni. Illyji so znali združiti kavo z estetiko: z umetniškimi skodelicami, z originalnimi aparati za kuhanje kave, s pronicljivo reklamo itd. Dobra kava in estetika sta postali zmagovalna enotnost. Kava se je srečala z umetnostjo: tudi to je zgled.

Šolski sistemi ne morejo ostati slepi pred inovacijami in novimi potrebami. Učence in dijake morajo pripraviti za novo družbo. Ker pa je kreativnost bistvena, so zgoraj tehnične šole (te so npr. v Jugoslaviji odločno prednjačile) nezadostne. Potrebna je tudi prenovljena humanistična izobrazba, ki naj pomaga mladim mislit in razbirati svet okoli sebe. Da ne bi stal vedno brez predlogov, bom navedel nekaj predmetov, ki so danes nujni; nista namreč dovolj le računalništvo in angleščina.

Zdi se mi npr. nujno okvirno poznavanje zgodovine monoteističnih ver (judovske, krščanske in muslimanske). Moja generacija se je učila latinščine in grščine, krščanstvo pa se je zrediciralo na verouk in katekizem. Ko sem v zadnjih letih pričel polniti praznino, sem se zavedal, da mi je manjkala ena noga moje in naše bistvene kulturno-zgodovinske preteklosti: tiste, ki je še živa. Nadalje: danes ni možno stope v svet brez osnovnega znanja zgodovine ekonomije in ekonomskih idej. Učenci pa bi moral vsaj okvirno poznati, kako delujejo finance in kaj pomeni stopiti v neko banko. Sodobnik mora razlikovati delnico od obveznice, drugače, kako bo odločal o osebni finančni stvarnosti? Gospodarstvo močno pogojuje politične izbire. Če o njem nič ne vemo, se nam bo zazdele politika resnično prazno pričkanje po televiziji.

Dijak bi moral na živ način spoznati državne mehanizme, politične sisteme, državni ustroj itd. Skratka, vedeti bi moral, kje pravzaprav živi, kakšne pravice ima in kakšne dolžnosti. Brez osnovnih koordinat ne moramo odločati o tem, kaj je naša korist.

Ker računalniki nadomeščajo ročno pisanje, televizija pa nadomešča branje, bi bilo obvezno poznati osnovne tehnike pisanja, ki niso le slovnica in pravopis. Vsakdo bi moral znati napisati deset smiselnih stavkov. Omenjena znanja in poznanja se mi zdijo pomembna, saj vzgajajo novega državljanja in delavca. Ni dovolj samo matematika. Obstaja npr. tudi zanemarjeno znanje o obnašanju, stari bonton, da se razumemo, in obstaja znanje o tem, kako bolje komuniciramo z drugimi. V korist teh predmetov bi bilo morda dobro odščipniti kaj drugače. Ljudje npr. uporabljajo množično telefon. Vsakodnevno opažam, kako ne poznajo najosnovnejšega telefonskega bonta na. Mučno je npr. ko te neznanec nekaj sprašuje in se ob pričetku razgovora ne predstavi. Kakšen odnos ima lahko tak človek s klienti? Učiti se je treba živeti v sodobnem svetu, kar seveda ne pomeni brisati preteklosti.

Omenil sem biblijo in omenil sem bonton. Veliko ljudi se danes tako neotetano obnaša, da nima nobene možnosti niti v zelo preprostem poklicu. Dobra beseda najde svojega kupca, robata ga odvrne. Pri tem ima šola, ob družini, nemajhno odgovornost in moč. Če šola dobro dela, se lahko bori tudi s televizijo. Kdo bi npr. danes sprejel v službo nekatere nespodobne prikazni iz Velikega brata? Včasih je treba na probleme samo opozoriti in jih »presaditi« s televizijske fikcije v realno življenje. Te težke naloge naj bi se lotila šola, ki naj bi bila še vedno za dijaka stopnica v svet dela in osebne slobode oziroma samostojnosti.

Ob šoli sta pomembna družina in okolje. Bistvena je permanentna izobrazba. V smislu dela pa ni dovolj poznavanje tehnike. Strinjam se s Friedmanom, ko omenja kreativnost. Te pa je največ v umetnosti in humanističnih vedah, ki so zanemarjene in poklicno neperspektivne.

ODPRTA TRIBUNA

Usoda Balkana

Gorazd Vesel

Ko sta Mitja Volčič in Jaš Gawronski v sklepnom delu svojih izvajanj v Gorici, posvečenih podiranju zidov in oblikovanju nove podobe Evrope, razmišljala o osodi Balkana, sem, sledič njuni rdeči niti, zavrel kolpo zgodovine nazaj, v čas, ki nam lahko osvetli nekatere manj znane scenarije. Nova zgodba Balkana naj bi se na pragu novega veka, po resničnosti ali po legendi, to oceno prepuščam bralcu, začela s poezijo, ki se je, še preden je bila izrecena, sprevergljata tragedijo, v neprestano prelivanje krvi skoraj vse do današnjih dni. V našem zgodovinskem spominu je poznana kot turški vdori.

Takrat, takoj po zasedbi Bizanca, po naše Carigrada, se je namreč komaj 21 - letni Mohamed II. sprehodil po palačah in krščanskih cerkvah nekdanjih bizantinskih carjev in patriarhov. Nekoč najbolj razkošne in močne stavbe v takratni Evropi so že pred usodnim padcem izgubile simbolno moč oblasti in nekdanji lesk, turške čete pa so jih po vdoru še dodatno oropale in onečastile. Zmagovalec, ki je zrl vanje, se je zamislil o minljivosti slave in moči in to svoje občutje izrazil z besedami perzijskega pesnika:

*»Pajek prede svojo mrežo
v palači cesarjev;
Čuk naznanja uro v stolpih Afrasiaba.
Carigrad se je odel v črno,
nad Istambul se je prikradel
zadnji lunin krajec.«*

Sultan Mohamed II. »Osvajalec« je obzidje mesta ob Bosforu zrušil z nemškimi topovi. Že poprej so prestolnico oslabili vdori križarjev, napadi evropskih katoliških držav in pomorskih republik. Bizanc je bil za napreža vedno neprizeten, celo sovražni sosed, tako v verskih kot v državniških zadevah. S starostjo so mestu pojeno male moči. Če ga ne bi uklonili napadalc, bi se zrušil zaradi nesposobnosti reševanja lastnih protislovij. Drugi Rim, kot še rečejo temu mestu, se je v imperij razvil na temeljih starogrške civilizacije in je trajal kakšnih tisoč let. Tudi naši kraji so občutili njegov vpliv.

Po tisti zmagi se je Turkom in islamu na široko odprla pot v Evropo na njeni jugovzhodni strani. Na Balkanu so delno zagospodarili že pred padcem Carigrada, po kosovski bitki. Prišli so celo do Dunaja, kjer jih je premagal »drugi Karel Martel«, tokrat v osebah princa Evgena Savojskega in poljskega kralja Jana Sobieskega. Si predstavljate, kakšna bi bila Evropa danes, če bi se zgodovina zasukala drugače? Če ...! Turčija je bila takrat velesila in za tiste čase razvita država. Po porazu pred Dunajem ji je ostal le Balkan – in to za celo polovico tisočletja. Kaj je turška okupacija pomenila za podjarmljene narode, vemo iz zgodovinskih knjig in romanov. S padcem Carigrada se je za poražence

in ves Balkan začela pisati najbolj dramatična stran njihove zgodovine. Dve stvari sta pri tem pomembni: Turki so bili strpni do drugih ver, vsa Evropa pa je bila takrat obsedena od verske gorečnosti in verskih vojn. Takšno stanje je trajalo najmanj do takrat, ko se je na obzorju pričela svetlikati justranca zora iluminizma.

Razmišlanje o tem bi nas peljalo na stranpotra, proč od Balkana, od takšnega, kaščnega poznamo danes. V tem kontekstu nas najbolj zanimajo posledice divjanja Miloševičevih nacionalistov nad Bošnjaki. V drugi Jugoslaviji so bili muslimani obravnavani kot narod. Versko niso bili osveščeni. Zaradi pobiranja v 90-tih letih so jim priskočile na pomoc arabske države. Postali so zagrizeni pravoverni oboževalci Alaha in peta kolona islamskega sveta v samem osrčju Balkana in torej na pomembnem koncu Evrope.

Od nekdaj se mi je zdelo čudno, zakaj se mora polotok Balkan imenovati po hribovju v južni Bolgariji, ki je tako daleč od nas. Ko sem v Trstu konec 70-tih let v imenu SKGZ pozdravljal predsednika slovenske vlade Staneta Kavčiča, sem v zvezi s požigom Narodnega doma omenil tudi Balkan, kot se je imenoval hotel v tej zgradbi. Časnikar Pogačnik mi je prišepnil, naj tega imena ne uporabljam nikoli več. Takrat sem prvič osebno začutil, da je z njim nekaj narobe. Ljubljanski kolega je bil starejši od mene in je prihajjal iz domovine z drugačnimi izkušnjami. Očitno je vedel, kaj vse se je skozi zgodovino in tudi v novejših časih dogajalo tam doли. Zanimivo je tudi, kaj so o njem menili državniki, umetniki in drugi. Poglejmo ...

Bismarck, denimo, je rekel, da za Balkan, kjer je bilo za časa njegovega življena stosti morje, ne bi žrtvoval niti enega samega vojaka. Če bi mogel, bi ga celo potopil. Za Metternicha se je civilizacija končala na Dunaju, najbrž z plotom parka schoenbrunske palače. Slovenci smo dolgo časa imeli mejo z Balkanom na Kolpi, pravzaprav na spodnjem, desnem bregu reke. Morda je za nekatere tam ostala. Kakor pravijo, se je za hrvaškega literata Miroslava Kralžo Balkan začel na južni strani hotela Esplanade v Zagrebu. In tako dalje vse do današnjih dni.

Slej ko prej bo ta del Balkana postal zanimiv in se bodo Evropi priključile tudi Hrvaška, Srbija in Črna gora, verjetno takrat, ko bo demokracija pomirila njihove plemenske strasti in bodo zmagala pravila tržnega gospodarstva. Na tej poti predstavlja največjo prepreko prav islamizacija BiH ter islamizacija in dvomljiv status Kosova. Zato ostajata dve državi pred vrati EU. In bosta tam še nekaj časa čakali. Odprto je tudi vprašanje Turčije. Laična Evropa ima o njem jasna stališča. Če drugod zidovi padajo, na naši oddaljeni soščini še trajajo ali jih celo nanovo gradijo. Upajmo, da bo ostalo le pri gradnji.

GORENJI TARBIJ - V petek ob 18.30

Predstavili bodo knjigo o nekdanjih »guzirancih«

GORENJI

TARBIJ - Med Benečani je bilo v preteklosti veliko prodajalcev, ki so hodili od hiše do hiše in prodajali svoje blago. To so bili takojmenovani guziranci, ki so že od leta 1750 jeseni potovali v države vzhodne Evrope in tam prodajali majhne izdelke in najrazličnejše tiskovine ter publikacije podjetja Remondini iz Bassana del Grappa. In prav guziranci so bili predmet raziskave, ki so jo podprli Občina Srednje, Deželni center za katalogiranje in obnovo kulturne imovine ter Gorska skupnost Ter, Nadiža, Brda, rezultati pa so objavljeni v publikaciji »Guziranje - z beneškega na Ogrsko s tiskovinami Remondinii«, ki jo bodo predstavili v petek, ob 18.30, v centru Okno na slovenski svet v Gorenjem Tarbiju.

Pogled na Gorenji Tarbij

NM

Predstavitve se bodo udeležili avtorji publikacije Alba Zanini, Aleksej Kalc, Alberto Milano in Alessandro Giacometti, o projektu pa bo spregovorila koordinatorka Donatella Ruttar. Knjiga je vsekakor odlično izhodišče za nadaljnje raziskave tudi v državah, v katere so guziranci potovali. Zato jo bodo poslali raznimi kulturnimi inštitucijam v vzhodnoevropskih državah. (NM)

POLITIKA - Posnetek zasebnega pogovora predsednika poslanske zbornice

Fini: Berlusconi zamenjuje ljudsko podporo z imuniteto

Di Pietro poziva Finija, naj z Berlusconijem formalno pretrže - Vodstvo Ljudstva svobode zahteva pojasnila

MILAN »Berlusconi zamenjuje ljudsko podporo, ki jo gotovo ima in ki ga legitimira, da vlada, z nekakšno imuniteto v odnosih do katere koli druge nadzorne ali jamstvene oblasti, pa naj bodo to javni tožilci, sodniki, računski sodišče, predsednik republike ali parlament.« Tako je povedal predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini javnemu tožilcu iz Pescare Nicoli Trifugijiju, ko se je z njim pogovarjal minulega 6. novembra med podeljevanjem Nagrade Borsellino v Pescari. Ob nevednosti sogovornikov je njune besede nekdo posnel, zvočni zapis pa je včeraj objavil dnevnik La Repubblica.

Na Trifugijevem hudomušno ugotovitev, češ da se je Berlusconi rodil z nekaj tisoč leti zamude, saj bi bil rad rimski cesar, je Fini odgovoril: »Saj sem mu rekel. On zamenjuje politično vodstvo z absolutno monarhijo. In zasebno sem mu tudi dejal: "Spomni se, da so ... odsekali glavo. Zato mirno kri."«

Sogovornika sta se dotaknila tudi izjav mafiskskega sksesanca Gaspareja Spatuzze, po katerem naj bi Berlusconi leta 1993 naročil mafiji val atentatov, s katerim je organizirani kriminal teroriziral Italijo. To naj bi Berlusconiju olajšalo pohod na oblast, od česar naj bi potem imela korist tudi mafija. »Upajmo da bodo Spatuzzeve izjave preverili z največjo skrbnostjo, saj so ... atomska bomba,« je dejal Fini. »To bi seveda ne bila sa-

mo sodna napaka, bila bi takšna bomba ... Spatuzzi odprtovor o Mancinu, ki je bil notranji minister, in o ... eden je podpredsednik Višjega sodnega sveta, drugi je predsednik vlade,« je še povedal. Na Trifugijevem trditve, da je vsekakor treba izvesti te preiskave, je Fini repliciral, da o tem ne dvomi.

Kot se je izkazalo, je pogovor nehote posnel video snemalec Vincenzo Cicconi, ki se navadno ukvarja s porokami in podobnim. Da je zabeležil zanimiv pogovor, je ugotovil teden dni po dogodku, potem pa je dalj časa okleval, preden se je odločil za objavo. V resnici gre za dokument, ki bo še poslabšal že tako slabe odnose med Finijem in Berlusconijem.

To so potrdili tudi održivi. Finijev glasnik Fabrizio Alfano in njegov tesni sodelavec Italo Bocchino sta poddarila, da Fini in resnici govori privatno to, kar govoriti tudi v javnosti. Voditelj Italije vrednot Antonio Di Pietro je Finija pozval, naj preide od besed k dejanjem in Berlusconiju umakne podporo. Voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani pa je ugotovil, da »ukradene besede le potrjujejo, kako je vladna večina v težavah.

Zvezčer pa se je na Berlusconijevem zahtevo zbral vodstvo Ljudstva svobode in od Finija zahtevalo, naj se »izjasni«. »Tako ni več mogoče iti naprej« je baje dejal premier, po oceni katerega bi Fini moral povedati, ali se še prepoznavata v stališčih stranke.

Gianfranco Fini in Silvio Berlusconi v drugih časih ARHIV PD

GOSPODARSTVO - Srečanje Marchionne-Scajola

Na Siciliji bo Fiat mogoče še proizvajal, a ne več avtov

RIM - Potem ko sta v preteklih dneh polemizirala na razdaljo, sta se včeraj v Rimu sestala pooblaščeni upravitelj Fiata Sergio Marchionne in minister za gospodarski razvoj Claudio Scajola. Seveda sta govorila tudi o problemu, ki je predstavljal jabolko spora, se pravi, kaj bo s Fiatovo tovarno avtomobilov v kraju Termini Imerese blizu Palerma na Siciliji. Marchionne je včeraj potrdil, da bodo v tovarni leta 2011 prekinili proizvodnjo avtomobilov, pristavil pa je, da to ne pomeni zaprtja tega industrijskega središča. »V njem bi lahko proizvajali kaj drugega, čeprav za zdaj nihče ne ve, kaj,« je dejal. Scajola pa se je izrazil nekoliko drugače. »Ocenili bomo, ali bodo tam še proizvajali avtomobile. Naša trdna volja vsekakor je, da bo tam še vedno obstajalo dejavno industrijsko središče,« je poudaril.

Sicer pa je Scajola od Marchionneja zahteval, naj Fiat poveča svojo proizvodnjo avtomobilov v Italiji. Baže da je to delno pogojeval tudi z obnovitvijo državnih spodbud za nakup novih avtomobilov. Prvi mož Fiata se je odzval pozitivno. »Dvigniti število proizvedenih avtomobilov v Italiji na 900 tisoč ni nemogoče,« je dejal po srečanju. Sicer pa se je med Fiatom in vlado včeraj pravzaprav začel pogovor, ki naj bi se zaključil 21. ali 22. decembra, ko bo prišlo do sestanka, ki se ga bodo udeležili tudi premier Silvio Berlusconi in sindikati.

Claudio Scajola in Sergio Marchionne ANSA

BELORUŠIJA - Odmevi na potovanje predsednika italijanske vlade

EU ne komentira Berlusconijevega obiska, pač pa zelo kritično ocenjuje Lukašenka

RIM - Evropska unija uradno ne komentira obiska Silvia Berlusconija v Belorusiji, pač pa ostaja zelo kritična do njenega predsednika Aleksandra Lukašenka. ZDA in evropski parlament sta pred kratkim Lukašenka označila kot zadnjega evropskega diktatorja. Za Bruselj ostaja beloruski voditelj vsekakor še najprej nezaželen v vseh državah EU.

Pač pa je Berlusconijev obisk v Minsku po pričakovanju povzročil polemike v Italiji. Najbolj kritičen je vodja UDC-ja Pier Ferdinando Casini, ki je zapreščen predvsem zaradi Berlusconijevih poahljivih besed na račun Lukašenka. Slednji je svojemu gostu izročil sezname italijanskih vojakov, ki so med drugo svetovno vojno padli v Belorusiji in katerih grobove niso nikoli odkrili. Berlusconi je prvi zahodnoevropski voditelj, ki je uradno obiskal Minsk, odkar je tam na oblasti Lukašenko.

Zelo negativno presenečen nad obiskom je tudi zastopnik Demo-

kratske stranke Piero Fassino. Po njegovem obisku odraža nihajočo in nejasno italijansko zunanjopolitiko, na katero Evropska unija - tako Fassino - gleda z velikim začudenjem. Oglasila se je tudi Emma Bonino, podpredsednica senata in voditeljica radikalcev, ki je še pred obiskom opozorila na negativne mednarodne posledice Berlusconijevega potovanja v Minsk. Senatorka Bonino se sedaj sprašuje, kaj je sploh počenjal predsednik vlade v Belorusiji.

»Nič skrivnostnega, temveč uradni obisk ob belem dnevu,« ji odgovarja podtajnik na predstavu vlade in Berlusconijev glasnik Paolo Bonaiuti. Po njegovem bi morali biti v Italiji zadovoljni in hvaležni, da je Belorusija končno izročila sezname ne samo padlih vojakov, temveč tudi Italijanov (v glavnem je šlo za komuniste), ki so bili v Sovjetski zvezni v tridesetih letih prejšnjega stoletja žrtve nasilnih stalinskih čistk.

Silvio Berlusconi in Aleksander Lukašenko ANSA

kratkih strank, ki je bil arretiran leta 2006. V Neaplju pa je policija poleg tega mafiskemu klanu, ki je del Camorre, zasegla 20 milijonov evrov vredno premoženje.

Formigoni in Letizia Moratti prejela sodno obvestilo

MILAN - Predsednik Dežele Lombardija Roberto Formigoni (Ljudstvo svobode) je prejel sodno obvestilo v zvezi s preiskavo o okolju in zračnem onesnaževanju, ki jo vodi milansko javno tožilstvo. Vest je sporočil sam Formigoni z iročimi besedami na račun preiskovalcev med tiskovno konferenco, ki jo je neposredno predvajala zasebna milanska televizijska postaja c6.tv.

Jamstveno obvestilo je odposlalo milansko javno tožilstvo in se nanaša na deželni akcijski načrt za zmanjšanje zračnega onesnaževanja. Sodni obvestili sta s tem v zvezi prejela tudi milanska županja Letizia Moratti in predsednik Pokrajine Milan Guido Podestà (oba Ljudstvo svobode). Formigoni je dodal, da zdaj pričakuje tudi sodno obvestilo v zvezi z gradnjo študentskega doma v L'Aquila.

Zapornikoma iz Guantanama bodo sodili v Milanu

WASHINGTON - Dva tunizijska zapornika iz zloglašnega ameriškega zapora za teroristične osumljenje v zalužu Guantanamu na Kubi so v pondeljek prepeljani v Italijo, kjer jima bodo sodili. Za Tunizijcem Adelom Benom Mabrukom in Riadom Benom Mohamedom Nasrijem je bil v Italiji izdan nalog za aretacijo in jima bodo sodili v Milanu, so sporočili s pravosodnega ministvrstva.

Nasrija, ki ga je ameriška vojska pripela v Afganistanu, so iskali zaradi nudjenja pomoči pri nezakonitem priseljevanju, sodelovanju s kriminalnimi združbami in povezav s terorističnimi dejanji, storjenimi med letoma 1997 in 2001. Tunizijca sta bila po navdih tožilstva tudi člana skupine, ki je nudila logistično podporo celici skrajnežev, ki so novaci samomorilskih napadalcev za napade v različnih državah, med drugim v Afganistanu. Ben Mabruk je osumljen, da je bil član skrajne islamskične celice.

Dveletni otrok umrl zaradi nove gripe

LECCE - Dveletni otrok iz kraja San Pancrazio Salentino blizu Brindisi je včeraj umrl zaradi nove gripe. Otroku so v lokalni bolnišnici sprejeli v soboto v zelo huden stanju, na njem pa niso zdravniki ugotovili drugih bolezni. V petek je otroka pričakala huda vročina, dan kasneje pa se je njegov pediatri odločil za zdravljenje v bolnišnici v Manduriji. Od tod so ga prepeljali v bolnišnico v Lecceju, v katero je prispel že v komi. Kljub pričadevanju zdravnikov je otrok naposled umrl.

MAFIJA - V Apuliji razbiti klan V ločenih racijah policije aretiranih več kot 90 mafijcev

BARI - Policija je včeraj izvedla tri ločene racije, v katerih je vsega skupaj priprala več kot 90 mafijev in zasegla premoženje v vrednosti 240 milijonov evrov. Najbolj obsežno in spektakularno akcijo so izvedli v Bariju, kjer je policija uspelo razbiti celoten mafiski klan.

Že v zgodnjih jutrih urah se je okoli 1000 pripadnikov finančne straže v Bariju spravilo na mafiski klan Parisi, ki obvladuje tamkajšnje območje. Pri tem so aretirali 83 ljudi, od katerih jih je 30 trenutno v hišnem priporu, 53 pa v zaporu. Včeraj prijeti so med drugim obdolženi poskuša umora, mednarodne trgovine z drogami, nezakonitih stav, izsiljevanja in oderušča. Med prijetimi sta mafiski šefi Savinuccio Parisi in Antonio di Cosola, poleg tega pa tudi odvetniki, direktorji bank in duhovniki.

Preiskovalci so tudi zasegli premoženje v vrednosti 220 milijonov evrov - gre za podjetja, zemljišča, nepremičnine, luksuzna vozila, dirkalne konje in londonsko spletno stavnico. Prek slednje naj bi mafiski klan od leta 2001 prek nezakonitih stav v številnih državah, med drugim na Kitajskem, v Avstraliji in ZDA, zaslužil več milijonov evrov.

Na Siciliji je medtem policija izdala zaporne naloge za 11 ljudi, obtoženih, da so pomagali dolgoletnemu ubežniku iz vrst mafiske zadržbe Cosa Nostra Salvatoreju Provenzani, ki je bil aretiran leta 2006. V Neaplju pa je policija poleg tega mafiskemu klanu, ki je del Camorre, zasegla 20 milijonov evrov vredno premoženje.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Sreda, 2. decembra 2009

7

OBČINA TRST - Svetniki Sulli, Pellarini, Frömmel in Porro

»Bandellijevci« ustanovili novo skupino v občinskem svetu

Ime: Ljudstvo svobode Trst - Sulli predsednik skupine - Podpora desni sredini

Mestna skupščina ima novo svetniško skupino. Nadela si je ime Ljudstvo svobode Trst (v izvirniku PDL Trieste) sestavljajo pa jo štirje svetniki, privrženci nekdajnega občinskega odbornika Franca Bandellija: Bruno Sulli, Andrea Pellarini (doslej Nacionalno zaveznštvo) Claudio Frömmel (doslej Forza Italia) in Salvatore Porro (doslej Krščanska demokracija za avtonomijo).

Ustanovljena je bila zadnji dan novembra, da bi se razlikovala od dosedanja večinske desnosredinske skupine, imenovane bodisi Forza Italia za Ljudstvo svobode, bodisi Nacionalno zaveznštvo za Ljudstvo svobode, a bo še vedno podpirala desnosredinsko večino v tržaškem občinskem svetu. Vodil jo bo soglasno izvoljeni svetnik Bruno Sulli, kot so povedali na včerajšnji predstavitevni tiskovni konferenci.

Cetverica je izpostavila potrebo po soočenju v Ljudstvu svobode, ki ne sme biti »kasarna« (kot se je izrazil tudi predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini) in v kateri ne smejo prevladati diktati z vrha. Zato bo nova skupina okreplila stik z volilci, kar so dosedanji voditelji večinske koalicije na občini zanemarili.

Ustanovitev nove svetniške skupine zastavlja celo vrsto vprašanj. Desnosredinska koalicija, ki podpira župana Roberta Dipiazzzo, se je že bolj razcefalila. Sedaj šteje kar sedem skupin oziroma posameznikov: Forza Italia za LS (sedem svetnikov), Nacionalno zaveznštvo za LS (štirje svetniki), Dipiazzovo listo (štirje svetniki), Ljudstvo svobode Trst (štirje svetniki), Severno ligo (dva svetnika), UDC (en svetnik), republikansko stranko (en svetnik) in svetnika mešane skupine. Sulli je na tiskovni konferenci že napovedal, da bo moralno priti v večini do soočenja. V prvi vrsti, kar zadeva pristnosti posameznih skupin v občinskih komisijah (kar dejansko pomeni, da mora tudi nova skupina dobiti predsednika kake komisije), bržkone pa se bo zastavilo tudi vprašanje predstavninstva v sami mestni upravi. Kajti sedanje začetek je, po ustanovitvi nove skupine, politično nerealno. Nacionalno zaveznštvo ima na primer s svojimi štirimi svetniki v upravi podžupana in tri odbornike, nova »Bandellijeva« skupina pa z enako politično težo (štirje svetniki) nobenega ...

KROMA

OBČINA TRST - Po ustanovitvi nove svetniške skupine

Jeza Ljudstva svobode

Nasprotuje uporabi imena Berlusconijeve stranke - Jutri »krst« v občinskem svetu

Ustanovitev nove svetniške skupine Ljudstvo svobode Trst v mestni skupščini ni bila prav nič po godu Ljudstvu svobode. Njegova pokrajinska koordinatorka, deželnna odbornica Sandra Savino je s svojim namestnikom, deželnim svetnikom Pierom Tononijem poslala predsedniku občinskega sveta Sergiu Pacorcu pismo, v katerem zahteva, naj zavrne prošnjo po ustanovitvi nove svetniške skupine. »Mislila sva, da gre za prvoaprilsko šalo, kajti samo na dan, namenjen šalam, bi si lahko nekdo izmisliš skupino, ki bi se našala na Ljudstvo svobode, ne da bi imel za to legitimacije strankinih organov,« sta zapisala, in dodala: »V Ljudstvu svobode lahko deluje le tisti, ki spoštuje statut in strankine organe.«

Navdihovalec nove skupine, nekdanji odbornik za javna dela Franco Bandelli se je ob takšni izjavi gromko zaprežal. Po njegovem mnenju je tolmačenje Savinove in Tononija protislovno. V občinskem svetu obstajata že dve skupini, ki se navezujejo na Ljudstvo svobode, Forza Italia in Nacionalno zaveznštvo, nihče pa ju ni obtožil, da »izrabljata« ime Berlusconijeve stranke. Pokrajinska koordinatorka in njen namestnik bi se moral po Bandellijevem mnenju pritožiti tudi predsedniku sickskega deželnega sveta, ker

v njem deluje - ob Ljudstvu svobode - tudi Miccichèjeva stranka Ljudstvo svobode za Sicilijo. »Če ima Brandi v mestni skupščini svojo stranko Nacionalno zaveznštvo za Ljudstvo svobode, zakaj ne bi imela tudi Sulli in Pellarini svoje Ljudstvo svobode Trst?« se je vprašal duhovni oče novoustanovljene skupine.

Podžupan Paris Lippi je ocenil, da je izbrano ime »absurdno« in ga nova skupina ne more uporabiti. Prav tako ne bi smela zahtevati kako mesto v občinski upravi. »Če jim to ni prav, pa naj glasujejo proti večini,« je izval četverico.

Za pokrajinskega tajnika Demokratske stranke Roberta Cosolinija kaže ustanovitev nove skupine na vse večjo deljenost desnosredinske koalicije in težave župana Dipiazza, ki je z »zadevo Bandelli« izgubil imidž neodvisnega župana.

Občinski svetnik Občanov Roberto Decarli pa se sedaj »odpira nov in zaskrbljujoč scenarij ne le za župana Dipiazza in njegovo večino, temveč za samo mesto.« Nekoč građna večina se je razobilnila v peseck je ocenil.

Prvi izpit za župana in njegovo večino bo na sporednu že jutri, na prvi občinski seji z novo svetniško skupino.

M.K.

GLEDALIŠČE SSG: podpisa pogodb še ni

Na podpis pogodb osebja Slovenskega stalnega gledališča bo treba, verjetno, počakati do začetka prihodnjega tedna. Tako kaže po včerajšnjem srečanju pooblaščenih upraviteljev teatra s sindikalnimi predstavniki uslužbenec.

Andrej Berdon in Paolo Marchesi sta sindikalnim predstavnikom ponovila »pogodbene pogoje«, ki sta jih že pred dnevi predstavila zaposlenim v administraciji, tehniki in igralskemu kadru. Dosedanjemu stalno zaposlenemu osebju sta »ponudila« desetmesečne pogodbe; zaposlenim v oddelku tehnikе in igralcem pa šestmesečne pogodbe, do konca maja prihodnjega leta. Na ta način naj bi privarčevali kakih 150 tisoč evrov.

Uslužbenci so zavrnili te, zanje zelo težke pogoje. Igralci, ki so bili doslej zaposleni s pogodbami za 273 dni, so ponovili zahtevo po zamenjavi dosedanjega vodstva in ohranitev devetmesečnih pogodb. Sindikalni predstavniki so omenili možnost vpisa v dopolnilno blagajno tistih, ki naj bi bili v prihodnjem letu zaposleni s šestmesečnimi pogodbami, in sicer vsaj za dobo enega meseca, do konca junija 2010. Na ta način naj bi vsaj nekoliko omejili »škodo«, ki naj bi jim jo povzročilo četrtek treh mesecev zaposlitve.

Pooblaščena upravitelja sta vzela zahtevo na znanje. Nista ji mogla ustreći, ker se mora o morebitnem vpisu dela osebja v dopolnilno blagajno odločati Dežela. Zato bo v ponedeljek, 7. decembra, na deželi sestanek, na katerem bodo vzeli v pretres predlagano možnost.

Pomeni, da dotlej pogodbe osebja Slovenskega stalnega gledališča ne bodo podpisane. Po oceni pooblaščenega upravitelja Andreja Berdona ta zamik naj ne bi vplival na izpolnitve pogoja o 4 tisoč delovnih dni za prejem celotnega državnega prispevka iz skладa za prireditve. Pač pa bo treba nato na vrat na nos do konca leta odigrati še enajst predstav.

M.K.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Predsedniško poročilo o desetmesečnem delovanju občinskega organa

Obračun »Furlaničeve« komisije za prozornost

Svetnik Stranke komunistične prenove vodil komisijo od konca letosnjega januarja - Skupno opravili 26 sej, vzeli v pretres številna žgoča vprašanja

Predsednik komisije za prozornost Iztok Furlanič (levo) je predal vodstvo občinskega organa svetniku zelenih Alfredu Racovelliжу

Tržaški občinski svetnik Stranke komunistične prenove Iztok Furlanič je včeraj podal poročilo o desetmesečnem predsedovanju občinske komisije za prozornost. Komisijo vodijo predstavniki levosredinske opozicije, ki so se že ob začetku mandata odločili za rotacijsko vodenje nadzornega organa. Furlanič je prevzel vodstvo konec januarja, po izteku novembra je podal obračun svojega dela.

Komisija za prozornost je po njegovem nekakšen povezovalni člen med institucijami in občani. V tej vlogi se je poslužila pomoči občinskega branilca Maurizia Marzija, ki se mu je Furlanič zahvalil za opravljeno delo. V desetih mesecih se je komisija sestala 26-krat, v kar so vključeni tudi ogledi nekaterih kritičnih območij. Predsednik je izpostavil predvsem primere nezakonitih gradenj v Ul. Comaur in poslopja v Ul. Alfieri 2. V prvem primeru je komisija posedovala zbrano gradivo o nezakonitostih gradbeni policiji, v drugem pa seglo sodstvo. Furlanič je vsekakor iz-

razil svoje zadovoljstvo, ker je komisija soglasno odobrila resolucijo o stanju poslopja v Ul. Alfieri 2, ki jo je potem, prav tako soglasno, odobril tudi občinski svet.

Komisija za prozornost je med drugim razpravljala o kaljenju javnega miru, o parkiriščih proti plačilu in prostih parkirnih prostorih, o uporabi športnih igrišč, o izključitvi tržaških zgodovinskih javnih lokalov iz deželnega seznama, o ukinitvi službe občinskega šolabusa, o nakupu novih sedežev za dvorano občinskega odbora, o šolskih košilih v vrtcih, osnovnih šolah in rekreacijskih središčih, o oddaji občinske vratarske službe v zakup zunanjemu podjetju, o »tajnosti« aktov tržaške občine, o sistemski povezovanju operativnega centra in delovanju videokamer na ulicah ter še o nekaterih drugih vprašanjih.

Predsednik Furlanič se je zahvalil članom komisije za njihovo pozornost do obravnavanih tem ter zaželel dobro delo svojemu nasledniku, svetniku Zelenih Alfredu Racovelliiju.

M.K.

FINANČNA STRAŽA - Uspešno zaključena večletna operacija Bled

Osem Tržačanov vodilo trgovino s hašišem

Preiskava je zadevala tudi finančno stanje osumljencev - Zasegli so 70 kg hašiša

Pri operaciji so sodelovali tudi psi, ki so zdresirani za odkrivanje mamil

KROMA

VERONESE - Zahteva Policijsko šolo v Devinu predati v socialne namene

Bivša policijska šola v Devinu, v kateri naj bi nastala nova kasarna za karabinjerje, mora biti v družbene namene oziroma v javno korist. To je zahteva devinsko-nabrežinskega občinskega svetnika leve sredine Massima Veroneseja, ki je včeraj tudi vložil ustrezno rezolucijo. V njej med drugim ugotavlja, da je deželna vlada pred kratkim potrdila finančni prispevek za spremembu šole v kasarno karabinjerjev in da so to postavko preložili na finančno leto 2010. Glede na dejstvo, da so v teku pogajanja, na podlagi katerih bo postalno to območje neposredna domena devinsko-nabrežinske občinske uprave, Veronese zahteva od župana Giorgia Reta, da nameni policijsko šolo v javno korist. Nasproti poslopju bi lahko nastalo novo parkirišče ali park, pravi Veronese, no-tranjost kasarne pa naj bo v družbene namene. Dalje svetnik zahteva podpis konvencije, ki bi omogočala uporabo te-lovadnice društvo, krožkom in sploh občanom, nenačadne pa je nujno tudi odprtje pešpoti do devinskega portiča.

RAZISKOVANJE - Center CBM Nagradili dva mlada raziskovalca

V centru za molekularno biomedicino (CBM) pri sinhrontru so včeraj podelili nagradi mladima raziskovalcema Stefanii Biffi in Danilu Licastri. Nagradi, ki jih že tretje leto zapored prispeva družba SIOT, so podelili ob udeležbi predsednice CBM Marie Cristine Pedicchio in predstavnice SIOT Vilme Loigo. Stefania Biffi, ki je po rodu Tržačanka, se je izkazala pri raziskovanju in upravljanju laboratorija za slikovne tehnologije ter pri reševanju problemov, so med drugim povedali na podeljevanju nagrad. Danilo Licastro pa se je izkazal v laboratoriju funkcionalne genomike CBM, še posebej pri organizaciji in upravljanju projektov na področju transkriptomike in genomike.

Na nabrežju danes in jutri Nobels Colloquia 2009

V hotelu Savoia Excelsior bo danes in jutri tradicionalno srečanje velikih ekonomskih mislecev in strokovnjakov ter tistih, ki krojijo ekonomsko politiko. Na Nobels Colloquia 2009 bodo med drugimi razpravljali nobelovci za ekonomijo Erik Maskin, Robert Engle, Robert Merton in Robert Solow ter ekonomisti Dennis Snower, Philip Lane in Arrigo Sadun, med politiki pa minister za ekonomijo in finance Giulio Tremonti in prof. Guido Rossi. Deve-to srečanje se bo začelo ob 9.30, glavna razprava pa bo ob 11. uri, ko bodo omenjeni Nobelovi nagräjeni debatirali o izhodu iz krize med državo in trgom: ZDA Baracka Obame in Evropo. Ob 14. uri bo poudarek na vlogi kooperacije v kapitalizmu tretjega tisočletja, medtem ko bo ob 16.30 okrogla miza o finančnih trigh in pravilih ter o potrebi po novem ravnowesju. Srečanje se bo zaključilo jutri dopoldne, zaključne misli pa bo podal minister Tremonti.

KARABINERI - Na pokrajinskem poveljstvu kot v vsej Italiji so včeraj predstavili koledar in rokovnik za leto 2010

V znamenju svečane zaprisege

Nov koledar posvečen dejantu, ki bo spremljalo karabinjerja do smrti - Ilustracije izdelal umetnik Luciano Jacus - Med liki Salvo D'Acquisto in general Dalla Chiesa

Na pokrajinskem poveljstvu karabinjerjev so včeraj predstavili koledar 2010 (desno). Mesec junij je posvečen generalu Carlu Albertu Dalla Chiesi: levo njegova zaprisega leta 1942

KROMA

Na pokrajinskem poveljstvu karabinjerjev so včeraj kot tudi v drugih italijanskih mestih predstavili koledar in rokovnik za leto 2010. Že tradicionalni koledar bo prihodnje leto posvečen svečani zaprisegi na vrednotah, ki bodo karabinjerja spremljale vse življenne. Koledar je ob udeležbi kolegov predstavljal pokrajinski poveljnik Carlo Tartaglione. Poudaril je, da je zaprisega ideal, ki povezuje vse karabinjerje, od najvišjega do najnižjega čina, vsi pa bodo vestno in lojalno posvečali svoje življene skupnosti. Predstavili so tudi rokovnik 2010, ki je nastal leta 2008 in v katerem je mnogo informacij o delovanju karabinjerjev.

Zamisel za koledar, ki so ga letos ponatisnili v 1.350.000 izvodih, je nastala leta 1928 in ga od takrat z izjemo krajše prekinitev v letih 1945-1949 posvečajo vsako leto drugačni temi. V koledarju 2010 so fotografije, teksti in ilustracije umetnika Luciana Jacusa, ki prikazujejo svečano prisego karabinjerjev v različnih obdobjih v zadnjih dveh stoletjih, od individualnih zapiseg častnikov pred kraljem in Turinu do sodobne skupne zaprisege mladih karabinjerjev v Rimu. Vsak mesec je posvečen posebnemu dogodku ali osebnosti. Med temi sta general Carlo Alberto Dalla Chiesa, ki ga je mafija ubila leta 1982 v Palermu in ki so mu posvetili mesec junij, in Salvo D'Acquisto (julij), ki je leta 1943 žrtvoval življenje in tako rešil 22 nedolžnih ljudi pred nacistično represalijo. (ag)

Miklavžev sejem v Štalcu

V šempoljski Štalcu bodo danes ob 15.30 odprli tradicionalni Miklavžev sejem. Na voljo bodo knjige različnih založb, društveni koledar, raznorazna ročna dela in še marsikaj. Sejem bo odprt do 19.30, jutri in v petek od 15.30 do 18.30, v soboto pa od 15.30 do 17. ure. Ob 19.30 pa bo društvo gostilo večer »Založništvo tržaškega tiska se predstavlja«, s klepetom - srečanjem z raznimi avtorji (Vesna Guštin, Fedora Ferluga, Alenka Rebula, Miroslav Košuta, Jože Šušnjev in Adi Danev).

O uporabi slovenskega jezika v odnosih z oblastmi

Družbeno politično društvo Edinost sporča, da je poročilo »55 anni di uso della lingua slovena nei rapporti con le autorità«, ki je bilo osnova predavanja z istim naslovom v Narodnem domu v Trstu dne 26. oktobra, dostopno v Narodni in študijski knjižnici, knjižnici deželnega sveta Livio Paladin in mestni knjižnici Attilio Hortis. Poročilo o nasprotovanju ustavno in mednarodno-pravno zajamčeni pravici do rabe slovenskega jezika v odnosih z oblastmi je na razpolago tudi v Senatni knjižnici v Rimu in v Osrednji nacionalni biblioteki v Firencach.

Priznanje za Rodriga Diaza

Rodrigo Diaz, direktor festivala latin-skoameriškega filma, ki vsako jesen poteka v Trstu, bo danes prejel pomembno priznanje. V sklopu mednarodne konference v Milanu mu ga bo izročil minister Frattini: v zahvalo za spletanje vezi med Italijo in Latinsko Ameriko.

Prosjačil je v pokriti tržnici

Mestni redarji so včeraj med nadzorom v pokriti tržnici zasačili 39-letnega Romana C.T.I., ki je prosjačil in baje nadlegoval mimočoče. Naložili so mu globo v vsoti 100 evrov in mu ukazali, naj se ne mudoma umakne.

Ženska in Senegalec

Neka ženska je na Trgu Republike mestnim redarjem prijavila temnopoltega uličnega prodajalca, ki jo je nadlegoval z vsljivimi prošnjami po nakupu knjige. 22-letni Senegalec D.M. je ob pogledu na bližajoče agente zbežal, vendar so ga ujeli; ugotovili so, da je njegovo dovoljenje za bivanje urejeno, dovoljenje za ulično prodajanje pa ne.

Neprizanesljivi redarji

Mestni redarji so v soboto zvezčer zasačili štiri mlade, ki so se vedli nedostojno. Na Ul. Tor Bandena, Ul. San Rocco in na Malem trgu so naložili globe (v višini 500 evrov) trem mladim Tržačanom in 22-letni španski študentki. Naj pri tem opozorimo, da mazanje oz. pisanje po zidovih drago stane - globa znaša namreč 7 tisoč evrov.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV - Gost je bil zgodovinar dr. Vincenc Rajšp

O slovenskem življu na Dunaju, a tudi o raziskovanju in zemljevidih

Direktor Slovenskega znanstvenega inštituta raziskuje Lavantinsko škofijo in Jožefinske zemljevide

Dunaj je še vedno zelo pomembna stična točka srednje Evrope, gre za zaklad preteklih časov in moderno mesto, ki je po meri človeka in uprto v jutrišnji dan. Palest pogledov s kozmopolitske dunajske perspektive je v Društvu slovenskih izobražencev ponudil direktor Slovenskega znanstvenega inštituta na Dunaju, zgodovinar dr. Vincenc Rajšp. Današnja vloga in prizadevanja Dunaja, življenje Slovencev in drugih narodov v njem, povezave s Slovenijo in državami nekdanjega skupnega cesarstva, pa tudi raziskovalno Rajšpovo delo so bile glavne teme »dunajskega večera« v Peterlinovi dvorani.

Slovenski znanstveni inštitut je bil na Dunaju ustanovljen leta 1999, članice inštituta so vse slovenske univerze in znanstveni zavodi pa tudi graška univerza, s katero je sodelovanje zelo plodno. Med cilji dunajske ustanove je zbljanje dveh držav na raznoraznih področjih, med katerimi seveda prednjačijo znanstveno-kulturne vsebine. Inštitut želi nadalje spodbujati slovenske raziskovalce za delo na Dunaju, obratča pa se tudi na študente in vse Slovence, ki tam živijo. Na sedežu v Knafeljevi hiši je veliko predstavitev knjig in projektov, razstav, simpozijev, otroci imajo pouk slovenščine, študentje pa sedež društva, tako da je kar razgibano, je podprt Rajšp. V pogovoru s predsednikom DSI Sergijem Pahorjem se je dotaknil slovenske skupnosti na Dunaju, ki šteje okoli 3.500 ljudi, usode doma Korotan, univerzitetnega študija slovenščine, velikega števila priseljencev slovenskih narodov, v drugem delu pogovora pa sta stopili v ospredje Rajšpovo raziskovanje zgodovine Lavantinske škofije in Jožefinskih zemljevidov.

Jožefinski zemljevidi so bili prva specjalna monarhija, po izgubljeni vojni s Prusi jih je dala urediti Marija Terezija, za slovensko ozemlje pa so jih izdelali v letih 1783-1787. Dragoceni so tudi zaradi tega, ker so pri redakciji upoštevali slovenska imena. Skoraj sto let so bili ti zemljevidi državna skrinvost in vpogled je bil možen samo s cesarjevim dovoljenjem. Slovenija si lahko šteje v čast, da je bila prva država, ki je ponatisnila te speciale za svoje celotno ozemlje, je dejal Rajšp. Raziskovanje Lavantinske škofije, katere 150-letnico selitve sedeža v Maribor praznujemo letos, je zadnje Rajšpovo delo. Prizadevanja za ureditve škofijskih mej segajo v čas pred Slomškovim nastopom in se začenjajo nekje leta 1770. Za te razdelitve so izdelali več zemljevidov, ki so sloneli na za Slovence pomembnem principu, da se morajo škofijske meje ujemati z jezikovnimi. Vprašanje se je vleklo do sredine 19. stoletja, ko je končno prišlo do selitve škofijskega sedeža v Maribor. Spodnja Štajerska pa je postala edina v celoti slovenska škofija. Slomšek je nosil veliko breme prvega mariborskega škofa, postavil je temelje novi škofiji, predal se je svojemu poslanstvu, delal je za ljudstvo in še posebno za mladino, ne moremo pa od njega zahtevati, kar ni bilo v njegovi moči: meje so namreč bile izključno politična zadeva, je glavni zaključek Rajšpove raziskave.

Za uvod v ponedeljkovo srečanje pa je predsednik DSI ob prisotnosti avtorja Petra Cvelbarja odprl razstavo Brezmejni obrazi Drage. Gre za izbor fotografij zadnjih treh desetletij Drage, Cvelbarjev arhiv premore na mreč nad tri tisoč posnetkov, s kamero pa je žezel dokumentirati predvsem zakulisje Drage. Razstavo so prvč predstavili septembra na Opčinah, na ogled pa je bila že v Ljubljani, Sežani in Mačkoljah. (tj.)

S tokratnim gостом se je pogovarjal Sergij Pahor

KROMA

GLASBA - Sosvet mladih Občine Devin-Nabrežina

Božični rock festival

Pod pokritim šotorom bo v petek nastopilo pet mladih glasbenih skupin

V petek, 4. decembra, bo pod ogrevanim šotorom, postavljenim na območju parkirišča Latterie Carniche, druga izvedba festivala Christmas Rock in Music Young Festival. Večer, ki ga prireja Sosvet mladih Občine Devin Nabrežina, sodi v sklop pobud V pričakovanju Miklavža in je zadnja prireditev v letošnji sezoni nabrežinske mladinske organizacije. Na odru se bo od 19. ure zvrstilo kar pet mladih glasbenih skupin: The Grinders, Nero su Bianco, Farenight, Under Van Flames in Navaio (slednja je že posnela dva cedaja). Večer sta omogočili odborništvo za kulturo Občine Devin Nabrežina in Pokrajine Trst v sodelovanju z Rekreacijskim centrom Toti iz Trsta, Pokrajinskim forumom ter združenjem Ajser 2000 in Ambiente é/e Vita.

»Za nami je delovno in nadvse zadovoljivo leto,« je pojasnil predsednik sosvetova Giuliano De Vita, ki je z ostalimi člani izvršnega odbora uresničeval zastavljeni program. »Privabiti k zanimivim dejavnostim in pobudam veliko število mladih ni bila lahka naloga, uspehl pa smo dosegli po zaslugu vseh sodelujočih, ki so nas pospremili na tej poti. Vse pobude v letu 2009 so naletale na velik uspeh, obenem pa opažamo vse večje zanimanje naših vrstnikov.« De Vita se je tudi zahvalil občinski upravi za vso podporo pri organizaciji in delovanju sosvetova. Matteo Crisma, odgovorni za Christmas Rock in Music Young Festival, je dejal, da je petkov koncert priložnost, s katero lahko »mladi dokažemo, da nismo samo huligan in lenuh, ampak smo sposobni izboljšati družbo s prireditvami, ki odgovarjajo različnim interesom. Pri sestavi sporeda prereditev smo upoštevali predloge naših vrstnikov, vključno z ustanovitvijo glasbene skupine v sklopu Sosveta mladih.«

V sesljanski ludoteki tudi otroške delavnice

Občine Okraja 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da deluje brezplačna ludoteka v Igralnem kotičku Palček v Naselju sv. Mavra ob sredah in petkih, od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od prvega do šestega leta starosti.

Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: 2. in 9. decembra Zavite pripovedke ter Igre in pripovede pod drevcem; 4. in 11. decembra pa Slastne pripovedi in Trgovec na sejmu.

Informacije nudijo na telefonski številki 040 299099 (od ponedeljka do sobote, od 8. do 13. ure).

SKLAD MITJA ČUK - V Bambičevi galeriji

Božični sejem slik na Opčinah

Dela so na ogled in prodaj do 20. decembra

Mlajša dekliška skupina Vesele pomladi je zapela na odprtju

V Bambičevi galeriji je od sobote v okviru 30. obletnice Sklada Mitja Čuk na ogled razstava umeštinskih del - Božični sejem slik. Na odprtju je sodelovala Mlajša dekliška skupina zborov Vesela pomlad pod vodstvom Mire Fabjan. Lepa izvedba ljudskih pesmi Potrkan ples in Jurjevanje ter lahkotne Lollipop in moderne Vox Tronica je izvala iskren in topel aplavz udeležencev. Članica Sklada Jelka Cvelbar je v kratkem nagovorju obiskovalce opozorila na žansko raznolikost tridesetih razstavljenih slik v različnih tehnikah, različnih avtorjev in različnih vsebin. Med njimi izstopajo imena, kot so France Gorše, Robert Hlavaty, Roberto Faganel, Dežiderij Švara, Laura Grusovin, Claudio Palčič, Jasna Merkū, Andrej Kosič, Magda Starc Tavčar, David Faganel, Emi Vega in vrsta drugih dobro znanih ustvarjalcev. Posebno mesto ima olje Jožeta Cesarsa - La Ville/Trieste iz leta 1946: slika je postavljena do petka 18. decembra na dražbo.

Kdor bo razstavo obiskal in izbral božično darilo zase, za druge ali opravil nakup v okviru svojega podjetja, bo lahko v solidarnostnem duhu razstave podprt humanitarno delo Sklada Mitja Čuk.

Razstava bo odprta do nedelje 20. decembra od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure ter ob nedeljah od 10.30 do 12.30. (-sta)

CONTRADA

Veselo pričakovanje novega leta

Včeraj smo zakoračili v tisti del leta, ko nas vsi začnejo spraševati, kaj bomo počeli na zadnji dan starega leta. Veseli december bo pester in praznični tudi pri nas, o čemer nas je včeraj prepričeval Lions Club Trieste Host, ki nas tudi letos vabi na novoletno prireditev Applausi al 2010. Gre za tretjo izvedbo zanimivega dogodka, v okviru katerega je mogoče silvestrovo preživeti v gledališču. Gledališče Orazio Bobbio bo namreč tudi letos zadovoljil ljubitelje odrskih desk, ki si bodo lahko ogledali silvestrsko predstavo. Gianfranco Saletta in njegova Narečna gledališka skupina bodo uprizorili komedijo Carla Goldonija La finta ammalata, ki bo na sporedu ob 21.30, je včeraj sporočila Cinzia Cosimi, predsednica Lions kluba Trieste Host, ki prireditve pripravlja v sodelovanju s turistično agencijo Cividin Viaggi in Stalnim gledališčem La Contrada.

Predsednica omenjenega Lions kluba je povedala, da je bil v preteklih dveh letih odziv širše javnosti izjemen, zaradi česar so se odločili tudi letos pripraviti prireditve, ki jo sicer večje evropske gledališke hiše že leta ponujajo ljubiteljem gledališč, željnim silvestrovanja pod njihovo streho. Letošnjo silvestrsko predstavo bo za to priložnost pripravil Giorgio Amodeo, ki je na včerajšnji predstavitvi dogodka povedal, da je ta predstava letos debitirala v Gorici, kjer je doživel velikanski uspeh. Da si je začetek najdaljše noči prijetno privoščiti katero od predstav, ki jih na silvestrski večer pripravljajo kulturne ustanove, zadnji dve leti dokazuje polna dvorana gledališča Orazio Bobbio, je menil Roberto Cividin iz agencije Cividin Viaggi, ki je ob tem še dodal, da je tovrstna formula zanimiva tudi za turiste, ki bi zadnji dan starega leta radi praznovali v gledališču.

Za zainteresirane naj povemo, da vstopnice za silvestrsko prireditve Applausi al 2010 stanejo 45 evrov, v to ceno pa je vključen tudi kozarček penine, s katerim bodo ob polnoči in ob notah Verdijeve Traviate obiskovalci vsem skupaj zaželeti veselo in srečno novo leto. V družbi gledaliških igralcev bo natov mogoče okušati tudi kulinarische dobrote, za slavnostno vzdušje pa bodo skrbeli še pevci in pevke zborja Lions Singer, ki bodo v svoj želesni repertoar vključili različne praznične skladbe. Silvestrska uprizoritev Goldonijeve komedije pa bo imela tudi solidarnostni značaj, saj bo izkupiček od prodanih vstopnic namenjen projektu italijanskih Lions klubov, s katerim širokogrudni lionsi podpirajo otroke v Burkini Faso.

Cisto za konec naj še povemo, da je dodatne informacije o prireditvi mogoče dobiti na telefonski številki 3287908113 (predsednica Lions kluba Trieste Host Cinzia Cosimi), vstopnice pa je mogoče kupiti pri Ticket pointu na Korzu Italia 6/c, in sicer vsak delovni dan med 9. in 12.30 in med 15.30 in 18.30. (sc)

Novinarski krožek ima novega predsednika

Roberto Weber, novinar in pisatelj, a tudi predsednik podjetja SWG, je novoizvoljeni predsednik Novinarskega krožka. Krožek deluje pod okriljem enotnega novinarskega sindikata Assostampa, v dvorani na Korzu pa prireja predvsem debate in druga informativna srečanja.

V novem odboru so še dosedanjí predsednik Fabio Amodeo, Nadia Bassanese, Gianfranco Battisi, Fabio Bidussi, Roberto Carella, Marinella Chirico, Fulvia Costantinides, Carlo Giovannella, Tito Favaretto, Laura Kraker, Enrico Milic, Rossana Paoliaga, Antonio Poletti, Arrigo Ricci in Aleksander Rojc.

KAVARNA STELLA POLARE - Razstava

Na ogled novejša dela tržaškega ustvarjalca Edija Žerjala

V kavarni Stella Polare v Trstu je na ogled slikarska razstava novejših del tržaškega ustvarjalca Edija Žerjala. Gre za enovit ciklus unikatnih abstraktnih prikazov izvedenih s kompleksno kombinirano tehniko, ki jo umetnik že nekaj let uspešno preizkuša. Kar je dozdevo barvana slika, je v resnici lepljenka prosojnih trganij oblik svilenega razobarvnega papirja. Posebni efekti nastanejo zavoljo premaza s tekočim leplilom, ki dopušča anilinskim barvam papirja, da se mehko razlivajo na podlago in prelivajo ena z drugo. Dodatna površinska obdelava z voskom trajno zaščiti edinstvene barvne učinke.

Edi Žerjal pripada starejši generaciji umetnikov, ki so v Trstu obisko-

vale Černigojev atelje ter posebej gojili eksperimentiranje. Izoblikoval se je na tečajih figure v mestnem muzeju Revoltella z mojstrom Ninom Perizijem. Posebej je pogobil grafične postopke v šoli Sbisa ter v Urbini, še zlasti linorez in tehnike globokega tiska. V zadnjih letih pa se skorajda povsem posveča slikarski izpovedi, ki najpristnejše odraža njegovo bogato čustvenost ter sposobnost sproščenega nizanja potez.

Navdih črpa umetnik iz neposrednega naravnega okolja in ga odslikuje z vnašanjem lastnih razpoloženskih čutenc. Močno abstrahirane, a vendar prepoznavne pejsaže definira izrazita obzornica, ki ločuje slikarsko polje na dva dela. Barvni preliv delujejo

kot gladka morska površina varnega objema zaliva, v kateri se zrcali kraška planota in sončna svetloba, njenomočno žarenje na nebu v raznoterih odtenkih toplih barv.

Zivahen kolorizem in svobodno prelivanje barv deluje vedro in odseva mediteranski slikarski temperament. Bogata paleta barv in konstruktiven pristop v kompozicijskem stestvu postane kot neke vrste svojstven kaleidoskop, kjer se nam skozi neobičajen pogled nepričakovano prikaže po naključju vsakič drugačen prizor. Glavni protagonist Žerjalovih slik pa je dejansko svetloba, ki omogoča barvnemu siju, da pronica skozi prosojnost papirja.

Jasna Merkù

Včeraj danes

Danes, SREDA, 2. decembra 2009

BLANKA

Sonce vzide ob 7.26 in zatone ob 16.22 - Dolžina dneva 8.56 - Luna vzide ob 16.15 in zatone ob 7.45.

Jutri, ČETRTEK, 3. decembra 2009
FRANC

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13,2 stopinje C, zračni tlak 1003,1 mb raste, veter 11 km na uro severozahodnik, vlag 73-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 14,2 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 5. decembra 2009
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprete
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Sv. Jakoba 1 (040 639749), Trg Valmaura 11 (040 812308). Općine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprete
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Sv. Jakoba 1, Trg Valmaura 11, Ul. Ginnastica 44. Općine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 44 (040 794943).
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.10, 22.20 »The Twilight saga: New Moon«.

ARISTON 16.30, 18.45, 21.00 »Segreti di famiglia«.

CINECITY - 16.05, 18.05, 20.05, 22.10 »Cado dalle nubi«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »La dura verità«; 15.45, 16.00, 17.00, 18.15, 18.30, 19.30, 20.45, 21.15, 22.00 »The Twilight saga: New Moon«; 16.00 »Planet 51«; 16.00, 18.00, 19.00, 21.00, 22.00 »2012«.

FELLINI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Gli abbracci spezzati«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Dorian Gray«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La dura verità«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Triage«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.10 »9.06«;

16.10, 19.00, 21.40 »Mlada luna«; 20.40 »Noč čarovnic 2«; 15.00, 17.00 »Božična pesem - 3D«; 18.50, 21.50 »2012«; 16.30 »Somrak«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 18.15, 20.15, 22.15 »L'uomo che fissava le capre«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Cado dalle nubi«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15 »Meno male che ci sei«; 22.15 »La prima linea«; Dvorana 4: 16.45 »Planet 51«; 16.30, 19.10, 21.50 »2012«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15, 19.50, 22.10 »The Twilight saga: New Moon«; Dvorana 2: 18.30, 21.30 »2012«; 16.45 »Planet 51«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.00 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.10 »Cado dalle nubi«; Dvorana 5: 17.45 »500 giorni insieme«; 20.00, 22.00 »La dura verità«.

Šolske vesti

ZAVODSKA SVETA LICEJEV F. PREŠERNA IN A. M. SLOMŠKA vabita na javni posvet na temo »Bliža se reforma višjih srednjih šol - Katere liceje potrebujemo?«. Posvet bo potekal danes, 2. decembra, v dvorani Zadržne kraške banke na Općinah s pričetkom ob 17. uri.

ZDruženje staršev

srednje šole sv. Cirila in Metoda - Katinara organizira silvestrsko družinsko zimovanje Smešinka od srede, 30. decembra, do nedelje, 3. januarja, v počitniškem domu Vila, v Kranjski Gori. Lahko se nam pridružite tudi krajše obdobje. Vabljeni so družine iz vseh šol. Dodatne informacije in prijave zbiram do nedelje, 13. decembra na tel. št.: 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja), ali na e-mail: zscirilmetod@gmail.com.

Izleti

KRUT obvešča udeležence izleta v Ravennu in Ferraro, da je odhod avtobusa v ponedeljek, 7. decembra, ob 7.00 s Trga Oberdan izpred Deželne palanke, s postankom ob 7.15 v Sesljanu, izpred Hotela Posta. Prosimo za točnost.

SOCIALNO SKRBSTVO občin Devin-

Nabrežina, Zgonik in Repentabor v so-

delovanju z Zadrugo La Quercia orga-

nizira za ostarele osebe nad 65 let iz treh občin izlet v okviru projekta »Solidar-

nost na vasi« v Celovcu na ogled božičnih sejmov v torek, 15. decembra. Ce-

na izleta je 20.00 evrov (kobilino v re-

stavljaciji, pijača izključena). Predviden

odhod enega avtobusa bo iz Repna ob 8.00 in iz Briščkov ob 8.10, in drugega

avtobusa iz Nabrežine ob 8.00 in iz Se-

sljana ob 8.10. Povratek je predviden ob

19. uri v Nabrežino in Sesljan (en avto-

bus) in v Briščike Repen (drugi avto-

bus). Za vpis in informacije se lahko

obrnete na urad Zadruge La Quercia v

Naselju sv. Maura 123/c ali pa lahko po-

kličete od ponedeljka do petka od 9. do

14. ure na sledče tel. št.: 040-2907151,

345-6552673 ali 349-2809846.

Osmice

FRANC IN TOMAŽ točita v Mavhinjah belo in črno vino ter nudita domač pri-

grizek. Tel. 040-299442.

OSMICA z mladim vinom je odprta na

kmetiji Kraljič, Prebeneg 99. Vabljeni.

Tel. št.: 040-232577, 335-6322701.

OSMICO je odprt Zidarič, Praprot 23. Tel. 040-201223.

V MEDJEVASI 10 sta odprli osmico

Maurica in Sidonja Radetič. Tel. 040-

2987.

V VIŽOVVLJAH je Ivan Pernarčič odpril

osmico. Toplo vabljeni. Tel. 040-291498.

TRST

Kulturno društvo SLOVAN

Padriče

priredi JUTRI, 3. decembra,
ob 20.30 v prostorih
Gozdne zadruge na Padričah

predavanje
Jana Grgiča v sliki in
video-filmu

**OB 38. VZPOREDNIKU,
POTOVANJE PO
SEVERNI KOREJI**

Vabljeni!

Čestitke

Danes praznuje naša draga VERONIKA DON 16. rojstni dan. Da bi se ji izpolnile vse želje in še kaj več, ji želijo teta Miranda, stric Renato, nona Sonja, nona Gi-zela, Andrej in Aljoša z družinama.

Naš MATTEO v Samotorci 18

jih slavi: da bi bil srečen in vesel

mu želijo vsi, ki ga imajo radi.

V jesensko sivino je žarez sonca zasijal, ko je malo DAJANO na svet poslal in nasmej je na obrazih mamice Tanje in očka Ivana od veselja zažarel. Dajani želimo velikih sončnih dni, Tanji in Ivanu pa mirne noči. Anita, Irena, Jana, Carmen, Martina in Nataša.

Vse najboljše mami, Erika, Pi-ča ter slivenci.

Tanji in Ivanu se je rodila mala

Dajana

Staršema čestitamo, novorojenki pa želimo veliko zdravja in sreče

vodstvo in kolegi Servisa, SDGZ-ja in Servisa Koper

Mali oglasi

BOX ZA AVTO 14 kv. m. v Ul. Trisino 15 (v bližini otroške bolnišnice) dajem v najem. Cena 120,00 evrov mesečno. Klicati na tel. št. 040-825059 v večernih urah.

DIATONIČNO HARMONIKO Železnik A,D,G prodam za 1.500,00 evrov. Tel. št.: 335-5387249.

ISČEM DELO 34-letna, diplomirana, z izkušnjami kot natakarica v prodajalka, z dobrim poznanjem angleščine, italijančine in slovenščine. Tel. št

MIKLAVŽEV PRODAJNO RAZSTAVNI SEJEM SKD TABOR

Općine, Prosvetni dom od 2. do 4. decembra 2009, med 16. in 19. uro.

DANES, 2. DECEMBRA 2009, OB 16.30

nastop zbora osnovne šole F. Bevka z Općinom, pod vodstvom Ane Palčič, ter otroških plesnih skupin Skd Tabor, mentor Jelka Bogatec.

Zavodska liceja F. Prešerna in A.M. Slomška prirejata javni posvet na temo:

»BLIŽA SE REFORMA VIŠJIH SREDNJIH ŠOL. KATERE LICEJE POTREBUJEMO?«

Danes, 2. decembra, ob 17.00 v dvorani Zadružne kraške banke na Općinah

Vabljeni!

prireja

v petek, 4.12., ob 17.00,
v svojih prostorih,
ul. Polonio 3, v Trstu

MIKLAVŽEVANJE

Z nami bo pesnik
Miroslav Košuta.

Angelčki bodo sprejemali darila v redakciji v četrtek, 3.12., do 19.00 ure.

Vabljeni!

Vodnik-Dolina (dir. Anastasia Purič), ŽePS Stu ledi-Trst; Sv. Ivan, Cerkev Dobrege Pastirja (bivša umobolnica pri Sv. Ivanu), 12. decembra, ob 20.30, nastopajo Zbor Jacobus Gallus-Trst (dir. Marko Sancin) in Ensemble La Rose-Vicenza (dir. Rita Silvestri); Škedenj, Cerkev sv. Lovrenca, 18. decembra, ob 20.30, nastopajo MePZ Devin-Rdeča Zvezda-Salež, Zgonik (dir. Rado Milič), DPZ Kraški slavček-Nabrežina (dir. Mirko Ferlan), Kvartet Volnik (umetniški vodja Walter Lo Nigro); Lonjer, Športno kulturni center, 23. decembra, ob 20.30, nastop PZ Tončka Čok-Lonjer (dir. Manuel Purger); Milje, Stolnica, 10. januarja, ob 15.30, nastopajo DPZ Kraški slavček-Nabrežina (dir. Mirko Ferlan) in Kvartet Nomos-Trst (umetniški vodja Aljoša Tavčar).

SKD VESNA iz Križa vabi vse vaščane in prijatelje na praznovanje 60-letnice Moškega pevskega zobra Vesna, ki bo v nedeljo, 13. decembra, ob 17.30 v Ljudskem domu v Križu. Sodeloval bo Miroslav Košuta. Angelčki zbirajo darila v redakciji v četrtek, 3. decembra, od 8.30 do 19.00. Poskrbeli bomo tudi za prijetno presenečenje!

DRUŠTVO ZA UMETNOST KONS

vabi v četrtek, 3. decembra, ob 19.30, v galerijo Narodnega doma (Trst), na odprtje skupinske razstave Črno/belo, društva KONS. Razstavljajo Dezerzij Švara, Franko Vecchiet, Viljam Lavrenčič, Živa Pahor, Rado Jagodič, Matjaž Hmeljak, Štefan Turk, Paolo Hrovatin, Jasna Merku', Klavdija Marušič, Andrea Verdelago, Tatjana Tavčar, Robi Jakomin, Janina Cotič, Helena Volpi, Tanja Kralj, Tea Volk, Jana Pečar, Ivan Žerjal, Zvonimir Kalc.

SKD BARKOVLJE prireja v svojih prostih (Ul. Polonio 3) v petek, 4. decembra, ob 17.00 miklavževanje. Z nami bo tudi pesnik Miroslav Košuta. Angelčki zbirajo darila v redakciji v četrtek, 3. decembra, od 8.30 do 19.00. Poskrbeli bomo tudi za prijetno presenečenje!

OBČINA ZGONIK vabi v sodelovanju s KRD Dom Briščiki ter ob podpori Pokrajine Trst v petek, 4. decembra, ob 20.30 v prostorih KRD Dom Briščiki v Briščikih na potopisni večer »Potovati z Multivizijo (Sahara, Tibet, Borneo, Velebit, Namibija). Organizacija Merlino Multivisioni.

MIKLAVŽ V BAZOVICI - MPS Slomšek in OPZ Slomšek vladljivo vabita vse otroke na Miklavževanje, ki bo v soboto, 5. decembra, ob 17.00 uri v kinnodvorani v Bazovici.

SLOVENSKO PEVSKO DRUŠTVO KRASJE, v sodelovanju s SKD Primorec, vabi v soboto, 5. decembra, v Trebče na Miklavžev sejem. Ob 17. uri bo v Ljudskem domu otvoritev sejma in obisk Miklavža, ob 19.30 bo nastop Čezmejnega dekliškega zobra Krasje pod vodstvom Matjaža Ščeka v cerkvi sv. Andreja, nato družabnost z nadaljevanjem sejma v Ljudskem domu.

TRŽAŠKA KNJIGARNA, Ul. Sv. Frančiška 20, vabi na ogled dobrodelne razstave za izgradnjo srednje šole Triumph International School »December za gano« do vključno četrtnika, 10. decembra.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z USCI vabi na niz koncertov v sklopu revije Nativitas: Dolina, Cerkev sv. Urha, 11. decembra, ob 20.30, nastopajo MePZ Fran Venturini Domjo (dir. Cinzia Sancin), MoPZ Fran Venturini Domjo (dir. Ivan Tavčar), Nonet Primorsko-Mačkolje (dir. Aleksandra Pertot), MePZ Slovenec Slavec-Ricmanje, Boršt (dir. Danijel Grbec), MoPZ Valentin

Obvestila

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letosnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentarska ul. 38 na Općinah, ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel. št. SK Brdina: 347-5292058, Valentina Šuber 347-4421131; www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

KD SLOVAN priredi v četrtek, 3. decembra, ob 20.30 v prostorih Gozdne zadruge na Padričah predavanje Jana Grgiča v sliki in video-filmu »Ob 38. vzporedniku, potovanje po Severni Koreji«. Vabljeni!

SKD BARKOVLJE - Ul. Bonafata 6, prireja silvestrovjanje z glasbo v živo, domačo hrano in družabnimi igrami. Vse informacije dobite na tel. št. 040 - 411635 ali 040 - 415797.

SLOVENSKO DRAMSKO DRUŠTVO JAKA ŠTOKA s Prosekoma išče nove člane za višješolsko skupino (Tatjana 380-2582534).

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE sklicuje izredni občni zbor za zamenjavo statuta. Zato vabi vse člane, da se ga udeležijo v petek, 4. decembra, ob 19.30 v prvem sklicu in ob 20. uri v drugem sklicu v Ul. D'Annunzio 62. Kdor ni še poravnal članarine za tekoče leto, bo lahko to storil pred pričetkom občnega zobra. Nov statut je na razpolago na sedežu (Ul. D'Annunzio 62) danes, 2. decembra, ob 17.30 do 19.00.

OBČINE OKRAJA 1.1 DEVIN NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR in Zadružna L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena vsem otrokom in njihovim staršem. Urniki predstave so: 16., 16.30, 17., 17.30, 18. Ni treba rezervacije. Vstop prost.

SKD CEROVLJE MAVHINJE prireja v soboto, 5. decembra, ob 18.30 Miklavževanje v Športnem Središču v Vižovljah. Angelčki bodo zbirali darila v petek, 4. decembra, ob 19.30 do 20.30 na društvenem sedežu v Mavhinjah. Vljudno vabljeni.

MIKLAVŽEVANJE v Mladinskem domu v Boljuncu bo v soboto, 5. decembra, ob 16.30. Veselo pričakovanje dobrega svetnika bo popestril nastop naših malčkov s priložnostnim prizorom. Angelčki pa bodo sprejemali darila od 15. ure dalje. Lepo vabljeni!

SKD J.RAPOTEC - MIKLAVŽ Miklavž poteka se po Bregu, v nedeljo, 6. decembra, ustavi se v Prebenegu. Otroci! Pridite v društvo ob 16.30, da našemo risbice za Miklavža. Ob 17.30 bo lutkovna predstava »Šivilja in škarjice« (Dijakinje 4. ped. liceja A.M. Slomšek), nato pa nas obiše Miklavž. Miklavževi pomočniki bodo zbirali eno darilo na otroka v soboto, 5. decembra, ob 14. do 15. ure v društvu.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA predstavlja novo pesniško zbirko Alenke Rebula, V naročju. V soboto, 5. decembra, ob 18. uri v Tržaški knjigarni.

ZDRUŽENE SEKCIJE VZPI-ANPI dolinske občine organizirajo udeležbo na vsedržavnem srečanju VZPI-ANPI, 12. decembra, v kraju Mirano pri Benetkah. Na poti z udobnim avtobusom bomo najprej obiskali Gonars in se po-klonili tamkajšnjim padlim. Vpisovanje in informacije pri naslednjih tovariših: Dolina: Drago Slavec tel.040/228156, Mačkolje: Danica Smotlak 040/232114, Prebenig: Gordan Kuzmič 040/231855, Boljunc: Partizanski klub 040/228050, Boršt: Angel Slavec 040/228817, Ricmanje: Pino Deponte 280274, Domino: Livio Nardin opoldan pri Sonji. Vpisovanje do sobote, 5. decembra.

RADIJSKI ODER obvešča, da bo v nedeljo, 6. decembra, na spredu Gledališkega vrtljaka predstava Snežna kraljica v izvedbi Radijskega odra iz Trsta. Prva predstava bo ob 16. uri (red Sonček), druga ob 17.30 (red Zvezda). Po vsaki predstavi bo otroki obiskali sv. Miklavž. V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN sklicuje izredni občni zbor, ki bo potekal v nedeljo, 6. decembra, ob 9.30 v prvem in ob 10. uri v drugem sklicu v ul. Cicerone 8. Toplo vabljeni vši člani.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCI in Knjižnica Dušana Černe na vabita v ponedeljek, 7. decembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, na okroglo mizo ob izidu zbornika »Med sodbo sodišča in sodbo vesti. Dokumenti sodnega procesa proti škofu Gregoriju Rožmanu«. Pri njej bodo sodelovali trije izmed avtorjev prispevkov, dr. France M. Dolinar, prof. Blaž Otrin in dr. Tamara Pečar Griesser, ter predstavnik založbe Družina dr. Janez Gril. Začetek ob 20.30.

KMEČKA ZVEZA in patronat INAC obveščata, da bodo uradi v ponedeljek, 7. decembra, zaprti.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi 7. decembra 2009 zaprti.

OBČINE DEVIN - NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR, v sodelovanju z zadružno »La Quercia« vabijo na delavnice za starejše osebe, družine in zainteresirane na temo »Pomagajmo si pri ohranjevanju dobrega pocutja« v Kamnarski hiši v Nabrežini, ob 17. do 19. ure: v sredo, 9. decembra, »Barvaní popoldan: delavnica likovnega izražanja« s psihologinjo J. Pečar; 17. decembra »Interaktivne igre za boljše pocutje« s psihoterapeutko A. Celea in psihologinjo R. Sulčič. Delavnice so brezplačne, začeljene predvsi na telefonske številke 040-2907151, 345-6552673 ali 349-2809846.

JUS NABREŽINA sklicuje izredni občni zbor v petek, 11. decembra, ob 20.00 uri v prostorih SKD Igo Gruden - Nabrežina 89. Dnevni red: 1. spremembu statuta za spremembo jurskega sedeža, 2. razno.

O.N.A.V. - Tržaška sekacija italijanskega združenja pokuševalcev vina bo zaključila uspešno delovno leto z večerjo, ki bo v petek, 11. decembra, v grški restavraciji z bogato ponudbo grških dobrot in vin. Vabljeni vši člani, njihove družine in prijatelji. Informacije in prijave na tel. št. 334-7786980.

BI RAD BOLJE SPOZNAL SAMEGA SEBE? LaboratorioTre organizira skupinske delavnice namenjene vsem, ki bi radi bolje spoznali katere so notranje dinamike, ki pogojujejo naše vskršanje življenje. Udeleženci bodo pod mentorstvom psihologov preko meditacije, interakcijskih iger, dela na telesu in pogovorov boljše spoznali, kako delujejo v odnosu do sebe in drugih. Delavnice vodijo psihologi: dr. Iztok Spetič, dr. Alberto Nardelli in dr. Emmanuele De Filippo. Delavnice bodo stekle ko bo dovolj vpisov, dnevi in urniki po domeni. Za vpis in ostale informacije se lahko javite na e-mail: laboratori@libero.it ali na tel. št. 366-3625523.

SKD PRIMOREC prireja nagradno razstavo slaščic, slanega peciva in piškotov »Sladki december« v soboto, 12. decembra, ob 19. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Tekmovanja se lahko udeležijo tudi Cici kuharji. Kuharški mojstri naj dostavijo dobrote v Ljudski dom v soboto, 12. decembra, ob 17. do 18. ure. Začeljena je predhodnajava na tel. št. 338-4482535 (Giuliana).

SLADKO BOŽIČNO VOŠČILO - SKD Vesna vabi na tekmo slaščic v sklopu Božičnega večera v nedeljo, 20. decembra, ob 18. uri v prostorih doma

Alberta Sirk. Vsi vaščani so toplo vabljeni, da s svojo slaščico sodelujejo pri tekmovanju, vpišete se lahko do nedelje, 12. decembra, na tel. št. 338-6371821 (Nicoletta) v večernih urah.

TRŽAŠKO POKRAJINSKI ODBOR

VZPI-ANPI vabi na vsedržavno manifestacijo proti rasizmu, ki bo v soboto, 12. decembra, v kraju Mirano pri Benetkah. Med potjo se bomo poklonili žrtvam v Gonarsu. Vpisovanje in informacije na sedežu v Ul. Crisp 3, tel. 040-661088 od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro.

O.N.A.V. - Tržaška sekacija italijanskega združenja pokuševalcev vina prireja tečaj degustacije, ki daje možnost pridobivati diplome uradnega pokuševalca. Tečaj (18 lekcij) se bo začel v ponedeljek, 18. januarja, in bo vsak ponedeljek v četrtek, od 20.30 do 22.30 v športno kulturnem centru v Lonjerju. Prijave ob ponedeljkih od 18.00 do 19.00 od 14. decembra dalje na sedežu. Informacije dobite na spletni strani: www.onav.it ali na tel. št. 334-7786980, email: trieste@onav.it.

OBČINA REPENTABOR v sodelovanju s športnim združenjem Slogaprireja tečaj telovadbe za občane nad 60. letom starosti. Tečaj bo potekal v občinski televadnici v Repnu od 15. decembra do 30. junija 2010 vsak torek od 10.00 do 11.00 ure. Informacije nudi tajništvo občine Repentabor, tel. 040-327335.

70-LETNIKI OBČINE DOLINA bodo proslavili svoj okroglji jubilej v nedeljo, 20. decembra, s kosilom v Zadružni gostilni v Dolini. Prijave do 5. decembra: Laura 040-228425, Alma 040/227006, Evelina 040/228450.

V BAMBICEVI GALERIJI bodo v nedelje, 20. decembra, na ogled slikarska dela domačih umetnikov na Božičnem sejmu umetniških slik. To je tudi priložnost za nakup umetniškega dela, originalnega darila v podporo humanitarnim naporom Sklada Mitja Čuk. Slika Jožeta Cesarja iz leta 1946, pa je na dražbi. Ogled je možen od ponedeljka do petka od 10.12. in 17. do 19. ure ter ob nedeljah od 10.30 do 12.30.

OBČINE SOCIALNO-SKRBSTVENEGA OKRAJA 1.1 Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor obveščajo, da je bil finansiran deželni sklad, namejeni znižanju mesečnih otroških jasnih v šolskem letu 2008/2009. Obrazci so prišenj za dodelitev prispevka so na razpolago na sedežih socialne službe Okraja 1.1. Prosilci morajo predložiti

ZGODOVINA - Avtobiografija republike Guida Crainza

»Italija se navzven že dolgo kaže kot država brez pravik«

Mnenja o Berlusconiju, Berlinguerju in o preživelih in zastareli politiki

Kako daleč segajo korenine današnje italijanske politične krize, kje je njen izvor, kaj je specifično italijanskega v njej, kaj Italijo ločuje od drugih zahodnih parlamentarnih demokracij? Gre za vprašanja, ki si jih od osemdesetih let naprej postavljajo ugledni politologi, sociologi, pravniki in vsi tisti, ki bi radi dognali vzvode zadnjih premikov in prelomov v italijanskem političnem življenju, tako razloge za konec prve italijanske republike kot vzroke težavnega začetka druge. Medenje lahko uvrstimo tudi Guida Crainza, avtora knjige *Avtobiografija* di una repubblica. Le radici dell'Italia attuale (Avtobiografija republike-Korenine sedanje Italije), ki je nedavno izšla pri založbi Donzelli in Rimu. Kot zgodovinar, ki poučuje na univerzi v Teramu sodobno zgodovino in avtor odmevnih zgodovinskih študij o zgodovini povojne Italije, osvetljuje vzroke današnje italijanske politične krize. Zanima ga odkriti srž italijanske politične anomalije, predvsem širše ozadje vzpona italijanskega »vulgarnega populizma«.

Že v osemdesetih se je Italija kazala navzven kot država brez pravik, v kateri je vladal skorumpiran politični razred, bolj podoben sovjetski nomenklaturi kot pa zahodnemu političnemu razredu. Marsikateremu zunanjemu opazovalcu je italijanska družba že takrat dajala vtis, da ne pozna javne etike. Preenostavno bi bilo po Crainzu pripisati posebnost italijanske politične situacije italijanskemu »nacionalnemu« karakterju, na katerega se sicer sklicujejo mnogi površni interpreti sodobne Italije. Podobno ga ne zadovoljijo analize, ki omenjajo italijansko nagnjenost h partikularnemu, prevladajoč lokalizem in tradicijo familizma. Vzroke sodobne italijanske politične krize je potrebno po njegovem iskati v naši bližini. Predvsem v osemdesetih letih, ko je italijanski politični razred doživel antropološko kulturno spremembo in je korupcija postala del italijanske politične patologije. To so bila svinčena leta, ko so akcijam rdečega terorizma sledili atentati z zagotvnim političnim ozadjem, ko je dokončno ugasnilo upanje v radikalno spremembo italijanske družbe in v prenovo italijanske politike.

Bettino Craxi

V osemdesetih letih, ko je Bettino Craxi prevzel vodstvo vlade in se je ponašal kot politik nove, moderne Italije, so njegovi strankarski tovariši zasedli položaje, ki so si jih dodelj obvladovali izključno demokristiani. Začel se je proces privatizacije državnih podjetij, pomnožil se je javni dolg in povečal se je tudi obseg sive ekonomije, z njo pa se je širila davčna utaja. Med vladajočimi in vladanimi se je poglobila zarezja. Prilaščanje javnih sredstev brez vsakršnih pravil je postalno legitimno, prevladal je pragmatizem brez vsebin. V osemdesetih letih je odprava t.i. zakona Mammì dala novega vetra Berlusconijevi televiziji. Komercialna televizija in modni stilisti so sugerirali nove vrednote, ki so na mesto javno dobrega postavili osebno. Politika je medtem izgubila primat, ki ga je dodelj imela.

V osemdesetih se je zgodilo še nekaj prelomnega: povečala se je nenaklonjenost severnega dela države do juga, z njo pa se je prekinilo obdobje nekajdesetletne solidarnosti med razvitimi in nerazvitim območji države. Prišlo je do t.i. »genetske mutacije«, radikalnega mentalitetnega preoblikovanja širših plasti italijanskega prebivalstva. Tiste mutacije, ki jo je prvi zaznal Pier Paolo Pasolini, ko je v sedemdesetih letih opazoval italijansko družbo blagostanja, ki je v enem samem desetletju podvijala svoj nacionalni dohodek, obenem pa korenito spremenila kulturno in socialno geografijo Italije. Mentalitetni prelom s preteklostjo je bil drastičen in dogodil se je ob skromni reformistični sposobnosti. Lev sredina ni znala upravljati velike spremembe. Prevladali so korporativizmi in lokalizmi; skratka država se ni prenovila.

Za globinsko razumevanje »italijanske anomalije« je sicer po avtorju pomembno seči tudi v povojna leta, v katerih se je oblikovala italijanska republika oziroma v času, ko se vzpostavile politične prakse italijanske demokracije. Povojsna Italija, ki ni opravila korenitega preloma s fašizmom in je delovala v znamenju kontinuitete s fašistično politiko. Italijanska republika ni znala vzpostaviti novega, bolj zaupljivega odnosa med državo in državljanji oziroma državljkami.

V povojski italijanski družbi je interes prevladal nad zakonom, ohranile in delovale so inštitucije iz fašističnih časov. Radikalna defašizacija države se ni nikoli udejanila. Italijansko odporništvo je bilo samo za nekatere pomembne orientacijske točke, večini italijanske družbe je bilo tuje, in ko je postal politični identifikacijski moment levice in celo politične sredine, so bile pozabljenje odporništva je pripomoglo k njegovi banalizaciji, predvsem pa in k pozabi njegovih prvotnih teženj po celoviti politični in etični prenovi italijanske družbe. V povojski Italiji je bilo preveč popuščanja, piše Crainz, predvsem do tistih, ki so verjeli v fašizem in imeli pomembno vlogo v Mussolinijevi Italiji.

Guido Crainz

KROMA

Enrico Berlinguer

Politicizacija množic je potekala v duhu močnega polarizma med KD in KPI. Medtem ko je KD kot vladajoča stranka zasedla vse položaje v državnih struktur, so si sledili poskusi omejevanja in izključevanja pripadnikov komunistične stranke. Javni razglasitvi nedemokratičnosti KPI so sledili pritlehni poskusi izključitve njenih članov in simpatizerjev iz javnega in političnega življenja. Crainz omenja ovire, na katere so pri svojem delu zaradi političnih simpatij oz. članstva v komunistični stranki naleteli ugledni italijanski filmski režiserji. Po drugi strani pa ne pozabi omeniti, da je bilo njen notranje delovanje, kljub široki in demokratični podpori, ki jo je ob koncu druge svetovne vojne uživala širšimi plastmi italijanskega prebivalstva in v intelektualnih vrstah, zaznamovano s stalinistično praksjo in s komunistično pedagogiko, ki je služila političnemu discipliniranju množic. Člani KPI so morali brez ugovor sprejeti izbire vodstva, ki je že pred koncem vojne in tudi po njej privilegiralo zavezništva pred vsebinami, kar je po Crainzu prispevalo k ohromitvi italijanske demokracije in same stranke.

Povojsna Italija ne le, da je bila »blokirana« demokracija, bila je tudi demokracija pod nadzorom. ZDA so izvajale kontinuiran nadzor nad italijanskim političnim življenjem. Ameriški pritiski so bili še posebej močni v šestdesetih letih in ko se je leta 1961 odločalo o vstopu socialistov v vlado, so ZDA zagrozile z vojno.

Tudi konec šestdeset let, ko se je v Italiji razvilo študentsko gibanje in se je aktivnost mladih povečala, ni prinesel bistvenih novosti. Želja po radikalnih političnih spremembah se je kmalu izjavila. Porastu neofašizma so

stranke ustavnega loka odgovorile z uradnim antifašizmom, v bistvu pa so ostajali državni aparati nespremenjeni. In ko so se v t.i. svinčenih letih politične stranke še globlje zajedle v državno telo, so tudi možnosti širšega razčiščevanja in ozaveščanja splahne.

Gospodarski čudež, ki je izpraznil italijansko podeželje, hkrati pa povečal število članov kmečkih združenj in ustanov, je prispeval k blagostanju širših plasti italijanskega prebivalstva, ni pa odpravil političnih slabosti Italije. Dvajsetletje, ki se je začelo z gospodarskim čudežem in končalo z ugrabljivo Alda Mora, ni razresilo protislavij italijanske modernizacije. Severni del države je vstopal v svet najbolj razvitega kapitalizma, medtem ko je italijanski jug ostal v svoji nerazvitoj ujetnik arhaične kulture. Napaka Enrica Berlinguerja je bila, da se je sredi sedemdesetih let odločil za zgodovinski kompromis namesto, da bi podprt držnejše spremembe. S svojo kompromisno politiko je potrdil veljavnost italijanskega strankarskega sistema, z njo pa je tudi postavil KPI ob bok ostalim italijanskim strankam in torej v tisti politični sistem, ki se je v devetdesetih letih moral soočiti z italijanskim sodstvom in globalnejšimi političnimi spremembami.

Silvio Berlusconi

Crainz pronicljivo pokaže, kako se je v devetdesetih letih razširila korupcija in zakaj se italijanska politika ni znala prenoviti in spremeniti. Takrat so se v zaporu znašli pomembni predstavniki italijanskega političnega razreda, na planu so prišli nezakoniti posli med strankami, državo in javnimi podjetji. Izkazalo se je, da javna kraja spodbopava same temelje demokracije. Vstop predsednika Fininvesta, Silvia Berlusconija v politično arenino Crainz razume kot posledico nesposobnosti političnih sil, da bi se prenovile. Z njegovo politično zmago se poglobi razseljenost levice, ki ni sposobna izpeljati politične prenove.

»Novo se kaže vse bolj kot nadaljevanje starega«, je leta 1994 na straneh Stampe trdil Norberto Bobbio. Dve leti kasneje je zmaga Prodija napovedala konec Berlusconijeve ere. Obvezali so principi dobrega vladanja in urejenih financ, a le za kratek čas. Zaradi notranjega obračunavanja levece je prišel ponovno na oblast Berlusconi in z njegovim drugo vladom se je začelo obdobje zakonov »ad personam in ad hoc«, omejevanje svobode medijev, čas političnega populizma. Padec druge Prodijeve vlade je potrdil nezmožnost vladanja levosredinskimi strankami, ki ni znašle vnovčiti podpore, ki so prejele od levosredinsko usmerjenih volivcev in volivk.

Konec sintetičnega in hkrati globinskega zgodovinskega orisa Crainz sklene z navajanjem Pier Paola Pasolini, ki je v sedemdesetih letih pozival k razkrivanju degenerirane italijanske politike in soočenju z antropološko mutacijo Italije, in Roberta Saviana, ki danes priča o realnem obsegu korupcije ki prodira tudi v tista tkiva italijanske družbe, ki je do včeraj niso poznala.

Marta Virginella

Odprtje stalne razstave Stkana preteklost

V Pokrajinskem muzeju Koper so s projektom Stkana preteklost zaočrili stalno etnološko zbirko. Projekt so včeraj predstavili na današnji novinarski konferenci, odprtje dopolnjene zbirke, povezane s pridobivanjem tekstilnih surovin, priporočkov za izdelavo tkanin in z oblačilno kulturo v Istri, pa bo ju tri ob 18. uri.

»S postavljivo Stkane preteklosti je stalna etnološka zbirka zaokrožena. Tako se zaključuje štiriletno delo, ki je vključevalo informatorje na terenu, arhivsko gradivo in zgodovinske vire za izoblikovanje celostne razstave. Ta temelji na fotografiskem materialu, ki dopoljuje posamezne predmete in zaobjema vse postopke - od pridobivanja tekstilnih surovin rastlinskega in živalskega izvora preko obdelave nit to tkanja in blaga. Nadgradnja zbirke je predstavitev kmečke in meščanske kulture oblačenja v tem okolju,« je povedala avtorica razstave, etnologinja Zvona Ciglič. Etnologinja Marija Makarovič, strokovnjakinja za ljudske noše v Sloveniji, je slovensko ljudsko nošo v Istri raziskala in javnosti že pred leti predstavila v knjižici. Sedaj je obdelala še mestno oblačilno kulturo. »Obleka meščanov se je zgledovala in oblikovala pod vplivom tedanjih modnih vzrov bližnjih evropskih mest, še posebno po Trstu. Tudi kmečka noša se je skozi čas spreminja, vendar veliko počasneje kot obleka mestnega prebivalstva. V muzeju sta razstavljeni dve noši, in sicer meščanska iz prve četrtine 20. stoletja in kmečka iz konca 19. stoletja,« je doda Cigličeva.

Stalno etnološko zbirko, ki je na ogled v prostorih etnološkega oddelka muzeja na Gramscijevem trgu 4 v Kopru, bodo v začetku prihodnjega leta nadgradi s spremljajočimi dejavnostmi. Kot je povedala muzejska pedagoginja Brigitta Jenko, so se zaradi kompleksnosti razstave odločili za razvijanje pedagoški program, prilagojen različnim starostnim stopnjam. Za najmlajše tako pripravljajo delavnico Kdo je napravil Vidku srajčico, malo starejšim bodo namenjeni igra preoblačenja, delovni listi in ogled dokumentarnega filma, na tečaju tkanja bo poudarek na ročnih spretrostih in elementu druženja pri skupnem opravilu, program Srečanja s preteklostjo pa bo ob pogovoru povezel različne generacije. Razstavo sprembla tudi bogato opremljen katalog. (STA)

NIZ ALTERNATIVNE SCENE STALNEGA GLEDALIŠČA FJK

Luca Bizzari in Paolo Kessisoglu in njuno s humorjem prezeto razmišljjanje o moreči temi

Luca Bizzari in Paolo Kessisoglu, najpopularnejši »hijeni« uspešne odaje Le lene televizijske mreže Italia 1, se, kot kaže, ne nameravata zadovoljiti s televizijskim uspehom, temveč sta se odločita, da se preskusita tudi na odrusu, in sicer v predstavi, ki potrjuje njun sloves skrajno ujedljivih komikov,

ki se ne ustrašita nobene teme, saj se v svojem »pasijonu« Passione secondo Luca e Paolo, lotevata večnega vprašanja o smislu življenja in strahu zbujočega razmišljanja o smerti, in to z vidika razbojnnikov, ki so ju križali skupaj s Kristusom. Predstava je bila v četrtek in petek, 26. in 27. novembra, na sporednu v veliki Rossettijevi dvorani v Trstu v sklopu abonmajskega niza alternativne scene Stalnega gledališča Furlanije Julisce krajine.

Pikra ironija Luca Bizzarrija in Paula Kessisoglu je neprizanesljiva tudija na odrskih deskah. Razbojnika, kakršna sta si ju zamisla, sta navadna poceni kriminalca, brez velike osebnosti; eden je kradel, ker mu je prišlo v navado, drugi je ubjal, ker mu je brav takoj prišlo v navado. Tudi v zadnjih trenutkih pred smrtno sta ostala navadna, nepomembna človeka, ki jima ne uspe dojeti globlji smisel človeškega bivanja. Svoje majhnosti in ne-pomembnosti se tudi zavedata, če ne zaradi drugega pa zato, ker vesta, da je križ v sredini namenjen pomembnemu človeku; sicer ne vesta točno, kdo je, morda čarovnik ali filozof, a to tem ne raznišljata preveč.

Kakorkoli že, osrednja tema predstave je smrt, ki se je Luca Bizzarri in Paolo Kessisoglu skupaj s soavtorjem Martinom Clericettijem in Michelom Serrom lotevata z lahkotno, a skrajno pikro ironijo in z neprizanesljivim gledanjem na malenkostnost človeštva, ki ga ne predstavlja samo razbojnika pod križem, temveč tudi njuni dvojni v sklopu abonmajskem nizu alternativne scene Stalnega gledališča Furlanije Julisce krajine.

Nastop priljubljenih zvezdnikov je seveda privabil množico občudovalcev, ki seveda niso bili razočarani. Lucu Bizzariju in Paolu Kessisoglu je kljub zahtevni in moreči tematiki uspelo ohraniti lahkotni ton, a brez omolovaževanja vprašanj, ki sta se jih lotevala. Za to gre nedvomno zasluga tudi režiserja Giorgiu Gallioneu, ki je sploh pravi strokovnjak za tovrstne predstave, zasnovane na s humorjem obarvanem razmišljjanju, z le enim ali dve ma nastopajočima. (bov)

NAŠ POGOVOR - Gabriella Chmet, istrska pisateljica v Trstu

Navdihujeta jo istrska književnost in ženska ustvarjalnost

Svoj knjižni prvenec je objavila leta 2007 pri založbi MGS Press, v njem pa opisuje življenje sorodnice Libere

Gabriella Chmet je literarna ustvarjalka, ki živi in dela v Trstu. Vanj se je priselila pred približno dvajsetimi leti, ko je z družino zapustila vasico Zrenj nedaleč od Buzeta v Istri. Leta 1973 v Kopru rojena pisateljica je svoj knjižni prvenec objavila leta 2007 pri tržaški založbi MGS Press, v njem pa je romansirano opisala življenje svoje sorodnice Libere, ki je doživelu burne zgodovinske dogodke dvajsetega stoletja.

Začniva kar pri vašem knjižnem prvencu, ki nosi naslov *Libera*, una storija istriana (*Libera, istrska zgodba*).

Že od mladih nog sem si predstavljal, da bom postala pisateljica. Odraščala sem v okolju, ki je literarno zelo bogato. Zgodbo sem zapisala, ker sem o njej velikokrat govorila s svojo prateto Libero. V knjigi je posneto resnično dogajanje. Sama si je namreč vedno želeta napisati zgodbo o svojem življenju, vendar si ni mogla priznati, da tega sama ni bila zmožna. Ker je Libera doživel skoraj celo dvajseto stoletje, rodila se je namreč leta 1905, umrla pa 1996, sem poleg njenega življenja opisala tudi zgodovino zadnjega stoletja, ki so jo doživeli naši kraji.

Namignili ste na bogato knjižno tradicijo, ki zaznamuje istriški prostor. Po kom se najbolj zgledujete?

Zagotovo je to pisatelj Fulvio Tomizza. V njem se prepoznavam tudi s človeškega in miselnega vidika, kar najbrž velja za večino Istranov. Vseč pa mi je tudi veliko drugih avtorjev, denimo pripadnikov oziroma pripadnic italijanske manjšine v Istri. Veliko je pesnic, pa tudi gledaliških delavk, med katerimi naj omenim Nelido Milani, pa tudi Loredano Bogliu Debeljuh, ki je bila moja profesorica in je bila med ustanovitelji političnega gibanja Istrski demokratični zbor.

Če povzamemo, torej istrska književnost in ustvarjalnost žensk. Po rodu in rojstvu ste sicer Istranka, ampak stalno ne preivate več v Istri, kamor se vsekakor redno vraćate.

Istro sem z družino zapustila leta 1990, torej malo pred razpadom Jugoslavije. Kar nekaj časa sem namreč upala, da se bom lahko preseila v Trst, v mesto, ki sem ga zelo ljubila. Bila sem prepričana, morda iz neke pretirane nacionalne gorenčnosti, da se bom v njem zopet spojila s svojimi ljudmi. Ko sem prišla v dejanski stik z mestom, pa sem opazila, da je precej različno od tistega, ki sem si ga predstavljal.

Trst kot mit torek. Vam ta vseeno ugaja, pa čeprav je nekoliko različen od tistega, kot ste si ga zamišljali pred več kot dvema desetletjema?

Gabriella Chmet si je že od mladih nog predstavljala, da bo pisateljica

F. PRIMOŽ STURMAN

Seveda, ker je v njem veliko protislavij, vseskozi pa ga prepaja velika vitalnost. V Trstu se lahko zgoditi, da delavec, ki je čez dan zaposen na bencinski črpalki, doma v večernih urah bere zapise filozofa Heideggera.

Ko govorimo o odhodu iz Istre, imamo v mislih predvsem tiste ljudi, ki so svoje kraje zapustili v času po drugi svetovni vojni. Kaj pa se je zgodilo v devetdesetih?

Prece ljudi je tedaj odšlo, seveda ne da bi jih kdo v to prisilil. Čutiti je bilo, da je dotedanji politično-kulturno-družbeni sistem začenjal propadati. Italija nam je s svoje strani priskočila na pomoci, saj je bilo tedaj mogoče pridobiti vso dovoljenje brez večjih ovir. V hrvaškem delu Istre se je v devetdesetih pojival nov val kulturne in etnične represije, katerega je spodbudila tista politična elita, ki je bila kasneje vpletena v krvave vojne na območju bivše Jugoslavije.

Povrniva se za trenutek nazaj. Kako je bilo odraslati v Jugoslaviji poznih sedemdesetih in osemdesetih?

Osebno sem osemdeseta doživila nelagodno, saj pripadam družini, ki je bila vseskozi nasprotnica vsakršnegakoli režima. Kdor je tak po svoji duši, v Istri zagotovo nima lahkega življenja. Naša družina se ni prilagodila ne Avstriji, ne fašistični Italiji, pa tudi v Jugoslaviji se nismo znašli. V režimih se namreč samo »mali možgani« počutijo dobro. Režim lahko sicer marsikom koristi, saj mu nakazuje neko pot, ki je drugače sam ne bi zmogel najti.

Habsburške monarhije pa le ne moremo uvrščati med klasične režime, saj je bila to večnarodna država, ki je svojim narodom zagotovila marsikatero pravico. Zakaj jo torej imate za zatiralko?

Naj tu navedem primer Srbov iz Bosne, ki so njeno nadoblast doživili zelo težko. Tudi v moji vasi, Zrenju, sta si tedaj nasproti stala dva iredentizma, italijanski in hrvaški. Habsburška monarhija je tedaj počasi propadala, v notranjosti Istre pa je oblast podpirala Hrvate, in sicer z namenom, da bi se tako zoperstavila italijanskemu iredentizmu.

Povrniva se k Trstu, ki je, kot ste ga sami definirali, multikulturno mesto. Kdaj ste doživel prvsti tukajšnjo slovensko stvarnostjo?

Tržaške slovenske stvarnosti v času, ki sem ga preživila v Istri, nisem dobro poznala. Imela sem tedaj stike z nekaterimi Slovenci, ki pa so živel v sklopu nekdanje skupne države. V Trstu sem nato slišala govoriti o napetostih, ki pa jih nisem mogla do kraja razumeti.

Spominjam pa se, kako sem nekoga dne prebrala krajše besedilo Fulvia Tomizze, ki ga je leta 1971 objavil milanski Corriere della Sera in ki je pri nekaterih ezulih izvalo ogorčene odzive. V njem je Tomizza zapisal, da je kulturni novo tržaških Slovencev zagotovo višji od tistega, ki ga premorejo Istrani, saj so eni doživljali blagodejni vpliv mesta, drugi pa so živel v kmečkem okolju.

Naše kraje je po drugi svetovni vojni razdelila meja. Tej se je v za-

četku devetdesetih z razpadom Jugoslavije pridružila še druga, ki je razmejila dve novi suvereni državi, nastali po razpadu bivše skupne države. Ena meja je pred časom pada, druga še ne. Kako jo doživljate in kaj lahko po vašem pričakujemo od prihodnosti?

Upam, da bo v prihodnje prevlada la zdrava pamet, in nasprotju s tistem, kar smo večkrat doživeli v preteklosti. Novo mejo od leta 1991 dojemam z grenkimi občutki, saj sem prepričana, da je moja dežela Istra ena in nedeljiva. Rodila sem se namreč v Kopru, odrasčala pa sem v njenem hrvaškem delu. Izgleda, da sta pred kratkim Slovenija in Hrvatska končno le prišli do dogovora in da bomo v prihodnje lahko vsi živeli bolje.

Danes ne živimo dovolj dobro?

Rekla bi, da smo še vedno malce jen drug na drugega (smeh).

Kaj pa pripravljate literarnega?

Pišem nov roman, ki obravnava rojstvo narodnih čustev in posledičnih etničnih trenj v naših krajih, ter obeh vojn, ki so prizadele naše ljudi. Obe sestovni moriji lahko idejno povežemo, saj je bila druga posledica prve. Ta čas pa je v naših krajih obrodila marsikatero tako ali drugačno čudo.

Primož Sturman

BEOGRAD

Umrl je pisatelj Milorad Pavić

V 81. letu starosti je v ponedeljek v Beogradu umrl pisatelj in akademik Milorad Pavić. Med njegovi najbolj znanimi deli je Hazarski besednjak, po katerem je Tomaž Pandur ustvaril dramsko predstavo. Pavić je umrl za posledicami infarkta, pokopalni ga bodo jutri v Beogradu. Pavić velja za enega najbolj pogosto prevajanjih sodobnih srbskih literatov, predvsem po zaslugu romana Hazarski rečnik, objavljenem pred 25 leti. Pavić je tudi prevajal in pisal literarni kritiko. Redni član SANU je bil od leta 1991. Poleg pisanja se je ukvarjal s pedagoškim delom - v 70-ih letih kot profesor na filozofski fakulteti v Novem Sadu, od leta 1982 pa je predaval zgodovino kulture jugoslovenskih narodov na filozofski fakulteti v Beogradu. Pavić je prejel številne nagrade in priznanja.

Roman Hazarski rečnik imamo tudi v slovenskem prevodu Janka Modra. Poslovenjeni so tudi Pavićevi roman Zvezdni plăšč: astrološki vodič za nenapotene, Skrinjica za pisanje, Pokrajina, naslikana s čajem, Poslednja ljubezen v Carigradu, Unikat: roman - delta in nazadnje Drugo telo, kakor tudi druga besedila. (STA)

PALAČA GOPČEVIĆ - Do 8. decembra

Obsežna fotografksa razstava Berlin 1989

V palači Gopčević je na ogled okrog 70 fotografij o državah nekdanjega sovjetskega bloka; vstop je prost

V tržaški palači Gopčević je že več tednov na ogled fotografksa razstava Berlin 1989, ki spada v sklop pobud z naslovom Oltre ogni muro, Berlin 1989 - 2009 (Preko vsakega zidu, Berlin 1989 - 2009). Razstava in druge podobne inicijative je organizirala Občina Trst v sodelovanju z Deželo FJK ter kulturnima društвoma InOltre ter Gruppo universitario Hobbit.

V treh različnih dvoranah palače Gopčević visi sedemdeset fotografij, ki v kronološkem vrstnem redu predstavljajo gledalcu zgodovino zadnjih petdesetih let. Posebnega poudarka so deležne države, ki so bile pod okriljem takratne Sovjetske zveze. Slike nam ponujajo zgodovinske utrínke, ki gredo od državnega udara na Češkoslovaškem leta 1948 do nastanka zidu,

Praške pomladni, vse tja do padca železne zavese. Na črno-belih in barvnih fotografijah je mogoče videti tudi vzpon sindikata Solidarnost in nastope njegovega voditelja Lecha Wałęse.

Poleg omenjene razstave so organizatorji, v sodelovanju s tržaško univerzo, priredili tudi vrsto projekcij filmov, na primer Goodbye Lenin in Il tunnel della libertà ter debat, predavanj in srečanj. Jutri ob 18. uri bo na sporednu je še zadnje predavanje; Cesare La Mantia s tržaške univerze bo spregovoril o vlogi, ki jo je poljski sindikat odrigral pri padcu berlinskega zida.

Razstava bo na ogled do 8. decembra, vsak dan od 9. do 19. ure, vstop je prost.

R.D.

TRIESTE PRIMA - Srečanja s sodobno glasbo

Letošnji niz je zaključil flautist Roberto Fabbriciani

Mednarodna srečanja s sodobno glasbo Trieste Prima so se v tržaški dvorani De Sabata zaključila z nastopom flautista Roberta Fabbricianija. Mojster stopa v svoje šestdeseto leto z neusahlim mladostniškim zanosom in s poustvarjalnim naboljem, ki sta skozi desetletja vtisnila njegovemu muziciranju pečat doživetega umetniškega snavanja. Sodelovanje z največjimi mojstiri sodobne glasbe je Fabbricianiju odprlo izredno široka obzorja repertoar, ki se je stalno bogatil z novimi dosežki vzpostredno z razvojem tehnik, ki je iz flavte znala izvabljati vedno nove zvočne efekte, je mojstru dodelil posebno mesto med interpreti in zajeten seznam skladb, ki so mu bile izrecno posvečene, še ni dokončen. Za tržaški koncert se je flautist odpovedal tehnološkim pripomočkom kot live electronics in izbral niz skladb, katerih čar je slonal predvsem na raznolikosti: Nel vento con Ariel (V ve-

tru z Arielom) Luce Lombardija je zazvenel kot rahle sapice, instrument je šepetal in lahko plesal v duhu čarobnega bitja, hrvaški skladatelj Berislav Šipuš pa je avtor bolj abstractne partiture z naslovom Dick Tracy and the Story of the sad young Men (D.T. in zgodba o žalostnih mladeničih), v kateri je Fabbriciani razkril različne značilnosti svojega glasbia, od blage spevnosti do virtuošnih in ritmično agilnih odlomkov. Rahla in slikovita je bila tudi Tracce (Sledovi) Micheleja Dall'Ongra, Mario Cesa pa je v svoji Primitive izkoristil efekte harmonijskih zvokov in zazvenel temo na bolj krepki zvočni podlagi, na kateri se je omislil vrsto variacij. Španski skladatelj Mauricio Soleti je mojstru posvetil skladbo z naslovom A Roberto: la chiarezza deserta, v kateri so se sprva jasni zvoki razvojili in postali zamolkli mrmljanje, oddaljen žvižg, ki je priča eksotično melodijo. Bolj stati-

čna, ovita v poetično dimenzijo tega razmišljanja, je bila Sciarrinova All'aure in lontananza, Fabrizio Fantinici pa je za svojo An Musil izbral basovsko flauto, čigar zamolkli zvoki so nizali vrsto efektov brez jasne povezave. Nicolo' Castiglioni je z dokaj kompleksnim naslovom Musica Vneukovuhaja želel združiti pojma stare in nove glasbe ter v stavkih Alleluja, Ples in Giga sestavil ironično parodijo z ostromi zvoki pikolo flavte, ki je z vrhunsko virtuoznostjo nadgradila osnovno zamisel.

Toplina klasične prečne flavte je spet zazvenela v skladbi Soliloquio

Katja Kralj

GORICA - Na pokrajini o zaposlovanju in stanju gospodarstva

Na področju šolstva tisoč delovnih mest manj

Konjunktturni podatek o novih zaposlitvah pozitiven, narašča pa le število pogodb za določen čas

V tretjem trimesecu letošnjega leta so Goriškim zabeležili 5.431 novih zaposlitev. Število zaposlitev je za 19,1% nižje od lanskega v istem obdobju, kar seveda ni razveseljujoče, na konjunkturini ravni pa se je slika vendarle izboljšala. V primerjavi z drugim trimesecem letošnjega leta, ko so zabeležili na Goriškem 4.896 novih delovnih razmerij, se je namreč v juliju, avgustu in septembru 2009 število novih zaposlitev zvišalo za 535. »Negativen podatek pa priči beležimo v storitvenem sektorju, kjer se je število novih zaposlitev znizalo za 11%. Na to je vplival predvsem podatek s področja šolstva, kjer je bilo septembra letos obnovljenih okrog tisoč pogodb manj kot v letu 2008,« je povedal funkcionar deželne agencije za delo Marco Cantalupi, ki je včeraj s pokrajinskim odbornikom Alfredom Pascolinom in z direktorjem deželne agencije za delo Domenicom Tranquillijem predstavil zadnje podatke o zaposlovanju in gospodarstvu na Goriškem.

Med januarjem in septembrom letos so po podatkih podjetja Ergonet na Goriškem skupno sklenili 15.000 novih delovnih razmerij, v istem obdobju lani pa jih je bilo 20.000. Upad zaposlovanja je bil torej približno 25-odstoten. V industrijskem sektorju je bilo v tretjem trimesecu 692 novih zaposlitev (konjunktturni podatek +16,5%), v gradbeništvu pa jih je bilo skupno 130 (v prejšnjem trimesecu jih je bilo le 77). Trend zaposlovanja v gradbeništvu ostaja vsekakor zelo negativen, saj je bilo lani v istem obdobju za dve tretjini več novih delovnih razmerij.

Konjunktturni trend kaže, da se je število zaposlitev povišalo predvsem za moške (362 na skupnih 535), med temi pa so bili predvsem tuji državljanji (304 na 362). »Da vlada v goriškem gospodarstvu še vedno zelo velika negotovost, kaže podatek o tipologijah novih po-

Pokrajinski odbornik Alfredo Pascolin (zgoraj), delavec v tovarni za predelavo lesa na Krminskem (desno)

BUMBACA

godb. Pozitiven konjunktturni podatek je namreč le saldo med številom pogodb za nedoločen čas, ki jih je bilo 273 manj, in številom začasnih pogodb, ki jih je bilo 833 več kot v drugem trimesecu. Pogodb za nedoločen čas je bilo v tretjem trimesecu lani 1.352, v istem obdobju letos pa 648, kar pomeni 52,1% odsto-

tkov manj,« je povedal Cantalupi, Pascolin pa je dodal, da se pokrajinsko odborništvo za delo trudi, da bi podjetja čim bolj spodbujalo k zaposlovanju s pogodbami za nedoločen čas.

Iz podatkov zavoda INPS izhaja tudi močno povečanje uporabe socialnih blažilcev. Med januarjem in

TRŽIČ Župani proti deželi

Male občine v finančni stiski

Srečali se bodo v občinski sejni dvorani v Tržiču, da bi skupaj izrazili svoje nezadovoljstvo nad deželnim finančnim zakonom. Danes ob 10. uri bodo župani iz raznih občin goriške pokrajine opozorili na napovedano krčenje deželnih prispevkov, ki bo pahlilo v velike težave krajevne uprave. »V največjih težavah se bodo znašle male občine, ki bodo imele vedno manj denarja, po drugi strani pa vedno večje pristojnosti,« razlagata županja iz Škocjana Silvia Caruso, ki opozarja, da ni mogoče enačiti znižanja prispevkov s krčenjem nepotrebnih stroškov. »V resnici občine že leta klestijo vse nepotrebne stroške, zdaj pa res nimajo več manevrskega prostora. Potem ko smo oklestili vse tekoče stroške, bomo primorani krčiti storitev,« pravi Carusova in napoveduje, da bodo župani skupaj pozvali deželo Furlanijo-Juljisko krajino, naj končno prisluhne težavam krajevnih uprav in naj jim posledično tudi priskoči na pomoč.

oktobrom 2009 je število ur dopolnilne blagajne preseglo 2 milijona, v istem obdobju lani pa jih je bilo le 460.000. Najeveč ur dopolnilne blagajne so v tretjem trimesecu dodelili v mehanskem sektorju, za njim pa so lesni sektor, gradbeništvo ter prevozi in komunikacije. (Ale)

TRŽIČ - Občina Do konca mandata s sedmimi odborniki

Tržiški župan Gianfranco Pizzolitto namerava nadaljevati in zaključiti svoj mandat s sedmimi občinskimi odborniki. Potem ko je pred nekaj tedni Michele Luisa odstopil z odborniškega mesta, se je župan po posvetovanju s političnimi strankami odločil, da ne bo imenoval novih odbornikov. Tako bo Pizzolitto odgovoren tudi za resorja varnosti in civilne odnose, za katere je do odstopa skrbel Luisa.

Z županovo odločitvijo, da ne imenuje novih odbornikov, so zadovoljni pri glavnih levosredinskih koalicijskih partnerjih. Po mnenju tržiškega tajnika Demokratske stranke in občinskega svetnika Paola Frisenne so se upravitelji povsem upravičeno odločili, da strnejo svoje vrste in da svojo pozornost namenijo gospodarskemu in družbenemu razvoju mesta. Po drugi strani občinski tajnik in hkrati načelnik svetniške skupine Komunistične prenove Emiliano Zotti ugotavlja, da se je v zadnjih letih Tržič izredno spremenil. Po njegovih besedah je treba še naprej vlagati v sožitje med različnimi skupnostmi v mestu, pri čemer ima zelo pomembno vlogo tudi ladjedelnična Fincantieri. »Odstop Luisa je dokazal, da nihče od odbornikov ni nenadomestljiv in da je bila prerazporeditev resorcev še kako potrebna,« še pravi Zotti. Medtem Giacomo Panariello iz vrst Italijanskih socialistov opozarja, da ni bilo manevrskega prostora za imenovanje osmega odbornika. »Sedanja uprava je kompaktnejša; zato upamo, da do konca mandata se bodo upravitelji ukvarjali z resnimi zadavami in ne z verskimi vojnami,« pravi Panariello. Kot znano, se bo Pizzolittov mandat zaključil leta 2011. Čeprav do takratnih volitev manjka poldrugo leto, tržiške politične sile že merijo sile v vidiku iskanja županskega kandidata.

GORICA - Blažina s predstavniki SSk

Za usklajevanje političnih pobud

V GRADIŠČU DS kritično o deželnem finančnem zakonu

Demokratska stranka (DS) odločno kritizira vsebino osnutka deželnega finančnega zakona, o njem pa bodo strankini predstavniki javno spregovorili na srečanju, ki bo jutri v hotelu Franz v Gradišču. Svoj kritični pogled na finančni zakon bodo pojasnili deželni svetniki Demokratske stranke Giorgio Brandolin, Franco Brussa in Gianfranco Moretton, spregovorili pa bodo tudi upravitelji iz raznih občin goriške pokrajine. Kot znano je Demokratska stranka izrazila zelo negativno mnenje o odločitvah, ki jih je sprejela deželna vlada Renza Tonda, saj bodo ob krajevnih upravah močno oškodovani tudi drugi sektorji, kot je zdravstvo. »V finančnem zakonu ni razvojnega načrta, ki bi znal popeljati deželo iz krize,« poudarja pokrajinski tajnik Demokratske stranke Omar Greco in opozarja, da je pisane finančne pogojevale Severna liga s svojimi ideološkimi stališči. Med jutrišnjim srečanjem bodo predstavili predlog, ki jih bo Demokratska stranka zagovarjala med razpravo v deželnem svetu.

Senatorka Demokratske stranke Tamara Blažina - spremljal jo je sodelavec Livio Semolič - se je v ponedeljek srečala s predstavniki stranke Slovenske skupnosti, ki so ga sestavljali pokrajinski tajnik za Goriško Julijan Čavdek, pokrajinski svetnik v Trstu Zoran Sosič in deželni svetnik Igor Gabrovček.

Senatorka Blažinova je sogovornikom prikazala glavne smernice svojega dela v Rimu s posebnim poudarkom na vprašanjih, ki so povezana z izvajanjem šolske reforme; ravno v ponedeljek se je Blažinova na to temo sestala v Gorici s predstavniki manjšinskega šolstva in politike tako iz Gorice kot iz Trsta. Na srečanju s Čavdom, Sosičem in Gabrovčcem, za katerega je pobudo dala senatorka in je potekalo na sedežu Slovenske skupnosti v Gorici, je tekla beseda tudi o izvajaju odloka o vidni dvojezičnosti, o financiranju slovenske manjšine in o odnosih med Demokratsko stranko in Slovensko skupnostjo. Stranki vežeta sodelovanje v nekaterih javnih upravah in politično-upravnih sporazumih, na osnovi katerega je deželni svetnik Slovenske skupnosti Gabrovček obenem član deželne svetniške skupine Demokratske stranke, ki jo vodi Gianfranco Moretton. Glede tega je bilo podprtjeno, da gre odnose še dodatno izboljšati predvsem z razvijanjem novih možnosti sodelovanja v javnih upravah in z usklajevanjem političnih pobud.

SOLKAN - Slovensko-italijanski obisk tovarne

Skupaj v Livarni

Predstavniki solkanskega krajevnega sveta in rajonskega sveta za Placuto in svetogorsko četrto v obisku tovarne

Predstavniki solkanskega krajevnega sveta in rajonskega sveta za Placuto in svetogorsko četrto iz Gorice so si včeraj skupaj ogledali Livarno. Najprej so se sestali na sedežu krajevnega sveta v Solkanu, nato so se odpravili v tovarno, ki že dolga leta zaradi izpustov v ozračje vznemirja zlasti živeče v severni goriški četrti in posledično tudi mestno upravo.

Svetniki iz Solkana in Gorice je sprejela direktorica tovarne Simona Ceraj, ki jih je med ogledom obrata spremljala skupaj z direktorjem proizvodnje in z odgovorno za varnost in okolje. Delegacija je bila med prvimi v tovarni, saj so doslej v obrat vstopili le redki krajevni upravitelji. Svetniki z obema stranoma so si tako ogledali ves proizvodni proces, svojim voditeljem pa so seveda postavljali tudi vprašanja. Med drugim so se sprehodili mimo nove peči, za katero Livarna še nima okoljskega dovoljenja za obratovanje in s katero naj bi se proizvodnja povečala za okrog štirideset odstotkov. Po ogledu so sedli za mizo z direktorico Livarne, vodjo proizvodnje in odgovorno za varnost in okoljevarstvene aspekte produkcije, ki so zastopali lastniško družbo. Srečanje je trajalo do 20. ure.

Člani solkanskega krajevnega sveta in rajonskega sveta za Placuto in svetogorsko četrto so se sestali že konec septembra in ugotavljali, da onesnaževanje ne pozna meja, zato je treba okoljsko problematiko obravnavati skupaj.

Srečanje na sedežu solkanskega krajevnega sveta (desno); obisk tovarne (spodaj)

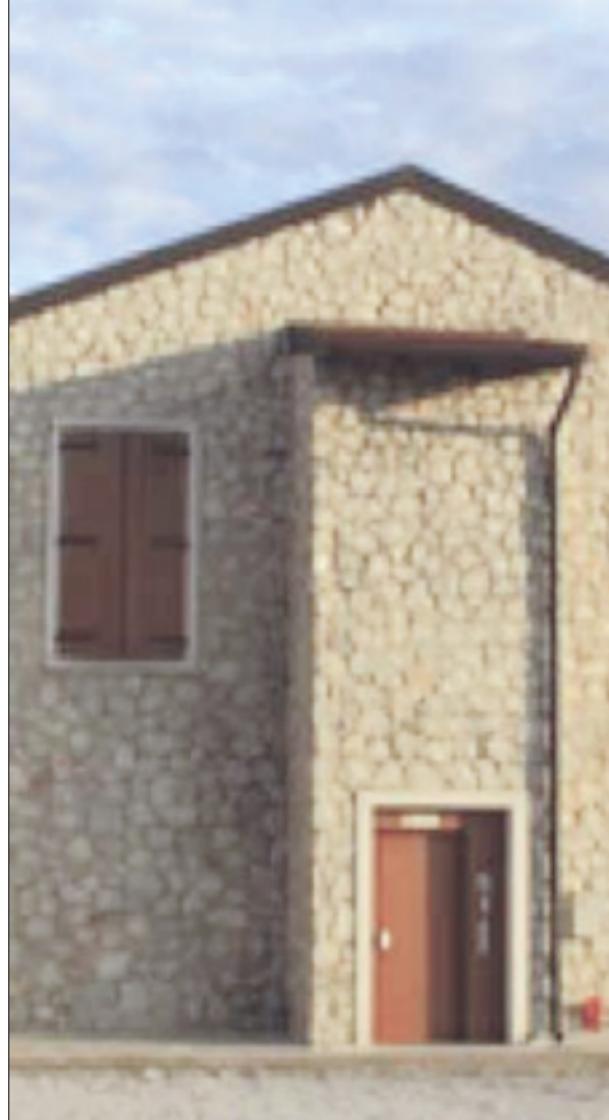

DOBERDOB - Deželna vlada napoveduje krepko krčenje denarja

Damoklejev meč nad centrom Gradina

Prihodnje leto naj bi se prispevek za enajst naravnih rezervatov znižal z 1.300.000 na borih 150.000 evrov

Sprejemni center Gradina stoji na razgledni točki nad Doberdobskega jezerom. V obnovljenih stavbah nekdajnega kamnoloma so zgodovinsko-naravoslovni muzej, okrepčevalnica, soba za predavanja in prenočišča. Center od septembra leta 2007 upravlja zadružna Rogos

BUMBACA

Nad sprejemnim centrom Gradina in nad naravnim rezervatom Doberdobskega in Prelosnega jezera visi Damoklejev meč. Deželni odbor je namreč sklenil, da bo krčil prispevek za vzdrževanje enajstih naravnih rezervatov na območju Furlanije-julijske krajine; njihovemu vzdrževanju in upravljanju je bil doslej namenjen 1.300.000 evrov na leto, s prihodnjim letom pa naj bi se prispevek znižal na borih 150.000 evrov. Odločitev odbora predsed-

nika dežele Renza Tonda mora pred koncem decembra v okviru finančnega zakona za prihodnje leto potrditi deželni svet, toda zgleda da ni velikih možnosti, da bi se našel nov denar za naravne rezervate.

Na problematiko je med ponedeljkovim občinskim svetom v Doberdobu opozorila podžupanja Luisa Gergolet, medtem ko je doslej v prvi osebi zadevi sledil občinski odbornik Daniel Jarc. »Skupaj z ostalimi občinami, ki imajo naravne re-

zerve na svojem območju, smo se zavezali proti krčenju deželnih prispevkov za upravljanje zaščitenih območij in struktur, zato pa smo s pismom opozorili deželnega odbornika za okolje na vrsto problemov, ki bi nastali z znižanjem teh sredstev,« pojasnjuje Gergoletova in opozarja, da je pred nekaj tednimi v Dolini potekalo srečanje vseh upraviteljev občin z naravnimi rezervati. Dogovorili so se za ustanovitev omizja, ob katerem bi se redno sestajali, da bi uspešneje pritiskali na deželo. Jutri bo takoj v Vidmu Fabio Perco javno spregovoril o zadevi in novinarjem pojasnil negativne učinke, ki bi jih imelo krčenje sredstev na upravljanje naravnih rezervatov.

Jarc pojasnjuje, da je doslej dežela namenila upravljanju enajstih naravnih rezervatov 1.300.000 evrov, v osnutku finančnega zakona pa so ta znesek zreducirali na borih 150.000 evrov. »To pomeni, da bi doberdobska občina za svoj rezervat prejela 10.000 evrov, kar nikakor ne zadošča za njegovo upravljanje,« razlagata Jarc. Po njegovih besedah je doslej doberdobska občina iz leta v leto vložila na deželo prošnjo za prispevek za vzdrževanje naravnega rezervata, denar, ki ga je prejemala, pa je dala na razpolago zadružni Rogos. »Upravitelji Gradine so dobro zastavili delo, tako da se že kažejo prvi uspehi, vendar zadružna Rogos s svojimi prihodki zaenkrat še ne uspe kriti vse stroškov, ki jih ima za upravljanje centra,« pravi Jarc in pojasnjuje, da je za vodenje centra potrebna velika mera strokovnosti. Kot pravi odbornik na Gradini potekajo degustacijski večeri, srečanja in predstavitve, vsaka pobuda pa zahteva določen strošek. »Ponudbo sprejemnega centra Gradina smo v sodelovanju z zadružno Rogos nameravali še obogatiti, hkrati pa smo hoteli oživiti paludarij. S krčenjem sredstev so vsi razvojni projekti pod vprašajem,« pravi Jarc in poudarja, da je krčenje deželnih sredstev neupravičeno. »Za radi splošne krize bi dežela lahko prispevke oklestila za kakih 10 do 20 odstotkov, ne pa jih zreducirala za kar 80 odstotkov. Očitno ima pristojno deželno odborništvo druge namene in se ne zmeni za naravne rezervate, ki so jih ustanovili z deželnim zakonom na podlagi evropskih direktiv, ne pa na pobudo posameznih občin,« poudarja

Jarc in opozarja, da so si občine znašle v rokah naravne rezervate, ne da bi si same prizadevale za njihovo ustanovitev. Zaradi tega Jarc poziva deželo, naj se premisliti in naj poveča dotacijo za deželne rezervate.

Nad morebitnim krčenjem deželnih prispevkov je zaskrbljena tudi predsednica zadruge Rogos Ana Černic. »Denar za upravljanje centra imamo na razpolago do maja prihodnjega leta, kaj bo potem, zaenkrat ne moremo napovedati,« pravi Černičeva in pojasnjuje, da bi zatem lahko z delovanjem nadaljevali le s pomočjo kakega pokrovitelja. Težko je namreč pričakovati, da bi doberdobska občina sama našla denar za upravljanje strukture, sploh pa Černičeva upa, da se bo dežela premisli in da bo povisila prispevek za naravne rezervate.

Med zadnjim občinskim svetom so sicer izglasovali splošno ureditev predračuna, do konca prihodnjega leta pa so podaljšali konvencijo za medobčinsko upravljanje doma za ostarele Alzheimer v Škocjanu. Podžupanja je tudi sporočila, da se bodo v kratkem začela dela za postavitev obcestnih svetilk pri pokopališču, televadnici in v Vrtni ulici v Doberdobu, ob tem pa še na Poljanah in na Palkišu. »S 1. januarjem prihodnjega 2010 oz. s 7 januarjem, ko bo vrtec ponovno odpril vrata po božično-novoletnih počitnicah, bo upravljanje njegove kuhinje prevzelo zunanje podjetje, saj se bo s koncem leta dosedanja kuharica upokojila,« pravi Luisa Gergolet in pojasnjuje, da so ravno v ponedeljek odprli kuverter s ponudbami podjetij, ki so se prijavila na razpis.

Po novem letu bo občina imela knjižničarja več v občinski knjižnici. V okviru projekta civilne službe in s pomočjo tržiškega kulturnega konzorcija so namreč evidentirali osebo, ki se bo ukvarjal s katalogizacijo in ureditvijo doberdobske knjižnice za obobje enega leta. Nov knjižničar je včeraj začel usposabljanje v Ronkah. Gergoletova je nazadnje sporočila, da tudi doberdobska uprava skupaj z vsemi občinami goriške pokrajine odločno nasprotuje privatizaciji vodnih virov; zato si v Doberdobu kot tudi drugod po pokrajini prizadevajo, da bi za upravljanje ciklusa vode še naprej skrbela družba Irisacqua. (dr)

GORICA

Ko se lirični duši najdeta

Ko se lirični duši pesnice in slikarja najdeta, nastane prav posebna knjiga. Izšla je z naslovom »La terra, la visione« (Zemlja, vizija) pri založbi Edizioni della Laguna iz Marianna, avtorja pa sta goriška pesnica Irene Navarra in goriški likovni ustvarjalec Roberto Faganel. Krstno jo bodo predstavili jutri, 3. decembra, ob 17.30 v galeriji državne knjižnice v Gorici.

Knjiga je vzoren spoj pesniške besede in likovne podobe, ki ga preveva ljubezen za rodno Goriško, kar lahko ugotovljamo tako iz barvnih reprodukcij Faganelovih slik - skupno jih je preko šestdeset - in iz verzov Irene Navarra, za katero sta značilna vizionarski navdih in prepletanje različnih komunikativnih izrazov. Kar pa to knjigo še globje približuje bistvu Goriške, so prevodi nekaterih poezij v slovenščino in furlansčino; v slovenski jezik jih je prelila Jolka Milič, v furlanski pa Gloria Angeli. »Verzi pesnice Irene Navarra, podobno kot Proustove 'madeleines', imajo moč evokacije, tako kakor slike Roberta Faganela,« je v spremnici besedi zapisala Silvia Valenti: »Iz njih začutimo ostri vonj grozdov in vlažne zemlje, debel, ki jih je nevihta podrla, kakjev, ki dozorevajo z jabolki, orehov, zgnetenim v vazah s sladkorjem in z domaćim žganjem, poljskih rož, premočenih kožuhov naših psov, ki se veselo kotalijo po travnikih ...« pripoveduje Valentijev in tako zaključuje: »Težko bomu našli dva umetnika, ki ne da bi se dogovorila, ustvarjata na sorodne teme in se po navdihu in namerah lovita kot dvojčka.«

S predstavljivo knjige bodo jutri odpeli tudi razstavo Faganelovih slik, ki bodo na ogled samo do 7. decembra. (ide)

ROMJAN - Miklavževanje slovenskega vrtca

Obdaril otroke

V petek bo Miklavž obiskal še učence slovenske osnovne šole

Miklavž in otroci v telovadnici v Romjanu
ALTRAN

Miklavž je včeraj obdaril in razveselil otroke, ki obiskujejo slovenski vrtec iz Romjana. Miklavževanja, ki je potekalo v občinski telovadnici v Romjanu, se je udeležilo okrog sto malčkov, ki obiskujejo vse štiri sekcije vrtca v Ulici Capitello v Romjanu in v Ulici Fratelli Cervi v Ronkah. Za organizacijo je poskrbelo romjansko Združenje staršev v sodelovanju z vzgojiteljicami slovenskega vrtca.

Ob otrocih, ki jih je Miklavž nagovoril in obdaril, so se prazničnega dogodka udeležili tudi šte-

vni starši. Uvodoma je v imenu Združenja staršev spregovorila Cristina Sandrin, v imenu vzgojiteljic pa je pozdravila Ester Ferletič. Otroci so darežljivemu gostu zapeli dve pesmici, Miklavž pa se jim je zahvalil in zaupal, da zelo rad zahaja mednje v Romjanu.

V petek, 4. decembra, bo Miklavž obiskal tudi otroke slovenske osnovne šole v Romjanu. Učenci in starši se bodo ob 17. uri zbrali v dvorani tržiškega Kinemaxa.

GORICA - Jutri podelitev nagrade Darko Bratina

S filmarjem Khachtryanom po sledeh armenske kulture

V Hiši filma na goriškem Travniku bo jutri ob 20.30 slavnostni večer s podelitvijo nagrade Darko Bratina - Poklon viziji 2009. Pri prirejanju dogodka, ki ga posveča svojemu ustanovitelju, sledi Kinoatelje prepričjanju Bratine, »da je medij filma, videa in televizije najboljše sredstvo za odkrivanje posamezne družbe, njene zgodovine in kulture«. Nagrada Bratina bo letos odpotovala najdlje doslej, vse tja do Kavkaza, in preko filmske besede razkrila goriški in širši publici delček bogate armenske kulture. Po tem zanimivem popotovanju bo udeležence jutrišnje večera vodil letosnji nagrajenec, režiser in producent Haratyun Khachtryan.

S svojo avtorsko poetiko in emotivno fotografijsko armenski mojster odlično slika realnost in kulturo svoje dežele. Po zaključenem šolanju leta 1981 je delal kot pomočnik režije in režiser, kasneje pa postal tudi direktor Oddelka za dokumentarni film pri osrednji armenski filmski instituciji Hayfilm / Armenfilm. Khachtryan je tudi soustanovitel in direktor mednarodnega filmskega festivala Golden Apricot v Erevanu, pomembni platformi za medkulturno izmenjavo, ki hkrati ponuja priložnosti, izkušnje in izobraževanje za razvoj armenske filmske kulture.

Z dobrodošlico letosnjemu nagrajencu se bo jutrišnji večer začel s koncertom sodobne jazz glasbe skupine Armenian Soundscape ob 18. uri v goriškem Kinemaxu. Koncertu bosta sledili srečana podelitev nagrade in projekcija Khachtryanova zadnjega filma Sahman (Meja, 2009).

V petek, 4. decembra, bo ravno tako v Kinemaxu v Gorici filmska delavnica s Haruty-

HARATYUN
KHACHTRYAN

nom Khachtryanom, ki jo bo vodil Jože Dolmark. Soorganizatorji delavnice so Deželni sklad FJK za avdiovizualne medije, DAMS Cinema Videmske univerze, Filmski sklad RS, Transmedia, Univerza v Novi Gorici in Media desk Slovenia.

Novost letosnje nagrade je predstavitev avtorja in njegovega dela v širšem medregionskem prostoru. V petek, 4. decembra, ob 19. uri, bo v sodelovanju s festivalom Kino Otok in Kinodvorom film Sahman (Meja, 2009) na ogled tudi v Ljubljani. Projekciji bo sledilo srečanje z avtorjem. V soboto, 5. decembra, ob 18. uri pa bo projekcija filma in predstavitev nagrade tudi v multikinu Cinema Visionario v Viðmu, in sicer v sodelovanju s centrom CEC Udine in društvom Zizernak. Istega dne ob 11. uri bo v tržaški kavarni San Marco pogovor s Harutyunom Khachtryanom o armenski kulturi in filmu, ki ga bo vodila Martina Kafol. Tržaški dogodek nastaja v sodelovanju s partnerji Alpe Adria Cinema, društvo Zizernak in Cappella Underground.

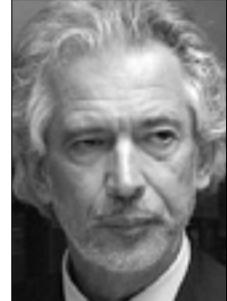

TRŽIČ - Pizzolitto pisal predsedniku deželne vlade in parlamentarcem

Tržiški župan sprožil alarm zaradi nuklearke

»Državna vlada nas postavlja na vrh seznama možnih lokacij za gradnjo jedrske elektrarne«

GIANFRANCO
PIZZOLITTO
KROMA

»Državna vlada postavlja Tržič na vrh seznama možnih lokacij za gradnjo novih jedrske elektrarn.« Alarm zaradi nuklearke je včeraj sprožil tržiški župan Gianfranco Pizzolitto, ki je v ta namen pisal predsedniku dežele Renzu Tondu, poleg tega pa je povabil na javno srečanje parlamentarce in okoljevarstvene organizacije.

»Državna vlada je vključila med svoje projekte tudi gradnjo novih jedrske elektrarn, toda s to odločitvijo se nikakor ne strinjajo ne krajevni upraviteli in niti znanstveniki. Nuklearke imajo namreč zelo velik vpliv na naravno okolje in sploh na kakovost življenja na določen območju, da o še nerešeni težavi jedrske odpadkov, niti ne govorimo,« poudarja Pizzolitto in pojasnjuje, da so pred nekaj leti opravili preliminarno študijo, s katero so evidentirali Tržič kot mrebitno lokacijo za gradnjo jedrske elektrarne. »V zadnjih mesecih se ponovno in vse bolj pogosto pojavlja v javnosti možnost, da bi ravno v Tržiču uresničili novo jedrsko elektrarno. Temu predlogu odločno nasprotujem, za sabo pa imam domala vse tržiške občane, ki se nikakor nočejo sprizazniti z možnostjo, da bi mesto ladješčino dobilo še nuklearko,« poudarja Pizzolitto. Po njegovih besedah je Tržič že zasičen z infrastrukturnimi in industrijskimi obrati, sploh pa bi gradnja jedrske elektrarne preprečila katerikoli nadaljnji razvoj mesta. »Toliko bolj sem zaskrbljen, ker se doslej še nihče ni postavil v bran Tržiča. Zaradi tega pozivam deželno vlado, naj se jasno izreče proti možnosti, da bi v Tržiču građili novo jedrsko elektrarno,« zaključuje tržiški župan Gianfranco Pizzolitto.

TRŽIČ - Dežela namenja 7.600.000 evrov za prometne povezave

Štiri krožišča in cesta

Včeraj srečanje med Riccardijem, Pizzolitom in Polijem - Prvi preliminarni načrt že februarja

Dežela in podjetje Friuli Venezia Giulia Strade namenjajo 7.600.000 evrov izboljšanju prometnih povezav v Tržiču in bližnjih občinah. S to obredo se je včeraj deželni odbornik za promet Riccardo Riccardi poslovil od tržiškega župana Gianfranca Pizzolitta in njegovega odbornika za promet Massima Schiava, s katerim se je srečal na sedežu dežele FJK v Trstu. Sestanka so se udeležili tudi predsednik podjetja FVG Strade Paolo Poll, direktor Oriano Turello, deželni svetnik Federico Razzini in tržiški občinski odbornik Giuseppe Nicoli.

Podjetje FVG Strade načrtuje serijo posegov, s katerimi bo-

do razbremenili na državni cesti št. 14 in deželni cesti št. 305, ki poteka tudi po območju občin Rone in Foljan-Redipulja. Na državnih cesti št. 14 bodo uredili štiri krožišča, in sicer na križiščih z Ulico Cosulich, Ulico Portorosega, Ulico Timavo in Ulico Romana. Krožišče bodo uredili tudi na cesti št. 305 in sicer na križišču z Ulico Galvanij v bližini bolnišnice, zgradili pa bodo tudi povezavo med ulicama Canneti in Agraria. Le-ta bo strateškega pomena, saj bo omogočala dostop do industrijske cone tovornjakom, ki morajo drugače mimo naseljenih območij. Preliminarni projekt za krožišče z Ulico Cosulich bi lahko bil nared že februarja.

NOVA GORICA - Radnjem prekipelo Radio Robin na pragu pretopitve v Radio 1?

Že leto dni vodstvo in lastnike Radia Robin, edine mestne radijske postaje, slišne na širšem goriškem območju, zaman opozarjajo na nevzdržnost razmer, v katerih ustvarjajo program. Zdaj, ko že od avgusta niso prejeli plač in avtorskih honorarjev, pa jih je prekipelo. Zahtevajo izplačilo zaostalih dohodkov in pojasmilo, kakšne namene imajo lastniki z radijsko postajo, ki v svojem programu daje poudarek predvsem dogajanjem v domaćem okolju.

Očitkov, ki letijo na vodstvo in lastnike, ni malo, vsi pa izvirajo iz dejstva, »da ne vodstvo ne pri lastnikih v zadnjem letu nismo našli sogovornika, ki bi nam pojasnil kako naprej,« je povedal eden od honorarnih sodelavcev Šimon Kovač. »Če se je opremo v vseh teh letih vendarle posodabljalo, to za vlaganje v program in kader radia ne velja, so si pa lastniki vsako leto pridno izplačevali dobiček,« je še dodal Kovač. Kader se je v petnajstih letih skrčil na minimum, od nekdaj petindvajsetih sode-

lavcev jih danes vztraja še slab ducat, od teh trije zaposleni. »Ustvarjalci programa smo za vedno manj denarja - pristali smo tudi na nižanje plač in polovična mesečna izplačila honorarjev - delali vedno več, čeprav smo živ, govorni program zmanjšali kar za polovico. A program radia smo vendarle skušali ohraniti na dosedanjem nivoju,« je nevzdržnost razmer opisala odgovorna urednica Martina Kodelja. Radio Robin ima namreč poseben status kot lokalna radijska postaja, kar ji tudi zakonsko narekuje 20-odstotno kvoto lokalno obarvanega programa. Tu večinski lastnik Leo Oblak, predsednik uprave Infoneta in lastnik največje komercialne radijske postaje v Sloveniji Radia 1, vidi največji problem. Oblak namreč že od lanske jeseni, ko je 51-odstotni delež odkupil od goriškega »igralniškega mogotca« Davorina Lozeja, trdi, da mora Radio Robin zaradi ohranitve svojega statusa ustvarjati tržno nezanimive vsebine, kar se kot posledica kaže v vse niž-

jih oglaševalskih sredstvih. Kdaj bodo Robinovci videli svoj denar, jim ne Oblak ne direktor radia Marko Vuksanović do včeraj nista znala odgovoriti, češ da denarja ni, saj »ga ni od kje vzeti«. Se je pa Oblak že usedel - kot sam pravi - »z edinim od preostalih lastnikov, ki je pokazal željo in voljo, da pomaga,« Črtomirjem Špacapanom. Pripravljata namreč načrt sanacije; poslovni načrt naj bi v prihodnjih dneh predstavila tako ostalim lastnikom in zaposlenim. Je pa ob tem pozval tako zaposlene kot lastnike in predvsem lokalno skupnost, naj se za ohranitev in okrepitev vloge edinega radijskega medija s sedežem na območju Nove Gorice angažira veliko bolj, kot se je doslej. V nasprotnem primeru se torej kaj lahko zgodi, da bo Oblak kot večinski lastnik obdržal frekvenco Radia Robin, program pa bodo soustvarjali redno zaposleni Radia 1. Radio Robin bo sicer ena od tem petkovega novoletnega srečanja severno-promorskih županov. (tb)

NOVA GORICA - Predsedstvo borcev prvič zasedalo izven Ljubljane

Pred borčevsko organizacijo zlasti izziv novačenja mladih

Predsedstvo Zveze združenj borcev za vrednote NOB s predsednikom Janezom Stanovnikom na čelu je v Novi Gorici včeraj zasedalo na povabilo novogoriškega območnega združenja borcev ter župana Mirka Brulca in podzupanje Darinke Kozinc. Ob tem je Stanovnik trem zaslужnim za širjenje domoljubnih vrednot podelil priznanja, dve zlati in srebrno plaketo.

Stanovnik je uvodoma omenil, da je bistven problem, pred katerega je organizacija postavljena, zamenjava generacije. »Osnovni problem je vključevanje nove generacije, ki jo imenujemo tranzicijska generacija. To so rojeni po letu 1990 in sedaj prihajajo v polnoletnost,« je povedal Stanovnik. »Naša organizacija, ki je bila v začetku veteranska, tista, ki se bori za vrednote NOB, je danes civilno-družbenega organizacija, ki se zavzema, da bi vrednote, rojene iz antifašistične borbe, postale hrbitenica in temelj slovenske družbe tudi v prihodnosti. Ni potrebno, da v organizacijo prihajajo ljudje z osebno ali družinsko izkušnjo NOB. Nujno je vključevanje mladih, ki bodo v organizaciji prinašali svoje želje in razmišljanja. Mi sivolasi starci se moremo razmišljati v računalniških terminih, a vendarle moramo ostati organizacija, ki se bo tudi v prihodnje, v spremenjenih družbeno političnih okoliščinah, zavzemala za antifašistična načela,« je še dodal predsednik slovenskih borcev in tem pogledu včerajšnje zasedanje v Novi Gorici označil kot zelo pomembno za bodoči razvoj zvezne borcev. Ta da-

Z včerajšnjega novogoriškega zasedanja predsedstva slovenskih borcev s predsednikom Stanovnikom na čelu

FOTO T.B.

nes šteje 48.000 članov, 23.000 od teh je veteranov, borcev in izgnancev, med njimi pa jih letno umre 5.000. Priliv novega članstva se po regijah spreminja, ena najaktivnejša tudí na tem področju je Primorska, je bilo slišati včeraj, ko je Stanovnik za ohranjanje vrednot NOB podelil plakete trem članom z Goriške. Župan občine Miren-Kostanjevica Zlatko Martin Marušič in profesorica Alenka Saksida Pegan sta prejela zlato, tajni briskega borčevskega odbora Viljem Mišigo pa srebrno plaketo. Marušiču so se s tem zahvalili za angažiranje pri gradnji spomenika braniteljem slovenske zemlje na

Zaposlijo cestarja in tehnika

Goriška občina bo v okviru projektor za družbeno koristno delo zaposlila dva cestarska delavca in enega tehnika za obdobje enega leta. Delavci na dopolnilni blagajni ali v mobilnosti lahko vložijo prošnjo v pokrajinskem uradu za delo v ulici Alfieri do 16. decembra.

Knjižni sejem v Krminu

Z današnjim dnem se v Krminu pričenja knjižni sejem z naslovom »Pinocchio, il Grillo e l'informazione«, ki ga prireja združenje Culturaglobale in bo trajal do 14. decembra. V dvorani Italia na Drevoredu Friuli bodo danes ob 18.30 odprli razstavo »Kisses« Alessandra Ruzzierja; sledilo bo branje pesmi Luciana Morandija. Prisotni bodo Alessandra Kersavan, Claudio Cojaniz, Elvio Guagnini, Claudio H. Martelli in Silvio Cumpeta.

Najdeno okostje je Gorupovo

Obdukcija na Institutu za sodno medicino v Ljubljani je zaključila od maja odprt primer pogrešanega 84-letnega Šilva Gorupa, stanovalca Doma upokojencev v Podsabotinu v Goriških Brdih. Včeraj znani rezultati DNK analize so potrdili, da gre pri 25. oktobra v bližini Podsabotina najdenem okostju za od 6. maja pogrešanega Gorupa. Ugotovljeno je bilo tudi, da pogrešani ni umrl nasilne smrti. (tb)

Edvin Sever na čelu Iskre

Vodenje Iskre Avtoelektrike v Šempetu pri Gorici je včeraj uradno prevzel dosedanji direktor strateške poslovne enote Mehantronika Edvin Sever, ki so ga nadzorniki Šempetske družbe sredi novembra potrdili za novega predsednika uprave. Kot član uprave Iskre Avtoelektrike je svoj mandat začel tudi Bojan Konič, dosedanji direktor strateške poslovne enote Trading.

Che drevi v Modra's galeriji

Modra's galerija kulturnega društva Jezero iz Doberdoba prireja drevi ob 20.30 predvajanje drugega dela Soderberghovega filma o Che Guevari z naslovom »Che-Guerriglia«. Zgodba obravnava Cheja, ki po uspeli kubanski revoluciji nadaljuje svojo pot v Bolivijo, kjer organizira vse potrebitno za veliko južnoameriško revolucijo.

Pokrajinski arhiv odpira vrata

Na pobudo slovenskega ministrstva za kulturo je 3. december - Prešernov rojstni dan - že nekaj let dan odprtih vrat slovenske kulture. Jutri bodo tako v Pokrajinskem arhivu v Novi Gorici odprli vrata od 8. do 18. ure.

Včerajšnje odkritje obnovljenega kipa sv. Janeza Nepomuka, ki stoji na podstavku ob križišču med Semeniško ulico in Ulico Brass

Nepomuku s Placute vrnili nekdanjo lepoto

Nepomuku s Placute so vrnili nekdanjo lepoto. Včeraj so odkrili obnovljeni kip sv. Janeza Nepomuka, ki stoji na podstavku ob križišču med Semeniško ulico in Ulico Brass v Gorici. Restavratorski poseg je opravilo podjetje Esestra iz Vidma, za obnovu kipa pa se je zavzel rajonski svet za Placuto in Svetogorsk četrtek, ki sta mu prisločila na pomoč združenje Italia Nostra in Fundacija Goriške hranilnice. Le-te je odobrila prispevek 15 tisoč evrov za goriško občino, ki je lastnica kipa. Včeraj je potekala krajša svečanost pred kipom, ki sega v leto 1774 in je nekoč stal ob mostu čez Koren, ki danes teče v podzemljiju križišča. Ob udeležbi župana Etoreja Romolija in predsednika krajevnega sveta za Placuto in Svetogorsk četrtek Giancarla Karloviniča je kip blagoslovil nadškof Dino De Antoni, medtem ko je o njegovi prenovi spregovorila arhitektka Elisa Trani. Med drugim je pojasnila, da je kip sestavljen iz dveh delov. Noge oz. trup so po njenih besedah pripadali dvema ločenima kipoma, ki so ju zatem združili v celoto. Januarja bo združenje Italia Nostra izdalо publikacijo s fotografijami restavratorskega posega in z zgodovino kipa.

FOTO T.B.

Cerju, Saksidovi za sodelovanje pri različnih borčevskih slovesnostih, Mišigoju pa za dolgoletno delo v borčevski organizaciji.

Po zasedanju in podelitev plaket na mestni občini se je dogajanje preselilo na Dvorec Vogrsko, kjer je novogoriško občno združenje borcev v sodelovanju z Goriškim muzejem predstavilo zbornik »Dr. Joža Vilfan (1908-1987): partizan, politik in diplomat«; gre za gradivo z zgodovinskega posvetu ob stoletnici njegovega rojstva. Zbornik sta predstavila zgodovinar Branko Marušič in Andrej Malnič, direktor Goriškega muzeja. (tb)

GORICA - Občina Prispevki za študijske stroške

Goriški občinski odbor je v minulih dneh odobril sklep o prispevkih, ki jih za nakup učbenikov in za kritje drugih študijskih stroškov daje družinam na razpolago občina Gorica. Skupno bodo za italijanske šole odšteli 13.000 evrov, slovenskim šolam pa bodo namenili 2.821 evrov, so sporočili z občine.

Sklep, ki ga je predstavila občinska odbornica za šolstvo Silvana Romano, vsebuje štiri ukrepe. Prvi je namenjen družinam šolo-obveznih otrok in omogoča delno ali popolno kritje stroškov za učbenike, ki jih šole ne izposojajo brezplačno. Druga postava so štipendije, ki so namenjene najboljšim dijakom 3., 4. in 5. razredov višjih srednjih šol z bivališčem na ozemlju občine Gorica. Tretji ukrep predvideva delno kritje stroškov za avtobusne abonmaje, namenjen pa je učencem osnovnih in nižjih srednjih šol ter višešolskim dijakom. Četrta tipologija prispevka je predvidena za učence in dijake, ki živijo v dijaških domovih in v podobnih strukturah.

Na uradu za protokol goriške občine bodo prošnje za šolsko leto 2008-2009 in 2009-2010 sprejemali do 2. marca 2010. Za dodatne informacije je na voljo urad za šolstvo in socialne storitve v centru Lenassi v Ulici Vittorio Veneto, ki je odprt od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro (tel. 0481-383510).

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispí 23, tel. 0481-53349.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU
MORETTI, Ul. Olivers 70, tel. 0481-80270.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
SAN PIETRO E PAOLO, Ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »New Moon: The Twilight Saga«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Cada dalle nubi«.

Dvorana 3: 17.30 »Planet 51«; 10.00 - 22.00 »Triage«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.50 - 22.10 »New Moon: The Twilight Saga«.

Dvorana 2: 18.30 - 21.30 »2012« (Digital 2k).

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Dorian Gray«.

Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Cada dalle nubi«.

Dvorana 5: 17.45 »500 giorni insieme«; 20.00 - 22.00 »La dura verità«.

Oglasovalska agencija TMEDIA
OBVEŠČA

CENJENA KULTURNA IN ŠPORTNA DRUŠTVA TER DRUGE ORGANIZACIJE, DA

SPREJEMA
BOŽIČNA in NOVOLETNA VOŠČILA
za Primorski dnevnik
do petka, 11. decembra 2009

Telefon št. 800.912.775
E-mail oglas@tmmedia.it
Faks št. 0481 32844

ŠTANDREŽ-NOVA GORICA - Od Vipave do Gorice

Na poteh ljubiteljske kulture čezmejna gostovanja

V okviru projekta Po poteh ljubiteljske kulture od Vipave do Gorice so včeraj v župnijski dvorani v Štandrežu uprizorili gledališko igro za otroke Hudobna mačeha in dobra pastorka. Igralci kulturnega društva Gledališče na vrvici iz Nove Gorice so nastopili pred otroki iz štandreškega vrtca in osnovne šole. Dogodek sta priredila Zveza kulturnih društev (ZKD) iz Nove Gorice in Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti v sodelovanju s prosvetnim društvom Štandrež, z osnovno šolo Fran Erjavec in župnijo.

V okviru istega projekta se bo v točki ZKD v Ulici Gradnikova brigade v Novi Gorici jutri ob 20. uri predstavila Zveza slovenskih kulturnih društev (ZSKD). Nastopili bodo glasbena skupina BK Evolution iz Benečije, pesnica in prevajalka Silvana Palatti, ki bo predstavila pesmi v rezjanščini, dalje še vokalna solistka in članica kulturnega društva Sovodnje Alessia Peressini ter kvartet Volnik. Vstop na večer bo prost.

Štandreški otroci med ogledom včerajšnje predstave (zgoraj), nastopajoči (desno)

BUMBACA

muzejev v goriškem grajskem naselju bosta nastopila flautist Giorgio Samar in kitarist Luigi Corona; vstop prost. **KONCERTNA SEZONA 2009-2010 V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ** v Gorici: v petek, 20. decembra, ob 20.30 Božični koncert avstrijskega pevskega zborja St. Florianer Saengerknaben; predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega centra Lojze Bratuž (tel. 0481-531455) od 9. do 12. ure in od 17. do 19. ure in na info@kclbratuz.org.

Mali oglasi

ŠČEMO popoldansko učno pomoč za srednješolca; tel. 0481-884091 v večernih urah. **PRODAM** plug sogema št. 14, cena po dogovoru; tel. 333-2331049. **PRODAM** skoraj novo dvonadstropno stanovanje v Štandrežu; vhod, kuhinja, dnevna soba, dve kopalnici, dve sobi, delovna sobica, dve terasi, dvojna garaža; informacije po tel. 328-7070020 (v popoldanskih urah).

Koncerti

GORIŠKI MUZEJ IN DEŽELA FJK prirejata koncert instrumentalne skupine Mikrokosmos (Daniela Brussolo - flauta, Nicola Mansutti - violina, Piero Ricobello - klarinet in Fabio Serafini - kontrabas) v četrtek, 3. decembra, ob 20. uri na gradu Kromberk. **ZDruženje MUSICA APERTA** prirejata jesenski ciklus v okviru glasbenega niza »Gorizia classica« - Tri stoletja komorne glasbe: v soboto, 5. decembra, ob 17. uri v dvorani Pokrajinskih

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo socialna delavka sprejemala danes, 2. decembra; informacije na tel. 0481-784736. **OBČINA DOBERDOB** obvešča, da bo do v ponedeljek, 7. decembra, anagrafski urad, tajništvo in protokol zaprti. Za prijave smrti klicati tel. št. 348-7795064. **ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV** obvešča, da bodo uradi 7. decembra zaprti.

Vljudno vabljeni na odprtje skupinske prodajne razstave likovnih del iz kolonije Sinji Vrh 2009

UTVRDNIŠTVO ZA KARITAS

RAZSTAVO BO PREDSTAVILA
Anamarja Stibilj Šajn

GLASBENI POKLON
otroški pevski zbor Emil Komel, zborovodja Damijana Čevdeka Jug

Kulturni center Lojze Bratuž DANES, 2. decembra 2009, ob 18. uri

Izkupiček prodanih del bo namenjen otrokom, katerih starši so zaradi gospodarske krize izgubili zaposlitev

nem domu Andreja Budala v Štandrežu. Strokovna vzgojiteljica Paola Scarpin bo 3. decembra ob 19. uri govorila na temo Joka: oblika komunikacije; informacije na tel. 328-0309219 (Tanja Gaeta). Vstop bo prost.

KSD KRAS DOL-POLJANE v sodelovanju z družbo Rogos in pod pokroviteljstvom občine Doberdob organizira v petek, 4. decembra, ob 19.30 v sprejemnem centru Gradina v Doberdobu projekcijo dokumentarnega filma »The Age of Stupid«.

SKRŠD TRŽIČ IN SKRD JADRO vabi na predstavitev zgodovinske knjige Kras, avstroogrškega vojaka Abele Kornelija, ki jo bo predstavil raziskovalec njegovega dela Dario Frandolič v petek, 4. decembra, ob 18. uri v prvem nadstropju občinske knjižnice v Tržiču.

VI HŠI ASCOLI v Ul. Ascoli 1 v Gorici bo v četrtek, 10. decembra, ob 17.30 predstavitev knjige »Bruno Pincherele. Gli scritti e la biblioteca di storia della medicina«, ki jo je napisal Rudj Gorian. Knjigo bodo predstavili Anna Di Gianantonio, Dino Faraguna in Marco Menato.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090): v četrtek, 3. decembra, ob 18. uri bo Marco Buticchi predstavil svojo knjigo »Il respiro del deserto«.

MIKLAVŽEVANJE v Kulturnem domu v Gorici v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev in v sodelovanju s Kulturnim domom v Gorici in Športnim združenjem DOM bo v petek, 4. decembra, ob 17. uri. V družbi pravlječe Božične potičke za vse bodo otroci pričakali Miklavža, ki jih bo vse obdaril; vstop je prost.

GORIŠKA POKRAJINA, TRŽIŠKI KULTURNI KONZORCIJ IN GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA prirejajo predstavitev pesniške zbirke Frančeta Balantiča in Mirka Špacapania z naslovom Gospod, za tabo se bom zdaj napotil, v petek, 4. decembra, ob 18. uri v sejni dvorani goriške pokrajine na Korzu Italia 55 v Gorici.

KD DANICA vabi na miklavževanje, ki bo v prostorih večnamenskega centra Danica na Vrhu v soboto 5. decembra, ob 17.30. Nastopila bo otroška in mladinska skupina KD Danica z uprizoritvijo ruske zgodbe Repa velikanka ter otroški pevski zbor Vrh sv. Mihaela. Informacije bodo na razpolago uro pred predstavo v prostorih vaškega centra.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE bo v ponedeljek, 14. decembra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici predstavila izdajo zgoščenke zborovskih skladb goriškega skladatelja Patricka Quaggiata. O zgoščenki in avtorju bo na predstaviti spregovoril skladatelj in zborovodja Ambrož Čopi, sodelovali bosta mešani pevski zbor Štandrež in dekliška vokalna skupina Bodeča neža z Vrha sv. Mihaela.

Pogrebi

DANES V FARU: 14.00, Rodolfo Erzetti (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V KRMINU: 14.00, Ailia Bettarini vd. Montiglio v kapeli samostana Rosa Mistica in na pokopališču.

DANES V VILEŠU: 14.00, Alfredo Moro v cerkvi in na pokopališču.

Delavniki
10.00 - 15.00

ZDA - Predsednik je to noč govoril v vojaški akademiji West Point

Obama predstavil strategijo za Afganistan

Napovedal je povečanje števila vojakov, a predstavil je tudi vizijo umika iz države

NEW YORK - Ameriški predsednik Barack Obama je to noč ob 2. uri po srednjeevropskem času Američanom in zaveznikom predstavljal svojo afganistansko strategijo, ki ne predvideva le povečanja števila vojakov, ampak tudi vizijo umika iz Afganistana in konec sedaj že osemletne vojne, v kateri je umrlo okoli 900 ameriških in 600 zavezniških vojakov. Obama je imel govor v vojaški akademiji West Point v državi New York, o njem pa so sili razmer poročala le na osnovi anticipacij.

Tiskovni predstavnik Bele hiše Robert Gibbs je v ponedeljek povedal, da je Obama z odločitvijo že seznanil vojaške in diplomatske uradnike svoje administracije, kot sta obrambni minister Robert Gates in državna sekretarka Hillary Clinton, in dal ustrezne ukaže za uresničitev strategije. Obama naj bi bil prav tako v procesu pregleda odločitve s tujimi voditelji, med njimi z britanskim premierom Gordonom Brownom, francoskim predsednikom Nicolasom Sarkozijem, ruskim predsedni-

kom Dimitrijem Medvedjevom in italijanskim premierjem Silviom Berlusconijem. Kanada, ki se je odločila svojo prisotnost zmanjšati, pa je dobila klic od podpredsednika ZDA Josepha Bidena.

Ameriški predsednik je o svojih načrtih že vnaprej obvestil tudi afganistanskega predsednika Hamida Karzaja. Obra predsednika sta se o novi strategiji včeraj kako uro pogovarjala prek video konference. Poleg varnostnega in vojaškega vidika nove ameriške strategije sta se Obama in Karzaj pogovarjala tudi o političnih in gospodarskih vprašanjih.

Da bi ustvarili pogoje za začetek umika zaveznikov iz Afganistana, si v Washingtonu želi, da bi do leta 2012 usposobili 400.000 afganistanskih vojakov in policistov, ki bi bili sposobni skrbeti za varnost v državi. Predsednik Afganistana Hamid Karzaj meni, da bi se to lahko zgodilo še čez pet let. Bele hiša pa upa, da se bodo lahko tuje sile povsem umaknile leta 2017 ali 2018.

EU - Z uveljavljivijo Lizbonske pogodbe

Reinfeldt: Unija stopa v novo obdobje

STOCKHOLM - Predsedujoči EU, švedski premier Fredrik Reinfeldt je včeraj ob uveljavljivju Lizbonske pogodbe posudaril, da se v EU s tem "začenja novo obdobje". Na spletni strani švedskega predsedstva je še zapisal, da je z novo pogodbo "EU opremljena za nove izzive".

Z Lizbonsko pogodbo evropski državljanji dobivajo unijo, ki bo lahko upoštavale potrebe 27 članic po transparentnosti, demokratičnosti in učinkovitosti. Unijo, ki se bo lahko bolje spopadala z izvivi globalizacije, je zapisal Reinfeldt. "Dolgorajni napori za doseganje novega evropskega okvirja so končani. Zdaj se začenja novo obdobje," poudarja predsedujoči EU, ki se je sinoč v Lizboni udeležil slovesnosti ob uveljavljivju nove evropske pogodbe. "Danes je prvi dan za bolj učinkovito modernejšo in bolj demokratično EU - za vse državljane," je dodal.

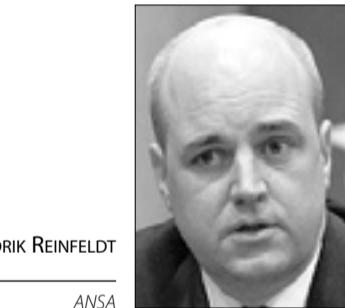
Švedski zunanj minister Carl Bildt pa je v ločni izjavi zapisal, da EU postaja močnejša, saj dobiva bolje institucije za ukvarjanje z zunanj politiko, tako v Bruslju kot v državah po svetu. "To Evropi daje večjo težo," pravi Bildt. Ob uveljavljivju Lizbonske pogodbe je namreč začela delovati tudi zunanjepolitična predstavnica Catherine Ashton, neformalno imenovana tudi zunanj ministrica EU. Švedsko predsedstvo sicer poudarja, da je takšno poimenovanje napačno, saj se bo, kot opozarjajo, evropska zunanj politika še vedno usklajevala na ravni 27 članic.

Zadovoljstvo ob uveljavljivju Lizbonske pogodbe je včeraj izrazil tudi Evropska komisija. Kot je poudaril njen predsednik Jose Manuel Barroso, se bo v EU lahko umirila razprava o institucijah in pozvezava bo poslej ves svoj trud lahko vložila v gladek izhod iz gospodarske in finančne krize ter v uresničitev svoje strategije za bolj vzdržno rast do leta 2020.

Evropska komisija opozarja tudi na vrsto novih pravic, ki jih pogodba prinaša državljanom EU. Ti bodo zaradi novega statusa Listine o temeljnih pravicah bolje zaščiteni, med bivanjem v tujini bodo deležni diplomatske in konzularne zaščite, s pogodbo pa se članice tudi zavezujejo k vzajemni pomoči v primeru naravnih nesreč ali nesreč, ki jih je povzročil človek.

Nova evropska pogodba, ki je po precejsnjih zapletih v postopku ratifikacije v veljavo stopila včeraj, naj bi poenostavila delovanje razširjene unije, povečala njen vpliv na globalni ravni, obenem pa bo omogočila vstop novih držav v povezano.

Z včerajšnjo uveljavljivju Lizbonske pogodbe je Herman Van Rompuy tudi for-

FREDRIK REINFIELDT

ANS

malno prevzel položaj prvega stalnega predsednika Evropskega sveta, so sporočili v tiskovni službi sveta. Po navedbah diplomatskih virov v Bruslju sicer decembriskega Evropskega sveta še ne bo vodil Van Rompuy, temveč predsedujoči EU, švedski premier Fredrik Reinfeldt. Odločitev, da Van Rompuy formalno prevzame dolžnosti predsednika Evropskega sveta od 1. decembra letos do 31. maja 2012, je bila sprejeta včeraj v sklopu več odločitev glede implementacije nove pogodbe na podlagi političnega dogovora, doseženega na Evropskem svetu 19. novembra.

KOSOVO - Kot prva nastopila Srbija Na ICJ začetek razprave o zakonitosti neodvisnosti

HAAG - Na Meddržavnem sodišču v Haagu (ICJ) se je včeraj začela razprava v zvezi z vprašanjem zakonitosti enostranske razglasitve neodvisnosti Kosova. Svoje argumente je prva predstavila Srbija, ki je tudi zahvalovala svetovalno mnenje sodišča v Haagu. Popoldne je svoje stališče predstavilo še Kosovo.

Vodja srbske delegacije, veleposlanik v Parizu Dušan Batačović, je v uvodnem nastopu pred 15 sodniki ICJ ocenil, da enostranska razglasitev neodvisnosti Kosova predstavlja iziv ZN in njihovi avtoriteti, še posebej njihovi zmožnosti uresničevanja enega svojih osnovnih načel - ohranjanja miru in varnosti. "To je iziv mednarodnopravnemu redu, ki temelji na načelih suverenosti in ozemeljske celovitosti," je poudaril Batačović ob začetku desetdnevne razprave o vprašanju zakonitosti enostranske razglasitve neodvisnosti Kosova, ki pa za vpletene strani ni obvezujoče. (STA)

BARACK OBAMA
ANS

ZDA imajo trenutno tam 68.000 vojakov, zavezniški pa 42.000. Ameriški poveljnik enot na terenu general Stanley McChrystal je zaprosil za najmanj 40.000 dodatnih vojakov. Po poročanju časnika Washington Post naj bi Obama napovedal napotitev 34.000 vojakov. Razliko naj bi zapolnil zavezniške države. Britanski premier Brown je v ponedeljek napovedal, da bo njegova država poslala dodatnih 500 vojakov, s čimer jih bo imela tam okoli 10.000. Francoski predsednik Sarkozy je v ponedeljek pravilno doniral odvečno orožje.

Dodatne ameriške enote naj bi skrbeli predvsem za varnost večjih mest, transportnih poti in deloma tudi utrditev protiteroristične strategije s povečevanjem pritiska na skrajne na meji s Pakistanom.

Britanski premier Brown je že pred dnevi povedal, da bodo zavezniški skupaj v Afganistanu napotili še 5000 dodatnih vojakov. Večina zaveznic naj bi sicer z odločitvijo počakala do januarja, ko bo v Londonu mednarodna konferenca o Afganistanu.

Dodatne ameriške enote naj bi skrbeli predvsem za varnost večjih mest, transportnih poti in deloma tudi utrditev protiteroristične strategije s povečevanjem pritiska na skrajne na meji s Pakistanom.

EU IN IZRAEL - Polemika

Spor glede statusa Vzhodnega Jeruzalema

JERUZALEM/BRUSELJ - Med Izraelom in Evropsko unijo je včeraj izbruhnil spor zaradi osnutka predloga švedskega predsedstva EU, po katerem bi moral Vzhodni Jeruzalem postati prestolnica prihodnje palestinske države. Jedro diplomatskega spora je osnutek predloga švedskega predsedstva EU, po katerem bi morale države članice unije pozvati k oblikovanju "neodvisne, demokratične, sosednje in zaživljene sposobne države Palestine, sestavljene iz Zahodnega brega in Gaze ter z Vzhodnim Jeruzalem kot prestolnico".

Predlog, ki ga je včeraj objavil izraelski dnevnik Haaretz, je v Izraelu nemudoma poskrbel za pravo razburjenje. "Proces, ki ga vodi Švedska, škodi sposobnosti Evropske unije, da kot pomemben posrednik sodeluje v političnem procesu med Izraelom in Palestinci," je v izjavi zapisalo izraelsko zunanje ministrstvo. "Potem ko je izraelska vlada sprejela pomembne korake, da bi omogočila obnovno pogajanje s Palestincami, mora Evropska unija sedaj pritisniti na Palestince, da se vrnejo za pogajalsko mizo. Koraki, kot je ta, ki ga vodi Šved-

ska, pa zgoj prispevajo k nasprotnemu učinku," so še ocenili na ministrstvu.

Pojasnititi je treba, da je sporen osnutek predloga, ki ga švedsko predsedstvo pripravlja za zasedanje zunanjih ministrov unije prihodnje teden v Bruslju. Obenem agencija povzema navedbe diplomatov v Bruslju, da je nasprotovanje sedanjemu osnuttu predloga v EU precejšnje in da se bo ta v prihodnjih dneh zagotovo še spremeni. "Polovica se jih ne strinja s to izjavo, zato imamo trenutno tri možnosti; ali bo besedilo ostalo, ali bo popolnoma preoblikovano, ali pa ga bomo na nek način spremenili," je povedal neimenovani diplomat. "Verjamem, da bo originalno besedilo spremenjeno," je še dodal.

EU že dolgo odkrito podpira oblikovanje neodvisne palestinske države, glede možnosti delitve Jeruzalema na dva dela pa se doslej ni opredeljevala. Tiskovni predstavnik Evropske komisije Lutz Güllner je sicer dejal, da "je dobré znano stališče EU, da bi moral pot naprej Jeruzalemu omogočiti, da postane skupna prestolnica dveh držav". (STA)

VELIKA BRITANIJA - Nova napetost

Iran zadržuje pet britanskih mornarjev

LONDON - Iran zadržuje pet britanskih mornarjev, katerih jahto je 25. novembra v Perzijskem zalivu zajela iranska mornarica. Jahta, ki je bila na poti iz Bahrajna v Dubai, je verjetno nehote zašla v iranske vode, a peterico Britancev Iran še vedno zadržuje, je v ponedeljek sporočilo britansko zunanj ministrstvo.

Dogodek bi lahko še poslabšal že tako napete odnose med Londonom in Tehranom. Spominja namreč na zajetje 15 pripadnikov britanske mornarice v Iranu leta 2007. Takrat so mornarje izpustili po okoli dveh tednih, a še po ostrem diplomatskem spopadu med Veliko Britanijo in Iranom. Odnosi se od takrat niso izboljšali, saj državi stojita na nasprotnih bregovih pri vprašanju iranskega jedrskega programa.

Kot je v ponedeljek sporočil Foreign Office, se zajeta peterica članov posadke jahte počuti dobro, o dogodku pa so že obvestili njihove svojce. Dodali so, da imajo z zajetimi "omejene posredne stike", pri čemer niso mogli povedati, ali jih iranske oblasti zadržujejo v zaporu. Bri-

Zunanji ministri Ovseja začeli razpravo o evropski varnosti

ATENE - Zunanji ministri držav Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse) so včeraj v Atenah začeli dvodnevno zasedanje, v ospredju katerega bo razprava o bodoči evropski varnostni arhitekturi. Govora naj bi bilo tako tudi o nedavno predstavljenem ruskih predlogih evropske varnostne pogodb.

Dvodnevno zasedanje, ki po pisaju francoske tiskovne agencije AFP velja za preizkus učinkovitosti organizacije, je odprt grški predsednik Karolos Papulias, ki je ob tem udeležen pozval k odločnosti. "Tu, v zibelki demokracije, v Atenah, moramo z odločnostjo ponovno vzpostaviti zaupanje med vsemi članicami organizacije," je dejal Papulias.

Amano prevzel vodenje IAEA

DUNAJ - Japonski diplomat Yukio Amano je včeraj na Dunaju uradno prevzel položaj generalnega direktorja Mednarodne agencije za jedrsko energijo (IAEA). Ob prevzemu funkcije, ki jo je minulih 12 let opravljal Egipčan Mohamed El Baradej, je Amano dejal, da so trenutne razmere z IAEA "nevihntne". "To je zame prvi dan, ko sem generalni direktor IAEA," je ob prihodu na delovno mesto sredti hladnega in deževnega dne v avstrijski prestolnici dejal Amano. "Kot vidite, dežuje," je dodal. Ob tem pa je spomnil, da "je situacija okoli agencije trenutno nevhntna". "Imamo veliko težkih vprašanj in izizzov. Potrudil se bom po svojih najboljših močeh," je dodal.

Južnoafriški predsednik napovedal nov boj proti aidsu

PRETORIA - Južnoafriški predsednik Jacob Zuma je včeraj, ob svetovnem dnevu boja proti aidsu, napovedal nove politike boja proti tej bolezni. Med drugim naj bi v državi, v kateri živi največ bolnikov z aidsom, zdravili vse dojenčke, okužene z virusom HIV in razširili testiranje. Zdravljenje je po novem predvideno za vse bolnike z aidsom, mlajše od enega leta, nove politike pa naj bi vključevalo tudi zgodnejše zdravljenje bolnikov, ki imajo tako aids kot tuberkulozo, ter nosečnice, okužene z virusom HIV. Testiranje in zdravljenje naj bi poslej izvajali v vseh zdravstvenih institucijah, ne le v posebnih centrih. Zuma je v nagovoru, ki sta ga neposredno prenašala državni radio in televizija, še napovedal, da bodo nove politike boja proti aidsu začele veljati aprila prihodnje leto. "To pomeni, da bodo ljudje lahko živeli dlje in da bo njihovo življenje polnejše," je dejal južnoafriški predsednik. (STA)

tanski zunanj minister David Miliband je povedal, da so že stopili v stik z iranskimi oblastmi, sam pa tudi poskuša poklicati iranskega kolega Manušerja Motakija.

Miliband je nato včeraj izjavil, da pri zajetju britanskih mornarjev ne gre za spor. "Gotovo ne gre za konfrontacijo ali spor. To je povsem konzularna zadeva in veselimo se, da bo tako tudi obravnavana," je dejal za radio BBC. "Kolikor vemo, s temi ljudmi ravnajo dobro, kar je prav in kar bi pričakovali od države, kot je Iran," je dodal. Miliband je še dejal, da je tokratni incident drugačen od tistega leta 2007. "Treba je povedati, da so to civilisti in ne pripadniki kraljeve mornarice," je pojasnil.

Šef kabineta iranskega predsednika Mahmuda Ahmadinedžada je medtem potrdil prijetje petih Britancev. Esfandiar Rahim Mašaje je izjavil, da bo o tem, kako ravnati z aretiranimi Britanci, odločilo iransko pravosodje. "Če bodo zlani meni teh ljudi dokazani, bodo obravnavani resno in odločno," je dejal. (STA)

GLEDALIŠČE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST**

Gledališče Orazio Bobbio - La Contra

V petek, 11. decembra ob 20.30 / John Byton Priestley: »Un ispettore in casa Birling« / Nastopajo: Paolo Ferrari, Andrea Giordana in Crescenza Guarneri. Režija: Giancarlo Sepe. Ponovitve: v soboto, 12. ob 20.30, v nedeljo, 13. in v torek, 16. ob 16.30, od srede, 16. do sobote, 19. ob 20.30 ter v nedeljo, 20. decembra ob 16.30.

Stalno gledališče FJK Rossetti

Danes, 2. ob 16.00 / Edmond Rostand: »Cyrano de Bergerac« / Nastopajo: Massimo Popolizio, Stefano Alessandrini, Roberto Baldassari, Luca Badianello, Giovanni Battaglia in Luca Campanella. Režija: Daniele Abbado. Ponovitve: od četrtka, 3. do sobote, 5. ob 20.30 ter v nedeljo 6. decembra ob 16.00.

GORICA**Kulturni dom**

V petek, 4. decembra ob 20.30 / predstava v furlanski teatru Lis Faliscis: »Voli nol viot«.

V soboto, 12. decembra ob 20.30 / predstava v furlanski teatru iz Ragone: »Plui di là che di ca«.

SLOVENIJA**KOMEN****Kulturni dom**

V nedeljo, 6. decembra ob 17.00 / Carlo Goldoni: »Primorske zdrahe«, komedija. Režija: Jože Horovat. Gledališča skupina KD Štandrež.

LJUBLJANA**SNG Drama****Veliki oder**

Danes, 2. decembra ob 19.30 / Sebastian Horovat; Andreja Kopač in Eva Nična Lampič: »Pot v Jajce«.

Jutri, 3. decembra ob 19.30 / Drago Jančar: »Niha ura tih«.

Mala drama

Danes, 2. decembra ob 20.00 / Yasmina Reza: »Bog masakra«.

Jutri, 3. decembra ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

V petek, 4. in v soboto, 5. decembra ob 20.00 / Julian Barnes: »Prerekanja«.

V ponedeljek, 7. in v torek, 8. decembra ob 20.00 / David Mamet: »Boštanska naveza«.

V sredo, 9. decembra ob 19.30 / Yasmina Reza: »Art«.

V četrtek, 10. decembra ob 20.00 / Connor McPherson: »Jez«.

Mestno gledališče ljubljansko**Veliki oder**

Danes, 2. ob 19.30 in jutri, 3. decembra ob 20.00 / Steven sater in Dusan Sheik: »Pomladno preburjenje«.

V petek, 4. decembra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, seks in požrtja«.

V soboto, 5. decembra ob 19.30 / Steven sater in Dusan Sheik: »Pomladno preburjenje«.

V nedeljo, 6. decembra ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne in Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

V ponedeljek, 7. decembra ob 15.30 in ob 19.00 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V torek, 8. decembra ob 10.00 / Jasen Boko: »Gledališka ura« / ob 19.00; Gregor Čušin: »Hagada«.

V sredo, 9. decembra ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne in Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

Mala scena

Danes, 2. decembra ob 20.00 / Eric Emmanuel Schmitt: »Mali zakonski zločinci«.

Jutri, 3. decembra ob 18.00 / Gregor Čušin: »Hagada«.

V soboto, 5. decembra ob 20.00 / Eric Emmanuel Schmitt: »Mali zakonski zločinci«.

V torek, 8. decembra ob 16.00 in ob 20.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

V sredo, 9. decembra ob 20.00 / Kurt Weill, Bertolt Brecht: »Hrepnenenja«.

Slovensko Mladinsko Gledališče Šentjakobsko gledališče

V sredo, 9. decembra ob 18.00 / D. Perne: »Dogodivščine dvornega norčka Ferdinanda«.

V četrtek, 10. decembra ob 17.00 / Gašper Tič: »Tičja Kletka« (komedija).

V petek, 11. decembra ob 9.00 in ob 11.00 / D. Perne: »Dogodivščine dvornega norčka Ferdinanda« / ob 19.30; M. Grgić: »Zbudi se Katka« (komedija). Režija: Boris Kobal.

TV SLO 1 - Zanimiv filmski spored prvega kanala RTV Slovenija

Nocoj Soba 408 in Trst je naš!

Ob 20.05 bodo predvajali najnovejši film tržaškega režiserja Martina Turka, ob 21. uri pa kratkometražni film Žige Virca

Gledalcem prvega programa slovenske državne televizije se danes obeta zanimiv filmski večer. Program Slovenija 1 bo namreč nocoj predvajal dva filma, o katerih so mediji že obširno poročali.

Najprej bo ob 20.05 na sporednu srednjemetažni film Soba 408. Tržaški režiser Martin Turk je zanj na letošnjem 12. festivalu slovenskega filma v Portorožu prejel nagrado kritike. 55-minutni črno-beli film je Turk posnel po motivih novele Muhe pisatelja Aleše Čara, povetil pa večni temi-ljubezni. To je zgod-

ba Emila in Vere, ki se enkrat tedensko srečujeta v hotelski sobi 408; Emil (Matej Puc) je samski, Vera (Maja Gal Štramar) pa poročena. Njuna ljubezenska zgodba se odvija za hotelskimi stenami, v Verinem vsakdanu zanj ni prostora, saj ga zaseda mož Igor (Primož Ekart). In medtem ko Emilu občasna srečanja niso več dovolj, se Vera ne more odločiti, kakšno pot naj ubere njeno sentimentalno življenje.

Situacijo dodatno zaplete povratek nekdanje Emilove punce Klare (Iva Ba- bić), ki se vseli v njegovo stanovanje in skuša postaviti na glavo njegovo (nekolič monotonjo) življenje.

bič), ki se vseli v njegovo stanovanje in skuša postaviti na glavo njegovo (nekolič monotonjo) življenje.

Ob 21. uri pa bo na sporednu kratki film Trst je naš!, ki ga je posnel absolvent Žiga Virc. Film, o katerem so se raz-

pisali tako italijanski kot slovenski mediji, se giblje med utopijo in ironijo, pripoveduje pa zgodbo nostalgičnega Franceta (igra ga Gojmir Lešnjak - Gojc), ki bi rad leta 2009 popravil krivice iz druge svetovne vojne. In osvojil Trst ...

GLASBA**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Gledališče Verdi**

V soboto, 12. decembra ob 20.30 / »La fanciulla di neve« / Nastopa balet Staničevskega glasba: P. I. Čajkovski. Urnik: v nedeljo, 13. ob 16.00, od torka, 15. do četrtka, 17. ob 20.30, v petek, 18. ob 18.00 ter v soboto, 19. decembra ob 17.00

Danes, 1. decembra ob 20.30 / Koncert nagrajencev prvega tekmovanja za mlade dirigente Victor De Sabata. Tržaški dirigent Marko Ozbič bo vodil simfonično pesničev »Juventus« / V. de Sabata, dirigentka Alya Joffe pa overturno »Romeo in Julija« / P. I. Čajkovskega.

Stalno gledališče FJK Rossetti

V sredo, 9. decembra ob 20:30 / »Chicago - The Musical«, avtorja Fred Ebb in Bob Fosse, režija Walter Bobbie in Scott Faris, nastopajo Gary Wilmot, Twinnie Lee Moore, Adam Stafford, Wendy-Lee Purdy, G. E. Weaver. Ponovitve: 10. decembra ob 16.00 in ob 20.30; 11. decembra ob 20.30; 12. decembra ob 16.00 in v nedeljo, 13. decembra ob 15.00.

GORICA**Kulturni dom**

V nedeljo, 13. decembra ob 17.00 / nočni koncert Zadružne banke Dobberdob in Sovodnje z Glasbeno matice »Orkestrom harmonik Sinthesis 4«.

V torek, 15. decembra ob 20.30 / »Go Gospel 2009« koncert »A dream for Christams« s skupino Cadmos Ensemble & Plejadi.

SLOVENIJA**SEŽANA****MC Podlaga**

V soboto, 5. decembra ob 22.30 / nastopa rock / blues skupina Tribute 2 Love.

NOVA GORICA**Kulturni dom**

V petek, 11. in v soboto, 12. decembra ob 20.15 / koncert Oliverja Dragojeviča s skupino Dupini.

V petek, 18. decembra ob 20.15 / »Go Gospel 2009« koncert gospel »Wanda Trend« (ZDA).

LJUBLJANA**Kino Šiška - Prostor urbane kulture**

Danes, 2. decembra ob 20.00 / Nastopa pevka Josipa Lisac.

Jutri, 3. decembra ob 21.00 / nastopa: »The Kilimanjaro Darkjazz ensamble« in »Bong-Ra«.

V petek, 4. decembra ob 21.00 / Nastopata skupini Muškat Hamburg (SLO) in Valient Thorrr (ZDA).

V ponедelјек, 7. decembra ob 21.00 / Nastopata skupine: RX:TX, Yanoosh, Errorist in Octex.

RAZSTAVE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST**

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapi-darij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjevieških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskim polotokom; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrijsko uničevalno taborišče, fotografija razstava in knjižnica. Urnik: od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Tržaška knjigarna: na ogled je razstava Franke Vecchietta: »XS sizes ali dela manjšega formata«. Ogled je možen ob urniku Tržaške knjigarne.

Narodna in študijska knjižnica: do 10. februarja 2010 je na ogled razstava Tanje Kralj »Mandale«. Urnik: ob delavnikih od 9. do 18. ure.

Muzej Revoltella (Galleria "Scarpa"): do 6. decembra je na ogled razstava: »Livo Rosignano. Kava ... Burja ... In ljudje. Poklon Trstu«. Urnik: odprto vsak dan od 10.00 do 18.00. Ob torkih zaprto.

Balkovičeva galerija: do 6. decembra bodo na ogled slikarska dela domačih umetnikov na božičnem sejmu ume-tniških slik. To je tudi priložnost za nakup umetniškega dela, originalnega darila v podporo humanitarnim naporom Sklada Mitja Čuk. Slika Jožeta Cesaria iz leta 1946, pa je na dražbi. Ogled je možen ob ponedeljku do petka od 15.00 do 19.00, v soboto in nedeljo ob 10.00 do 13.00.

OPČINE

Bambičeva galerija: do 20. decembra bodo na ogled slikarska dela domačih umetnikov na božičnem sejmu ume-tniških slik. To je tudi priložnost za nakup umetniškega dela, originalnega darila v podporo humanitarnim naporom Sklada Mitja Čuk. Slika Jožeta Cesaria iz leta 1946, pa je na dražbi. Ogled je možen ob ponedeljku do petka od 15.00 do 19.00, v soboto in nedeljo ob 10.00 do 13.00.

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spaca- la: Lojze Spacal - stalna razstava gra-fik. Odprt od 10.00 do 14.00, ob so-botah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Štorževa galerija (Štanjel 29): je na ogled razstava Antona Rupnika »Olja na platnu«. Razstava je na razpolago do aprila. Urnik: odprtva v sobota, nedelja in praznikih ter po dogovoru tudi ostale dneve.

Galerija Pri Valetovih: je na ogled razstava Akademije Lepih umetnosti iz St. Petersburga.

GORICA

V Podružnici Zadružne Banke Dobberdob in Sovodnje (na Korzu Verdi 55): bo do 31. decembra na ogled izvirov izvoda Slave Vojvodine Kranjske Janeza Vajkarda Valvasorja, ki ga razstavlja lastnik Roman Gergolet.

Galerija A. Kosič (Raštel 5-7, Travnik 62) je na ogled razstava akvarjev in olj slike Andreja Kosiča. Urnik: od tor-ka do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

V Kulturnem domu: je na ogled dokumentarna razstava pod naslovom: »Brata Rusjan - 100 let brnenja na go-riškem nebnu«. Ogled je možen še do ponedeljka, 30. novembra.

NOGOMET - Francoska revija France Football prestižno nagrado podeljuje že od leta 1956

»Zlata žoga« plebiscitarno za »bolho« Lea Messija

Italijanskih nogometarjev tretjič v zgodovini ni bilo med tridesetimi najboljšimi

PARIZ - Francoska revija France Football je včeraj objavila dobitnika zlate žoge, ki jo vsako leto prejme najboljši nogometar leta v Evropi. Letos je prestižno priznanje dobil argentinski velomojster Lionel Messi, ki je v letu 2009 z Barcelono osvojil »trojčka«: naslov evropskega, španskega in pokalnega prvaka ter španskega v evropski superpokal. Messi je slavil s 473 točkami (zanj so volili plebiscitarno, največ možnih točk je bilo 480), drugo mesto je v glasovanju zasedel lanski zmagovalec, portugalski zvezdnik Cristiano Ronaldo (233), ki se je poleti iz Manchester Uniteda preselil k madridskemu Realu, tretje pa Messijev soigralec in španski reprezentant Xavi Hernandez (170).

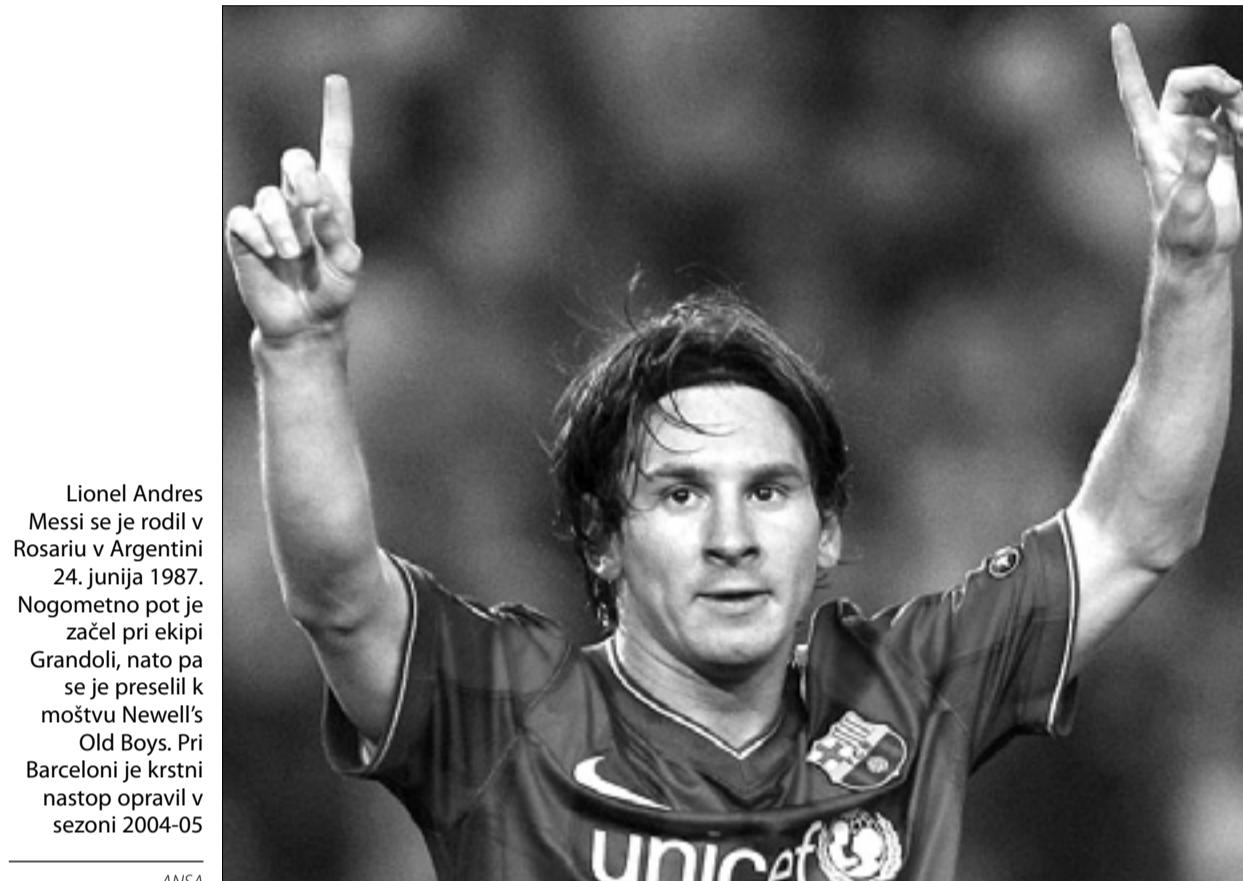
Ob dejstvu, da je bil 169 centimetrov visoki Messi (imenujejo ga tudi »bolha«) tudi prvi strelce lige prvakov (9 golov), mu je tudi pri glasovanju za zlato žogo uspel nov mejnik, saj je slavil z najvišjo razliko v 54-letni zgodovini te nagrade. Messi je tudi tretji najmlajši dobitnik te prestižne nagrade (po Ronaldu in Owenu). Pred tremi leti se je uvrstil na 20. mesto, leta 2007 je bil že tretji na lestvici, lani pa drugi.

»To je izjemna čast zame. Če poštreno povem, sem vedel, da sem med favoriti za nagrado, saj je imela Barcelona res plodno leto. Nisem pa pričakoval, da bom zmagal s takšno razliko. To priznanje je zelo pomembno. Vsi, ki so ga doslej osvojili, so bili izjemni nogometarji, nekateri pa so klub svoji odličnosti ostali brez njega,« je pojavljen rezultatov dejal 22-letni Messi, ki ga je sloviti Diego Maradona pred štirimi leti označil za svojega naslednika. Messija od 9. do 19. decembra čaka še svetovno klubsko prvenstvo. Prihodnje leto pa bo skušal z Argentino sestti še na svetovno prestol.

Od nogometarjev, ki igrajo v italijanskem prvenstvu, se je Interjev napadalec Eto'o (lani Barcelona) uvrstil na 5. mesto (75 točk). Interjev vratar Julio Cesar se je uvrstil še na 21. mesto (5 točk). Italijanskih nogometarjev pa tokrat ni bilo med prvimi tridesetimi, ki so doobili glasove. To se je zgodilo še tretjič v zgodovini te nagrade. Prvič leta 1959 in nato še leta 1985.

NAJ DOBITNIKI:

3-krat: Johan Cruiff (Ajax in Barcelona), Michel Platini (Juventus), Marco Van Basten (Milan)
2-krat: Alfredo Di Stefano (Real Madrid), Ronaldo (Inter in Real Madrid), Franz Beckenbauer (Bayern München), Karl-Heinz Rummenigge (Bayern München), Kevin Keegan (Hamburg SV)

ANSA

NAGRajenci V ZADNJIH 20 LETIH

1989 - Marco Van Basten, Milan; **1990** - Lothar Matthäus, Inter; **1991** - Jean-Pierre Papin, Marseille; **1992** - Marco Van Basten, Milan; **1993** - Roberto Baggio, Juventus; **1994** - Hristo Stočkov, Barcelona; **1995** - George Weah, Milan; **1996** - Matthias Sammer, Borussia Dortmund; **1997** - Ronaldo, Inter; **1998** - Zinedine Zidane, Juventus; **1999** - Rivaldo, Barcelona; **2000** - Luis Figo, Real Madrid; **2001** - Michael Owen, Liverpool; **2002** - Ronaldo, Real Madrid; **2003** - Pavel Nedved, Juventus; **2004** - Andrej Ševčenko, Milan; **2005** - Ronaldinho, Barcelona; **2006** - Fabio Cannavaro, Real Madrid; **2007** - Kaka, Milan; **2008** - Cristiano Ronaldo, Manchester United; **2009** - Lionel Messi, Barcelona.

Prvo zlato žogo je sicer osvojil angleški krilni »čarovnik« Stanley Matthews leta 1956.

ZLATA ŽOGA 2009:

1. Lionel Messi (Argentina, Barcelona) 473 točk
2. Cristiano Ronaldo (Portug, Real Madrid) 233;
3. Xavi (Španija, Barcelona) 170;
4. Andres Iniesta (Španija, Barcelona) 149;
5. Samuel Eto'o (Kamerun, Inter) 75;
6. Kaka (Brazilija, Real Madrid) 58;
7. Zlatan Ibrahimović (Švedska, Barcelona) 50;
8. Wayne Rooney (Anglija, Manchester Utd) 35;
9. Didier Drogba (Slonok. obala, Chelsea) 33;
10. Steven Gerrard (Anglija, Liverpool) 32

NOGOMET Evropska liga: Genoa in Lazio v gosteh

PRAGA - Genoa bo v današnjem krogu evropske lige gostovala pri praški Slaviji (ob 21.00). Lazio bo prav tako igral v gosteh. Rimski klub, in predvsem trener Bellardini, ki je na prepisu, bo skušal presenetiti avstrijski Salzburg (začetek ob 19.00).

Roma pa bo v evropski ligi igrala jutri. Na domaćem Olimpicu (ob 21.00 po Rete4) bo gostila švicarski Basel.

V MILANU - Pomembno priznanje Trst evropsko mesto športa 2011

MILAN - Trst bo leta 2011 evropsko mesto športa! V Milianu so včeraj popoldne predstavniki državnega olimpijskega komiteja CONI in ostalih evropskih zvez izglasovali evropske prestolnice in ostala mesta športa za prihodnje leto in za leto 2011. Milianu, ki je evropska prestolnica športa za letošnje leto, bo nasledila irska prestolnica Dublin, leta 2011 pa bo evropska prestolnica

španske Valencia. Trst pa bo evropsko mesto športa leta 2011, skupaj s španskim Peurellanom, Parmo in Trevisom. Kandidatov je bilo devet, Trst pa si je prislužil največ glasov. V letu 2010 bo Apeninski polotok predstavljalje Novara. Našo deželo sta v Milianu predstavljala Giorni in Giovannini. Italijansko delegacijo pa je vodil predsednik CONI Gianni Petrucci.

ODBOJKA - Začetek najelitnejšega evropskega klubskega prvenstva Blejski ACH Volley za uvrstitev v drugi del lige prvakov

LJUBLJANA - Odbojkarji ACH Volleyja bodo danes igrali prvo tekmo letošnje lige prvakov. Slovenski prvaki bodo gostovali pri poljskem Assecu Resovii v Rzeszowu, teden pozneje bodo v Tivoliu gostili Sehit Belediyesi iz Carigrada, prvi del pa zaključili z gostovanjem pri starih znancih, igralcih Pariz Voleyja. Blejci bodo v najmodnejšem evropskem klubskem tekmovanju nastopili tretjič zapored. Prvič so izpadli po prvem delu tekmovanja, lani se že prebili v drugi krog, to pa je cilj tudi v tretjem nastopu.

»Cilj je drugi krog, kar pa ne pomeni, da ne želimo biti še boljši. Menim, da imamo konkurenčno ekipo, ki se je zmožna končati s teknicami v ligi prvakov. Naša ekipa je nekakšen skupek mladih in izkušenih igralcih, naloga strokovnega štaba je, da izkušnje in držnost poveže. Tekmeci v prvem delu so težji kot lani, toda ne premagljivi,« meni izvršni direktor kluba Gregor Humerca.

Dosedanji del srednjeevropske lige, v kateri si gorenjski klub želi vrniti naslov, ni pokazal, da bi izbranci Glenna Hoaga bili v vrhunski formi. V sedmih tekmahi so zabeležili dva poraza, in sicer v Kapovaru in na Dunaju. Kljub temu, da so trenutno še na četrtem mestu, pa si s tem ne belijo glave.

»Ekipa igra po sistemu toplo-hladno, kar je glede na njeno mladost in neizkušenost povsem normalno. Na rezultatih se pozna tudi zdravstveno stanje, ki ni najboljše. A to je treba vzeti v zakup in se potruditi, da slabе strani naše igre izboljšamo. Na Dunaju, kjer smo sicer izgubili, smo tekmo nadzorovali do četrtega niza, v odločilnih trentih pa se nam je poznala neizkušenost. Vseeno pa so igralci v večji meri realizirali nekatere stvari, ki smo jih delali na treningu. To me navdaja z optimizmom, seveda pa bo treba pozabiti na neusphe,« meni kanadski trener, ki bo moral nekaj časa pogrešati Mladega Matevža Kamnika, Mariborčan je namreč zbolel za boreliozo: »To se nam vsekakor poзна, saj je prav Kamnik najizkušeniji med mladimi igralci.«

Skupina, v kateri je slovenski prvak, je težka, a v njej vseeno ni tako kakovostne ekipe, kot je bil lani Trentino, kar je najbrž razlog, da odbojkarji ne pomicajo o možnosti, da bi izpadli že v prvem krogu.

»Vsekakor so to tri kakovostne ekipe, toda, če bomo mi na pravi ravni, smo jih zmožni premagati. Poljaci in Francozi so v prednosti, ker imajo močno ligo in vsak den težko tekmo. Njihovo kakovost kaže tudi dejstvo, da sta prav reprezentanci oben-

od katerega so se poslovili mnogi stari igralci (Pleško, Čebren, Čuturič), nekoliko vprašljiva. Predvsem velja to za kakovost tujev. Finški korektor Oliver Venno, visok kar 209 cm, je perspektiven, a še zelo mlad, srbski podajalec Veljko Petković je bil tudi na reprezentančni ravni v senci Nikole Grbića, kubanski krilni tolkač Ramon Gato ima za sabo ugledno preteklost (tudi v Italiji, šest let je igral v Veroni, lani pa v Padovu), a je star že 36 let, kanadski libero Daniel Lewis (33 let), sicer reprezentant, pa je precejšnja neznanca. na Bled se je vrnil tudi bloker Marcelo Barreto.

V letošnji LP bodo nastopili tudi trije italijanski predstavniki. Macerata bo nočjo gostila avstrijski Hypo Tirol, Trentino bo gostoval pri Olympacosu v Pireju, Piacenza pa pri nemškem Friedrichshafen.

»Sovjetsko zvezdo« zamenjala inovativnost

MOSKVA - Prireditelji zimskih olimpijskih iger v Sočiju leta 2014 so včeraj predstavili logotip ZOI 2014. Ta temelji na imenu spletnega naslova organizacijskega komiteja iger sochi.ru, ki je nad letnico 2014 in olimpijskimi kroggi. Letnica je zapisana kot nekakšen odsev, kar naj bi ponazarjalo lokacijo olimpijskega mesta, ki je tik ob obali Črнega morja. Novi znak je zamenjal tistega, na katerem je bila gora s snežinko, ki naj bi spominjala na »sovjetsko zvezdo«. Z novim logotipom želijo organizatorji predstaviti Rusijo kot dinamično in moderno državo in torej razbiti zahodne stereotipe o Rusiji kot državi, ki je obtičala v zgodovini. Verjamejo, da je bo nov logotip všeč predvsem mladim.

NOGOMET - Po zmagi v državnem pokalu proti Sassuolu

Triestina v osmini finala proti Tottijevi Romi

Zmagoviti zadetek je v začetku drugega dela zatresel Stanković - Nezanimiva tekma

Triestina - Sassuolo 1:0 (0:0)

STRELEC: v 54. min. Stanković.

TRIESTINA (4-2-3-1): Durandi 6; Crovetto 6, Cottafava 6, Scurot 6, D'Ambrosio 5; Gorgone 6, Pani 6; Stanković 7, Testini 6,5 (39.dp Cossu), Šedivec 5; Della Rocca 5,5 (47.dp Godeas). Trener: Somma.

SASUOLO (4-4-2): Pomini; Consolini, Piccioni, Rossini (1.dp Polenghi), Bianco; Gorzegno (14.dp Costa Ferreira), Romano, Fusani, Titone; Falcinelli, Bellani (29.dp Riccio). Trener: Pioli.

SODNIK: Baracan iz Firenc; OPO-MINI: Titone, Testini; GLEDALCEV: 1.500.

Triestina odhaja v večno mesto na obisk k Tottiju in Ranieri. Z zmago proti Sassuolu so si namreč Tržačani zagotovili prehod v osmino finala italijanskega pokala, kjer jih pričakuje Roma.

Da italijanski pokal vsaj v teh prvih krogih ne zanima res nikogar, smo dobili ponovne dokaze sinoči na Roccu, kjer se je zbral manj kot 2000 gledalcev. Ob skromni prisotnosti navijačev velja podčrati še seznam igralcev gostov. Če se je trener Triestine Mario Somma odločil, da bo poslal na igrišče vsaj spodobno postavo (omejil je število menjav v primerjavi z eki-

po, ki je igrala v soboto v Modeni) je Pioli zaupal skoraj izključno rezervam ali celo igralcem mladinske ekipe »primavera«. Napadna trojica Sassuola je na primer bila skupno starata 57 let, saj sta tako Falcinelli kot Bellani letnika 1991, Titone pa letnik 1988; povprečna starost začetne enačiščice je bila 23,7 let le zaradi 33-letnega branilca Piccionija in 30-letnega zveznega igralca Fusanija.

Ekipi se nista pretirano trudili, o čemer je pričal počasen tempo igre in zlasti prvi prekršek, ki ga je sodnik dosodil šele v 11. minutah igre. Do takrat je Sassuolo prevladoval, a najnevarnejšo priložnost je ustvaril Testini, čigar strel z razdalje je vratar gostov odbil s pestmi. V preostalih minutah prvega polčasa je Triestina začela napadati nekoliko bolj prepričano, zlasti aktivnem je bil Stanković, ki je postregel tudij z nekaj lepimi preigravanji in v 27. minutah je s strehom z razdalje za las zgrešil gol. Mladi nasprotniki so s požrtvovalno igro bili kos situaciji in zasluzeno odšli na odmor brez prejetih golov na grbi.

V 9. minutah drugega polčasa je Testini prodrl po levu in podal do Stankovića, slednji je preigral branilca in streljal, dotik Polenghija pa je spravil na kolena vratarja. Ta-

Napadalec
Triestine Luigi
Della Rocca tokrat
ni bil najbolj
razpoložen

KROMA

koj zatem je imel Della Rocca dvojno priložnost: prvi strel je izvrstno branil vratar, drugi pa se je odbil od vratnice. V 68. minutah je Triestina imela na razpolago še eno »zaključno« žogo, ki jo je zapravil Šedivec. Preigral je vratarja, a nato streljal nad prečko. Sassuolo je bil brez moči in v preveč okrnjeni postavl, da bi izenačil, tako si je

napredovanje v osmino finala (datum edine tekme ni še znan) prigrala Triestina.

SAMPDORIA IZPADLA - Ostali izid: Sampdoria - Livorno 1:2 (Mannini v 46.; avtograd Lucchini v 76. in Danilevicius v 86. min.) DANES (15.00): Catafia - Empoli.

Iztok Furlanič

SLOVENCI V VIŠJIH DRŽAVNIH LIGAH - Kristjan Stopar že tretjo sezono pri Bibione volley

Med Bibionejem, Gorico in Opčinami

Ob športu še študij, glasba in uvajanje v trenersko delo - Zaradi bolečin v kolenu prejšnji krog ni igral - Vlogo korektorja si izmenjuje sicer z Mattio

Kristjan Stopar

Bibione Volley, pri katerem tudi v letošnji sezoni igra slovenski odbojkar Kristjan Stopar, je v tem krogu vknjižil pomembno točko proti prouvrsčenemu Volley Segrate iz Milana. Na domačih tleh je Bibione izgubil z 2:3, potem ko je Milana že vodil z 2:0 v nizih. Po 11. krogih je Bibione na 9. mestu s 16 točkami. »Na lestvici zasedamo mesto, ki smo ga pričakovali. Po letošnji pomladitvi ekipe je cilj kluba obstanek v ligi. Došle smo torej načil izpolnili,« je povedal 23-letni odbojkar, ki igra pri Bibioneju že tretje leto zapored. Lani je z ekipo dosegel obstanek, v sezoni 2007/08 pa je s klubom napredoval v B1-ligo. Tako je tam igral tudi Andrea Vatovaz, ki letos igra pri Televitti.

Ekipa Bibione volley je letos pomlaljena, saj je nekaj starejših igralcev prestopilo v B2-ligo, pridružili pa so se predvsem mlajši. Kristjan Stopar je sezono začel na krilu, po treh krogih pa ga je trener premaknil na korektorja. »Tri kroge sem igral v vlogi korektorja v prvi postavi, sedaj pa si mesto zaradi tehničnih odločitev in moje poškodbe izmenjuje z Mattio. Izkušeni 30-letnik je sicer igral na centru, zaradi poškodbe hrbita pa mu vloga korektorja bolj prija,« je pojasnil Kristjan, ki že nekaj časa čuti bolečine v kolenih. Prav zato tudi manj igra, v zadnjem krogu pa ni stopil na igrišče. Kljub temu je s svojimi nastopi na začetku prvenstva zadovoljen.

Kristjan je obiskuje drugi letnik specjalističnega študija umetniških ved - DAMS v Gorici. Ob tem bo kmalu zaključil peti razred kitare: »Po izpitu bom lahko učil mlajše, kar bi mi bilo zelo všeč. Prejšnjo nedeljo pa sem začel še tečaj za pripravnika trenerja odbojke v Gorici. Živim torej vseskozi med Bibionejem, Gorico in Opčinami. «Bivši slogan sledi tudi Televitti Trieste volley 2010, ko utegne, si rad ogleda tudi tekme.

ODOBJKA - V skupini B B1-lige pa je Golden Plast Potentino, kjer igra **Damir Kosmina**, na gostovanju premagal s 3:0 SS Lazio Pallavolo Roma. Bivši slovenski je dosegel 18 točk in bil tudi v tem krogu najboljši napadalec Potentina.

V A2-ligi je bila v 13. krogu uspešna samo Modena Lorisa Maniaca. S 3:0 je na domači tleh premagala Vibo Valentino, ki ta teden zaseda spodnji del leštvice. **Loris Maniac** je igral dobro: zbral je 64 % pozitivnih in 18 % odličnih spre-

jemov v 22 poskusim brez napak. Perugia, kjer nastopa Matej Černic, pa je ostala brez točk, čeprav se je v vseh nizih močno upiral Piacenzi, kjer igra Slovenec Tine Urnaut. Perugia je izgubila s 3:1 še le po dveh urah in 4 minutah (najdaljša tekma tega kroga!) potem ko je v tretjem setu klonila 29:27, v četrtem pa 26:24.

Matej Černic je igral v vseh nizih, dosegel je 14 točk (3 ase, blok in 12 napadov (40 % v 30 poskusih). Sprejem je 50 % pozitivnih in 50 % perfektnih sprejemov, naredil je 3 napake. **Tine Urnaut** pa je za Piacenzo dosegel 8 točk, v napadu je bil 44 % v 16 poskusih. Po 13. krogih vodi Trentino s 32 točkami, Modena je druga s 27 (prav tako tudi Cuneo), Perugia pa je z 19 točkami na 9. mestu.

V A2-ligi tokrat Slovenca nista vstopila na igrišče. **Čebrona** pri Castellani grotti ni bilo v postavi, **Matija Pleško** pa v vlogi drugega libera ni vstopil na igrišče.

Castellana Grotte je v ženski A2-ligi prvič osvojila poln izkupiček točk. Na gostovanju v Coneglianu je premagala s 3:1 Zoppas Industries Conegliano. **Tina Lipicer Samec**, ki je prejšnji teden za Ekipo izjavila, da ne bo igrala več za slovensko reprezentanco, je dosegla 9 točk.

V napadu je bila 29 % (v 28 poskusih je dosegla 8 točk). **Katja Jontes** ni igrala.

KOŠARKA - V A1-ligi sta bila uspešna Teramo in Varese. Varese je premagal skromno Ferraro z 81:74. **Marko Tušek** v dresu Vareseja je s 15 točkami najboljši strelec ekipe (enako število točk je dosegel tudi Morandais). Pri metu za dve točki je bil 100 % (7:7). Igral je 26 minut, zbral je še 7 skokov in dve podaji. Teramo, kjer igra **Goran Jurak**, pa

je premagal na gostovanju višepostavljeni Biello z 89:81. Jurak je dosegel 9 točk, zbral še 3 skoke in dve podaji v 27 minutah. Napoli pa nadaljuje še trend porazov. Tokrat je v domači dvorani visoko izgubil proti Benetton Treviso s 64:96. **Dragiša Drženjak** pa je bil pri Napoliju eden najboljših, saj je v 23 minutah dosegel 17 točk, 7 skokov, podajo in dve pridobljeni žogi.

V B-ligi amaterjev je Falconstar v Tržiču izgubil še po treh podaljških proti Piacenzi s 115:118. **Jan Budin** je dosegel 15 točk (3:5, 3:8, 2:4; 6 skokov, blokada v 39 minutah), **Daniel Batich** pa 9 točk (4:6, 1:3, 1:5; skok v 23 minutah).

V ženski B-ligi je prouvrsčena Muggia premagala na gostovanju tudi Venezio z 81:53. **Jessica Cergol** je dosegla 22 točk in bila najboljša strelna srečanja, **Samantha Cergol** pa 14 točk, **Mia Kraus** pa je igrala, a ni dosegla točk. Palmanova, kjer igra **Martina Gantar**, pa je igrala v Trstu proti SGT. Palmanova je izmagala s 63:56, Gantarjeva pa je dosegljala 2 točki.

NOGOMET - Udinese in slovenski vratar **Samir Handanovič** sta že v soboto, v A-ligi, premagala Livorno z 2:0. Slovenski reprezentant je z videmskim klubom odigral stoto tekmo in za nastop proti Livornu mu je državni športni časopis Gazzetta dello Sport dal oceno 6,5.

Gradiška Italija San Marco je v 2. diviziji na domačem igrišču izgubila proti Poggibonsiju s 3:2. **Alen Carli** je vstopil na igrišče v drugem polčasu in v zadnjih minutih je tudi zatresel nasprotniku po mrežo. Rožnatni časopis je Carlijev nastop ocenil s 6,5.

KOŠARKA - Državno prvenstvo under 19

Med »elito« trda prede

Jadran visoko izgubil v Pordenonu - Bor uspešen v tolažilni skupini

DRŽAVNO PRVENSTVO UNDER 19

Elitna skupina

Sistema Pordenone - Jadran ZKB 111:45 (23:9, 64:17, 94:33)

JADRAN: Škerl 8, Sacher 8, Šedevič 2, Bernetič 6, Sossi 8, Regent 2, Hrovatin 5, Schnorr 6, trener Mario Gerjevič. PON: Škerl, TRI TOČKE: Sossi 2, Škerl 1.

Odlični Pordenončani so dobesedno pregazili nebogljene jadranove, ki so se na gostovanju predstavili v zdesetkani postavi (brez obolelih Bana in Malalana ter poškodovanih Dellisantija in Soriceja). Domača vrsta se je izkazala z izjemnimi odstotki pri metu iz razdalje, dosegla je kar 15 trojk in večkrat kaznovala goste v zadnjih sekundah napada. Sistema, selekcija najboljših košarkarjev iz pordenonske pokrajine, razpolaga tudi z razmeroma visokimi in telesno čvrstimi igralci, ki so bili pač v vseh pogledih močnejši od naših. Jadran je po dostopnem začetku povsem odpovedal v drugi četrtni, ki se je končala z zgovernim delnim izidom 41:8.

Ostala izida: Venezia Giulia - Falconstar 92:66, Basketrieste - Snaidero 87:95.

Vrstni red: Snaidero in Sistema 10, Venezia Giulia 8, Basketrieste 6, Falconstar 2, Jadran ZKB 0.

Tolažilna skupina

Corno - Bor ZKB 65:80 (17:25, 36:47, 46:68)

BOR: Manta, Pertot 17, Peretti 7, Celin, Smrekar 8, Pallini 8, Mase 9, Liccari 10, Gallocchio 21, trener Lucio Martini. TRI TOČKE: Gallocchio in Pertot po 2, Peretti 1.

Borovi mladinci so v tolažilni skupini iztržili že drugo zaporedno zmago v gosteh. Nasprotnik iz Rožaca uvršča več visokih in vitkih košarkarjev, katerim pa so se gestje s čvrsto in odločno igro

NOGOMET

Peter Emili
se znova
seli na Prosek

Peter Emili (letnik 1997) se je vrnil k proseškemu Primorju (2. AL). Dolgoletni kapetan trebenskega Primorca (v 1. AL), za Petra je bila v Trebičah letošnja že deveta sezona, je izkoristil decembrski prestopni rok in se je Gulijevim fantom pridružil že prejšnji teden. »Odločitev ni bila lahka, saj sem zelo navezan na trebenski klub in na celotno vodstvo. Letos pa sem igral bolj malo, tako da sem iskal nove izzive,« je dejal 33-letni Emili, ki je svojo nogometno pot začel prav v svoji rojstni vasi na Prosek. Peter, ki se je h Primorcu (od Primorja) preselil novembra leta 2002 (pred tem je eno sezono že igral v Trebičah), bo trenerju Gučiču na razpolago že za sobotno tekmo proti Piedimonteju. Primorec sta zapustila tudi Gabriele Benelli, ki se zaradi delovnih obveznosti vraca v Firence, in Marco Petranich (letnik 1990), ki se je vrnil k Ponzianu.

ODOBJKA

Dva poraza borbene
Soče v gosteh

UNDER 16 ŽENSKE
Mossa - Soča 3:0 (25:10, 25:15, 25:17)

SOČA: Blasina, Braini, Cabrelli, Cajič, Čok, S. Devetak, M. Devetak, Lupin, Malalan, Mossetti, Mozetič, Pertot. Trener: Cotič.

Združena ekipa je v Mošu naletela na zelo trd oreh. Gostitelji so zelo dobra in uigrana ekipa. Sočanke pa še niso uigrane, kljub temu pa so se solidno upirale Mossi.

UNDER 13 MEŠANO

Pallavalo Grado - Soča 3:0 (15:17, 25:15, 25:17)

SOČA: Cotič, Braini, Cossani, Gergolet, Gerin, Savignano, Visintin, Žužič, Luca in Chiara Bruzzecchese, Lavrenčič, Peric. Trener: Š. Cotič.

V mešanem prvenstvu under 13 so se odbokarji Soče dobro upirali bolj izkušenim igralcem iz Gradeža. Za večino igralcev Soče je bila to prva tekma, tako da je bil trener Stefan Cotič zadovoljen z igro in pravim pristopom.

DEŽELNO PRVENSTVO UNDER 19

Jadran ZKB - Ardit 39:118 (12:21, 18:51, 24:82)</

"GLEJ NA DESNO, GLEJ NÁ LEVO"

za politike, za avtomobiliste ...

 Dnevnik Slovencev v Italiji.

Za vse, ki si želijo, da bi jim bil Primorski dnevnik še bližji.

Vpis naročnin za leto 2010 je že v teku. Vsem, ki bi se radi naročili ali obnovili naročnino, sporočamo, da znaša letos znižana naročnina **210 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2010**. Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,70 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejemali na dom brezplačno! Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2010** - darilo Zadruge Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj in ga bodo **do konca leta 2009 vsako jutro prejemali na dom brezplačno!**

Znižana naročnina za leto 2010 se lahko plača do 31.1.2010:
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

› na pošti na račun Št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

Banca di Cividale - Kmečka banka - sedež v Gorici

št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst

št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst

št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

Zadružna kraška banka

št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

 Primorski
dnevnik

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV:
Primorska kronika

20.25 Tv Kocka:
Risanka Tako & Pako -
Za prgišče hrušk

20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna Tv:
Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews

6.05 Anima Good News

6.10 Nad.: Julia

6.30 Dnevnik,
vremenska napoved
in prometne informacije

6.45 Aktualno: Unomattina
9.35 Aktualno: Linea Verde

Meteo Verde

10.00 Aktualno: Verdetto finale

11.00 Aktualno: Occhio alla spesa

11.25 17.10 Vremenska napoved

11.30 13.30, 17.00, 20.00, 23.15 Dnevnik

12.00 Variete: La prova del cuoco

14.00 Dnevnik - Gospodarstvo

14.10 Variete: Festa italiana

16.15 Aktualno: La vita in diretta

16.50 Aktualno: Dnevnik - Parlament

18.50 Kvizi: L'eredità (v. C. Conti)

20.30 Kvizi: Affari tuoi

21.10 Nan.: Medicina Generale - Seconda serie

23.20 Aktualno: Porta a porta

0.55 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.25 19.00 Talent show: X Factor, sledi Quasi le sette

7.00 Variete: Cartoon Flakes

9.35 Aktualno: Crash - Files

9.50 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso

10.00 Aktualno: Tg2 punto.it

11.00 Variete: I fatti vostri

13.00 18.30, 20.30, 1.00 Dnevnik

13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società

13.50 Aktualno: Tg2 Zdravje

14.00 Aktualno: Il fatto del giorno

14.45 Aktualno: Italia sul Due

16.10 Nan.: La signora del West

17.40 Variete: Art Attack

18.05 Dnevnik - Kratke vesti in športne vesti

19.35 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11

21.05 Talent show: X Factor (v. F. Faccinetti)

1.20 Dnevnik - Parlament

1.30 Aktualno: Reparto corse

Rai Tre

6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso

7.30 Deželni dnevnik

8.15 1.10 Dok: La Storia siamo noi

9.15 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli

9.20 Aktualno: Cominciamo Bene

12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

12.25 Aktualno: Tg3 Agritare

12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano

13.10 Nad.: Vento di passione

14.00 19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved

14.50 Aktualno: Tg3 Leonardo, sledi Tg3 Neapolis

15.10 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

15.15 Variete: Trebisonda

15.20 Nan.: Zorro

16.00 Tg3 GT Ragazzi

16.35 Variete: Melevisione

17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledge Geo & Geo

18.10 Vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.10 Nad.: Le storie di Agrodolce

20.35 Nad.: Un posto al sole

21.05 Dnevnik

21.10 Nan.: Un caso per due

23.10 Variete: Parla con me

0.00 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

6.50 Nan.: Vita da strega

7.20 Nan.: Quincy

8.20 Nan.: Hunter

9.45 Nad.: Bianca

10.30 Nan.: Giudice Amy

11.30 17.00 Dnevnik in prometne info.

11.40 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino

12.30 Nan.: Un detective in corsia

13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved

14.05 Aktualno: Popoldanski Forum

15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21

16.10 Nad.: Sentieri

16.25 Film: L'anima e la carne (dram., ZDA, '57, r. J. Huston, i. D. Kerr, R. Mitchum)

19.35 Nad.: Tempesta d'amore

20.30 Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Film: Il patriota (zgod., ZDA, '00, r. R. Emmerich, i. M. Gibson, H. Ledger)

21.50 Dnevnik - vremenska napoved

0.15 Film: Il gioco dell'impiccato (triler, i. L.D. Phillips)

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije

7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life

10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro

10.25 Nan.: L'ispettore Tibbs

11.30 Nan.: Le inchieste di padre Dowling

12.30 Dnevnik in športne vesti

13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick

14.00 Film: A casa per le vacanze (dram., ZDA, '95, r. J. Foster, i. H. Hunter, R. Downey)

16.00 Aktualno: Così stanno le cose

17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi

19.00 Nan.: The District

20.00 Dnevnik

20.30 1.40 Aktualno: Otto e mezzo

21.10 Aktualno: Exit - Uscita di sicurezza

23.45 Variete: Victor Victoria

1.00 Nočni dnevnik

1.20 Aktualno: Prossima fermata

Koper

13.45 Dnevni program

14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti

14.20 Euronews

14.30 Tednik

15.00 Globus

15.30 Vas tedna

16.00 Biker explorer

16.30 Glasb. odd.: Zaigramo si televizijo

17.30 Vsedanes - vzgoja in izobraževanje

18.00 Minute za...

18.35 Vremenska napoved

18.40 Primorska kronika

19.00 21.50, 23.50 Vsedanes - TV dnevnik

19.25 Šport

19.30 Alpe Jadran

20.00 Pogovorimo se o ...

20.40 City Folk

21.10 Glasb. oddaja: Etnohist(e)rie

22.05 Srečanje z...

22.35 Rokomet: Rzeszow - Ach Bled

23.45 Iz ahiva po vaših željah

0.45 ČezmejnaTV, TDD - TV dnevnik v slovenskem jeziku

SLOVENIJA 2

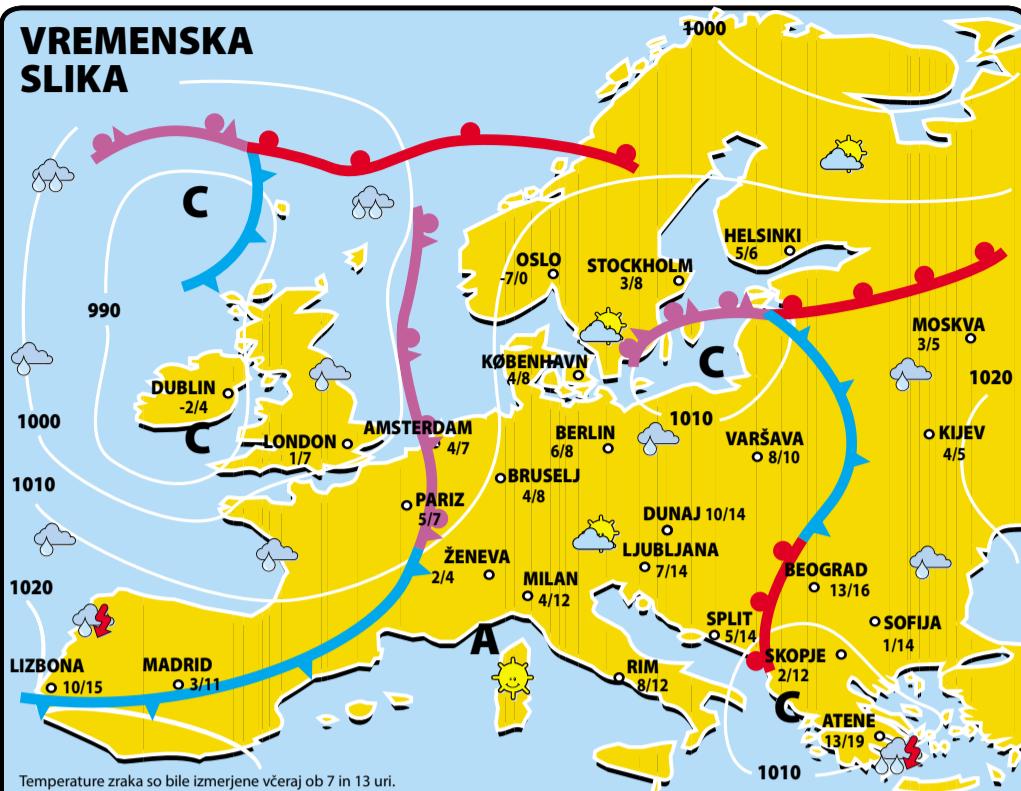
6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne predmete; 9.15 Šport; 9.35 Popevkij tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevelj žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 14.40 Glasbenega uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krvilje; 15.30 DIO; 16.05 Popevkij tedna; 16.45 Sredin klicaj; 17.15 Evropa osebno; 17.45 Šport; 18.00 Express; 18.50 Vecerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal; 23.30 Težka kronika.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00,

VREMENSKA SЛИКА

ZDA - Hčerka nekdanjega predsednika in državne sekretarke

Chelsea Clinton se je zaročila s finančnikom Marcom Mezvinskyjem

NEW YORK - Hčerka nekdanjega predsednika ZDA Bill Clinton in sedanje državne sekretarke Hillary Clinton, 29-letna Chelsea Clinton se je prejšnji teden zaročila z 31-letnim Marcom Mezvinskyjem, so poročali ameriški mediji. Novico je kasneje potrdil tudi tiskovni predstavnik Bill Clinton Matt McKenna.

Državna sekretarka Hillary Clinton novice ni želela komentirati. Chelsea Clinton se je večinoma držala stran od javnosti, dokler ni lani dejavno sodelovala v materini predsedniški kampanji. Zaročenca naj bi se poročila prihodnje poletje, in sicer na vzhodni obali otoka Martha's Vineyard. Mezvinsky je sicer jud, Clintonova pa je po materi metodistka, po očetu pa južna baptistka.

Zaročenca trenutno živa v New Yorku, kjer Mezvinsky dela pri investicijskem podjetju G3 Capital, Clintonova pa študira na univerzi Columbia, potem ko je prej že delala za investicijski sklad Avenue Capital.

Par je študiral na univerzi Stanford, spoznala pa sta se preko staršev, ki so prijatelji. Zaročenčev oče Ed Mezvinsky namreč je nekdanji kongresnik iz Iowe, ki je še lani prišel iz zapora po petih letih kazni zaradi finančnih prevar. Marjorie Margolies Mezvinsky, mati zaročenca, pa je bila pred več kot desetletjem članica predstavnika doma iz Pensilvanije. (STA)

EVROPSKA UNIJA Švedski notranji minister s hčerkou na zasedanju

BRUSELJ - Švedski notranji minister Tobias Billström je na zasedanju notranjih ministrov EU v ponedeljek v Bruslju poskrbel za zanimivo presenečenje. Na zasedanje je namreč "pretihotal" osemmesečno hčerkou Tone in med kolegi poskrbel za nemalo smeha.

Mala Tone je bila ob prihodu na zasedanje ministrov v središču zanimanja novinarjev. "Gledati bi morali mene," je novinarjem potožil 35-letni minister. Ob njem je bila tudi njegova žena. Billström tiskovni predstavnik je pojasnil, da je želel minister malo več časa preziveti s svojo družino. "V Bruselj so pripravili na lastne stroške," je še zagotovil. (STA)

VRNITEV Z ISS Astronavti varno pristali v Kazahstanu

MOSKVA - Vesoljska kapsula Sojuz z astronomi iz Belgije, Kanade in Rusije, ki so pol leta bivali na Mednarodni vesoljski postaji (ISS), je včeraj varno pristala v Kazahstanu. Plovilo je v skladu z napovedmi pristalo ob 10.16 krajevnem času (8.16 po srednjeevropskem času) približno 88 kilometrov severno od kraja Arkalik.

Belgijec Frank De Winne, Kanadčan Robert Thirsk in Rus Roman Romanenko so na ISS prispevali 29. maj in so v vesolju preživelih približno pol leta. Po navedbah ruskih vesoljskih oblasti se vsi trije astronauti počutijo dobro. Že včeraj so odpotovali v center za urjenje kozmonavtov pri Moskvi, kjer so jih čakali njihovi svojci. (STA)

BEOGRAD - Srbski predsednik Boris Tadić je včeraj na sodišču za prekrške v Beogradu priznal, da je po nogometni tekmi med Srbijo in Romunijo v VIP salonu beograjskega stadiona popil pozirek šampanjca, s katerim je nazdravil zmagi srbske reprezentance.

"Nisem vedel, da je uživanje alkohola, tudi samo za nazdravljanje, prepovedano, zato v celoti prevzemam odgovornost za storjeni prekršek," je pred sodiščem izjavil Tadić. Na zaslivanju se Tadić ni skliceval na imuniteto, do katere ima po ustavi pravico, poroča srbska tiskovna agencija Tanjug. Na sodišču za prekrške so bili včeraj zaslišani tudi ministrica za mladino in šport Snežana Samardžić Marković in predsednik beograjske mestne skupščine Aleksandar Antić.

Predsednik Tadić in več drugih državnih in nogometnih funkcionarjev je poziv k sodniku za prekrške dobilo po prijavi policije zaradi nedostojnega obnašanja po nogometni tekmi 10. oktobra. Prijava proti njim je bila podana na podlagi zakona o preprečevanju nedostojnega obnašanja na športnih prireditvah, ki prepoveduje točenje in uživanje alkohola pred, med in 90 minut po športnih prireditvah.

Zagrožena kazen za vnos in uživanje alkohola na stadion je od 30.000 do 50.000 dinarjev (315 do 525 evrov) ali 60 dni zapora, še poroča Tanjug. (STA)

SRBIJA - Na sodišču Tadić priznal, da je po tekmi pil alkohol

